

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2019

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

© ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, 2020

Διεύθυνση Λεωφ. Κέννεντυ 80
1076 Λευκωσία
Κύπρος

Ταχ. Διεύθυνση Ταχ. Κιβ. 25529
1395 Λευκωσία
Κύπρος

Τηλέφωνο +357 22714100

Διαδίκτυο <https://www.centralbank.cy/el/home>

Σχεδιασμός FBRH Consultants Ltd,
www.fbrh.co.uk

*Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς
εφόσον αναφέρεται η πηγή.*

ISSN (Ηλεκτρονική μορφή) 1986-1036

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2019

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ	10
2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΤΚ	13
2.1 Διοικητικό Συμβούλιο	13
2.2 Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα	17
2.3 Διευθυντική και Οργανική Δομή	18
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	19
3.1 Εξωτερικές Εξελίξεις	19
3.2 Εγχώριες Εξελίξεις	19
3.2.1 Πληθωρισμός	19
3.2.2 Νομισματικές εξελίξεις	20
3.2.3 Εγχώρια οικονομία	22
3.2.4 Προβλέψεις	24
4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΤΚ	25
4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα	25
4.1.1 Εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας και λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων	25
4.1.2 Παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	25
4.1.3 Επιτόπια εποπτεία ιδρυμάτων ΕΕΜ	26
4.1.4 Εποπτεία ιδρυμάτων εκτός ΕΕΜ	26
4.1.5 Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα	27
4.2 Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών	28
4.2.1 Διαχείριση Ταμείων Εγγύησης Καταθέσεων, Εξυγίανσης και Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών	29
Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων	29
Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης	30
Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών	30
4.3 Χρηματοοικονομική Σταθερότητα	30
4.3.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία και χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον τραπεζικό τομέα	31
4.3.2 Κύριες αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής	31
4.3.3 Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας	31
4.3.4 Συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕ	31
4.3.5 Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας	32
4.4 Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών και Πληρωμών	32
4.4.1 Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών	32
Σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή χρόνο - TARGET2-CY	32
TIPS-CY	33
Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού	33
4.4.2 Η ΚΤΚ ως τραπεζίτης της Κυβέρνησης για σκοπούς πληρωμών	33
4.4.3 Καταλύτης και Επιβλέπουσα Αρχή	34
Καταλύτης για προώθηση αλλαγών στις λιανικές πληρωμές	34
Επίβλεψη	35
4.4.4 Άλλες δραστηριότητες	35
Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών	35

4.5 Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ	35
4.5.1 Κύκλος του νομίσματος	36
4.5.2 Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2019	36
4.5.3 Εκδόσεις νομισματικών ειδών	36
Συλλεκτικό σετ	36
Συλλεκτικό κέρμα	37
4.6 Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες	37
4.6.1 Διαχείριση διαθεσίμων και άλλες δραστηριότητες	37
Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	38
Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ	38
4.6.2 Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής	38
Συμμετοχή στα προγράμματα αγοράς περιουσιακών στοιχείων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα	39
4.7 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων	39
4.7.1 Επενδυτικές δραστηριότητες	40
4.7.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι	40
Κίνδυνος αγοράς	40
Πιστωτικός κίνδυνος	41
Κίνδυνος ρευστότητας	41
4.7.3 Ενιαία νομισματική πολιτική	41
4.7.4 Ετήσια εκτίμηση κινδύνων	41
4.8 Οικονομική Ανάλυση και Έρευνα	41
4.8.1 Οικονομικό Δελτίο	41
4.8.2 Στήριξη Διοικητή, συμμετοχή σε επιτροπές και επισκέψεις ξένων κλιμακίων	42
4.8.3 Ερευνητικές και συναφείς δραστηριότητες	42
4.9 Στατιστική	43
4.9.1 Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές	44
4.9.2 Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί	45
4.9.3 Στατιστικές τίτλων	45
4.9.4 Εξωτερικές στατιστικές	45
4.9.5 Γενικές οικονομικές και δημοσιονομικές στατιστικές	46
4.9.6 Στατιστικές εκδόσεις	46
4.10 Πληροφορική	46
4.10.1 Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής	47
4.10.2 Διαχείριση υποδομής πληροφορικής	48
4.10.3 Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής	48
4.11 Ανθρώπινο Δυναμικό και Οργανωσιακή Ανάπτυξη	48
4.11.1 Ανθρώπινο δυναμικό	48
4.11.2 Οργανωσιακή ανάπτυξη	49
4.11.3 Ασφάλεια και υγεία	50
4.11.4 Εταιρική κοινωνική ευθύνη	50
4.12 Νομικά Θέματα	50
4.12.1 Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία	50
4.12.2 Διεθνής διαιτησία προς επίλυση επενδυτικών διαφορών	51
4.12.3 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	51
4.12.4 Συμμόρφωση ΚΤΚ με το πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων	51

4.13 Γενικές Διοικητικές Υπηρεσίες	51
4.13.1 Διοικητική υποστήριξη	51
4.13.2 Ασφάλεια και εγκαταστάσεις	52
5. ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019	53
Ισολογισμός κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	54
Λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης για το έτος 2019	56
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	57
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	84
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΤΚ	87
6.1 Επιτροπή Ελέγχου	88
6.2 Επιτροπή Προσωπικού	88
6.3 Επιτροπή Επενδύσεων	89
6.4 Επιτροπή Προϋπολογισμού	89
6.5 Επιτροπή Κινδύνων	89

Σημείωση: Τελευταία ημερομηνία ενημέρωσης των στατιστικών στοιχείων είναι η 31 Ιανουαρίου 2020.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ

3.1	Ισοζύγιο πληρωμών (κύριες κατηγορίες)	23
3.2	Λογαριασμοί γενικής κυβέρνησης	24

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

3.1	ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες	19
3.2	Πληθωρισμός σε επιλεγμένες χώρες	19
3.3	Πληθωρισμός στην Κύπρο	19
3.4	Επιτόκια νέων δανείων των NXI σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ	20
3.5	Επιτόκια νέων καταθέσεων σε NXI σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ	21
3.6	Δάνεια προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα	21
3.7	Καταθέσεις από τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα	21
3.8	Σταθμισμένη επίδραση κατά οικονομική δραστηριότητα στη συνολική ετήσια μεταβολή του ΑΕΠ	22
3.9	Ανεργία και απασχόληση	22
3.10	Ονομαστική δαπάνη ανά μισθωτό, παραγωγικότητα και μοναδιαίο εργατικό κόστος	23
4.1	TARGET2-CY διασυνοριακές πληρωμές	33
4.2	TARGET2-CY εγχώριες πληρωμές	33
4.3	Εκκαθάριση επιταγών στο ΚΓΣ	33
4.4	Αξία πληρωμών ευρύτερου δημόσιου τομέα μέσω ΚΤΚ	34
4.5	Όγκος συναλλαγών ανά μέσο πληρωμών και προτίμηση χρήσης	34
4.6	Αξία συναλλαγών ανά μέσο πληρωμών	35
4.7	Ετήσιος μέσος όρος και αξία μηνιαίων καταχωρίσεων στο κυρίως αρχείο και τον προκαταρκτικό κατάλογο	35

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΙ	Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα
ΔΕΘ	Διεθνής Επενδυτική Θέση
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΑΤ	Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔ	Έρευνα Εργατικού Δυναμικού
ΕΕΜ	Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός
ΕΕΠ	Εθνική Επιτροπή Πληρωμών
ΕΕΧΣ	Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας
ΕΚΕ	Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
ΕΜΕ	Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης
ΕνΔΤΚ	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΕΣΕ	Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΣΣΚ	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου
ΕΥΥΚ	Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου
ΕΧΣ	Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας
ΗΣΕ	Ηλεκτρονικός Συμψηφισμός Επιταγών
ΙΤΣ	Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών
ΚΑΚΜΑ	Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών
ΚΑΠ	Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για Εκδότες Ακάλυπτων Επιταγών
ΚΓΣ	Κυπριακό Γραφείο Συμψηφισμού
ΚΕΠ	Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα
ΚΕΠΕΥ	Κυπριακή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΚΥΣΑΤΣ	Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών
ΜΕΧ	Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις
ΝΧΙ	Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
ΟΑΣΕ	Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη
ΟΕΣ	Οντότητες Ειδικού Σκοπού
ΠΔΣ	Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις
ΣΕΛΚ	Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου
ΣΕΚ	Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων
ΣΚΤ	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα
ΣΠΠΜΑ	Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης
ΣΥΚ	Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας
ΤΑΕΠΤ	Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών
ΥΧΑ	Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών
ΧΑΚ	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

AnaCredit	Analytical Credit Datasets
ANFA	Agreement on Financial Assets
APP	Asset Purchase Programme
ATC	Advisory Technical Committee
C2D	Counterparty and Collateral Database
CBD	Consolidated Banking Data
CFD	Contract for Difference
CIFA	Cyprus Investment Funds Association
CIPA	Cyprus Investment Promotion Agency
CPB	Cyprus Popular Bank Public Co Ltd
CRD	Capital Requirements Directive
CSDB	Centralised Securities Database
CSDR	Centralised Securities Depositories Regulation

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

ECOFIN	European and Financial Affairs Council
EFC	Economic and Financial Committee
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMIR	European Market Infrastructure Regulation
ESMA	Economic Securities and Markets Authority
Eurostat	Statistical Office of the European Union
EWWR	European Week for Waste Reduction
HFCS	Household Finance and Consumption Survey
FATF	Financial Action Task Force
FSC	Financial Stability Committee
FSIs	Financial Soundness Indicators
FST	Financial Stability Table
IRM	Information Risk Management
MAPS	Market Activities Processing System
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive
MiFIR	Markets in Financial Instruments Regulation
MREL	Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities
NACE	Statistical classification of economic activities in the European Community
PIM	Privileged Identity Management
PSPP	Public Sector Purchase Programme
RIAD	Register of Institutions and Affiliates Data
SEPA	Single Euro Payments Area
SPE	Special Purpose Entity
TARGET2	Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system (Second-generation)
TIPS	TARGET Instant Payment Settlement
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication

ΣΥΜΒΟΛΑ

€	Ευρώ
---	------

Σημείωση: Χιλιάδες, εκατομμύρια και δισεκατομμύρια διαχωρίζονται με μια τελεία (.) και δεκαδικοί διαχωρίζονται με ένα κόμμα (,). Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα συνολικά ποσά στους σχετικούς πίνακες μπορεί να μη συμποούνται λόγω στρογγυλοποίησης.

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Το 2019 η κυπριακή οικονομία συνέχισε να καταγράφει υψηλό, αν και επιβραδυνόμενο ρυθμό αύξησης του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Συγκεκριμένα, η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 3,2% σε σύγκριση με άνοδο 4,1% που καταγράφηκε το 2018. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) του Δεκεμβρίου του 2019, αναμενόταν να καταγραφούν ελαφρώς χαμηλότεροι ρυθμοί κατά τα έτη 2020-22. Η πρόβλεψη αυτή έχει ανατραπεί εκ των πραγμάτων με την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού και στην Κύπρο, στη βάση της οποίας αναμένεται να υπάρξει σοβαρή ύφεση για το έτος 2020.

Σε σχέση με τις εξελίξεις κατά το 2019, η ιδιωτική κατανάλωση επιβραδύνθηκε εν μέρει λόγω και της επιτάχυνσης στην αποπληρωμή δανείων που συνδέονται με τις συνεχιζόμενες προσπάθειες για τη μείωση του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ), αλλά και των εισφορών που επιβάλλονται για το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ). Η επιβράδυνση των επενδύσεων που επίσης σημειώθηκε οφείλεται στη σταδιακή ολοκλήρωση των επενδυτικών έργων.

Ο πληθωρισμός κατά το υπό εξέταση έτος βρισκόταν σε ελαφρώς χαμηλότερο επίπεδο το 2019 και κυμάνθηκε γύρω στο 0,5% σε σύγκριση με 0,8% το 2018 λόγω κυρίως των μειώσεων στις τιμές της ενέργειας αλλά και της συνεχιζόμενης πτώσης στις τιμές των βιομηχανικών προϊόντων εξαιρουμένης της ενέργειας.

Η ανοδική πορεία του ΑΕΠ επηρέασε θετικά και την αγορά εργασίας. Σύμφωνα με στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ), η ανεργία κατά το 2019 μειώθηκε στο 7,1% σε σύγκριση με 8,4% το 2018 και παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τη ζώνη του ευρώ από το τέταρτο τρίμηνο του 2018. Ταυτόχρονα, έχει κατα-

γραφεί σταδιακή άνοδος στους συνολικούς μισθούς, κυρίως λόγω της αύξησης στην απασχόληση στους πλείστους οικονομικούς τομείς.

Βελτίωση παρουσίασε και η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας κατά το 2019. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΣΥΚ) για το 2019, οι ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις συνεχίζονται, με το δημοσιονομικό ισοζύγιο να παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους 2,7% του ΑΕΠ. Αντίθετα, κατά το 2018 καταγράφηκε έλλειμμα 4,4% του ΑΕΠ, το οποίο ωστόσο επηρεάστηκε από το κόστος στήριξης της συμφωνίας μεταξύ Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) και Ελληνικής Τράπεζας. Αντίστοιχα, το πρωτογενές ισοζύγιο παρουσιάζει πλεόνασμα 5,2% του ΑΕΠ κατά το 2019 σε σχέση με έλλειμμα 1,9% του ΑΕΠ τον προηγούμενο χρόνο.

Όπως αναφέρθηκε, οι προοπτικές της οικονομίας για το 2020 και μετά, έχουν επισκιαστεί δραματικά από τις αρνητικές εξελίξεις της πανδημίας του κορωνοϊού. Εντούτοις, αναφέρεται ότι στις προβλέψεις της ΚΤΚ του Δεκεμβρίου 2019 είχε επισημανθεί ότι γενικότερα εξακολουθούσαν να υφίστανται καθοδικοί κίνδυνοι για την κυπριακή οικονομία, οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να επιβραδύνουν τη μελλοντική της πορεία. Παράγοντες όπως οι εξωτερικές γεωπολιτικές εξελίξεις (Brexit, εμπορικές εντάσεις κ.ά.), και το υψηλό επίπεδο ιδιωτικού χρέους σε συνάρτηση με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας, συνεχίζουν να αποτελούν πιθανούς κινδύνους που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε ακόμα και μετά την πανδημία, αλλά σε έκδηλα ακόμη μεγαλύτερο βαθμό.

Όσον αφορά τις εξελίξεις στον Κυπριακό τραπεζικό τομέα κατά το 2019, οι τράπεζες συνέχισαν τις προσπάθειές τους για την εξυγίανση των ισολογισμών τους και μείωση των ΜΕΧ, ενώ εξακολούθησαν να τροφοδοτούν την πραγματική οικονομία

με νέο δανεισμό. Την ίδια στιγμή, λόγω του περιβάλλοντος των ιστορικά χαμηλών επιτοκίων και της αύξησης του ανταγωνισμού, οι τράπεζες συνέχισαν την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων τους με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και συρρίκνωση του κόστους λειτουργίας τους.

Η μείωση των ΜΕΧ, οι οποίες αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα κατάλοιπα της οικονομικής κρίσης του 2013, συνέχισε και κατά το 2019 να αποτελεί ένα από τους πρώτιστους στόχους των διοικήσεων των τραπεζών και μία από τις ύψιστες προτεραιότητες της ΚΤΚ.

Από το τέλος του 2014, όταν οι συνολικές ΜΕΧ είχαν φτάσει στο ύψος των €28 δισ. περίπου, μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του 2019, τα δάνεια αυτά μειώθηκαν σχεδόν κατά 70% και περιορίστηκαν γύρω στα €9 δισ. Το ποσοστό των ΜΕΧ στο τραπεζικό μας σύστημα ήταν τότε γύρω στο 49% και έχει τώρα μειωθεί περίπου στο 28%. Η πτώση ήταν αισθητή, ωστόσο το ποσοστό κρίνεται ακόμη ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 3% αλλά και το ανώτατο όριο που επιτρέπει ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (EEM) που είναι το 10%.

Τα τελευταία δύο χρόνια έχουν εισέλθει στην αγορά των ΜΕΧ επενδυτές και διαχειριστές με τεχνογνωσία. Ταυτόχρονα, τα τραπεζικά ιδρύματα έχουν βελτιώσει τις πρακτικές διαχείρισής τους. Οι παράγοντες αυτοί, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη και την ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων, έχουν βοηθήσει σημαντικά στην περαιτέρω μείωση των ΜΕΧ.

Ας σημειωθεί ότι, αν και η αντιμετώπιση των ΜΕΧ με μέσα όπως η πώληση δανείων βοήθησε στη διόρθωση των ισολογισμών των τραπεζών, αυτά παραμένουν μέρος του ιδιωτικού χρέους του μη χρηματοοικονομικού τομέα, και συνεπώς εξακολουθούν να αποτελούν βάρος για την πραγματική οικονομία. Ως εκ τούτου, η οργανική μείωση

των ΜΕΧ και η σωστή αναδιάρθρωσή τους παραμένει μια σημαντική πρόκληση για την οικονομία, τις επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά, τις κυπριακές αρχές και εν γένει το τραπεζικό σύστημα.

Η ΚΤΚ ενθάρρυνε τα πιστωτικά ιδρύματα κατά το 2019 να εντείνουν τις προσπάθειες για να ολοκληρωθεί η εξυγίανση των ισολογισμών τους, εκμεταλλευόμενα τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη και την συνακόλουθη άνοδο στην αγορά ακινήτων. Παρότρυνε επίσης τις μικρότερες τράπεζες να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στη βελτίωση των ισολογισμών τους και να συντονιστούν με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από τις μεγαλύτερες τράπεζες.

Εκτός από την προσπάθεια για μείωση των ΜΕΧ στα χαρτοφυλάκιά τους, η άλλη μεγάλη πρόκληση που αντιμετώπισαν οι κυπριακές τράπεζες κατά το 2019 ήταν η εξεύρεση εναλλακτικών κερδοφόρων προϊόντων πέραν από το δανεισμό και η επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης των συναλλαγών. Σε μικρές χώρες όπως η Κύπρος, η μεγαλύτερη πρόκληση για τις τράπεζες είναι η κερδοφορία, καθώς έχουν λιγότερες ευκαιρίες για εξεύρεση νέων προϊόντων εκτός του δανεισμού.

Η ραγδαία εξέλιξη στη τεχνολογία που αφορά τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές αποτελεί επίσης μεγάλη πρόκληση για τις τράπεζες. Την τελευταία δεκαετία, η ψηφιοποίηση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών άλλαξε καθοριστικά τον τρόπο που οι άνθρωποι διαχειρίζονται τα οικονομικά τους ζητήματα και με τον οποίο συναλλάσσονται με τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Οι τράπεζες πρέπει να βρίσκουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ της τεχνολογίας, της καινοτομίας και του περιορισμού των κινδύνων, έτσι ώστε να μπορούν να ευημερούν σε ένα ταχέως εξελισσόμενο μετασχηματισμό της αγοράς και να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τον αναπόφευκτο ανταγωνισμό από τους

γίγαντες τεχνολογίας όπως οι Google, Amazon, Facebook κ.ά.

Συνολικά, τόσο το μακροοικονομικό όσο και το τραπεζικό περιβάλλον έχουν ισχυροποιηθεί περαιτέρω κατά το 2019. Δυστυχώς, η πορεία προόδου που έχει επιτευχθεί στην Κύπρο κατά το υπό εξέταση έτος διακόπηκε απότομα από τις δραματικές και παγκόσμιας έκτασης επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού. Παρά τις πρωτόγνωρες εξελίξεις και τις πολύ αρνητικές βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις, θα πρέπει να αναλογιστούμε πόσο χειρότερα θα ήταν τα πράγματα αν δεν είχε επιτευχθεί η πρόοδος που είχαμε το 2019, τόσο σε θέματα μακροοικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, όσο και σε θέματα σταθερότητας του τραπεζικού και χρηματοοικονο-

μικού τομέα. Αυτά τα βήματα προόδου που επιτεύχθηκαν κατά το 2019 έδωσαν στήριξη στις γρήγορες και συντονισμένες ενέργειες της Κυβέρνησης και της ΚΤΚ για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης της πανδημίας. Τα μέτρα που λαμβάνονται στοχεύουν στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων και του κόστους στα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και την πραγματική οικονομία. Θα πρέπει δε, και μετά την πάροδο της κρίσης, να παραμείνουμε προσηλωμένοι στην προσπάθεια πλήρους εξυγίανσης της οικονομίας και του τραπεζικού της συστήματος. Αυτό θα θέσει τις βάσεις πάνω στις οποίες μπορεί να βασιστεί μια μακροπρόθεσμη και ταυτόχρονα βιώσιμη, πορεία ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΤΚ

2.1 Διοικητικό Συμβούλιο

**Χρυστάλλα
Γιωρκάτζη**

**Κωνσταντίνος
Ηροδότου**

**Σταύρος
Αγρότης**

**Μαρία
Ηρακλέους**

Χρυστάλλα Γιωρκάτζη

Διοικητής και Πρόεδρος μέχρι τις 10 Απριλίου 2019.

Κωνσταντίνος Ηροδότου

Διοικητής και Πρόεδρος από τις 11 Απριλίου 2019. Από την 1 Μαρτίου 2017 μέχρι τις 10 Απριλίου 2019, διετέλεσε εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) της ΚΤΚ.

Σταύρος Αγρότης

Σπούδασε Οικονομικά (BSc Economics) στο University of Leicester (1978-1981). Ακολούθως εργάστηκε για πέντε χρόνια στον λογιστικό οίκο Touche Ross & Co (Deloitte) στην Αγγλία (1981-1986). Είναι πιστοποιημένος χρηματιστής από τα Χρηματιστήρια Κύπρου και Αθήνας.

Με την επιστροφή του στην Κύπρο, εργοδοτήθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO) (Υπηρεσίες Επενδυτικής Τραπεζικής) για 19 χρόνια ως Διευθυντής Χρηματοπιστηριακών Υπηρεσιών και ασχολήθηκε με όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα. Υπήρξε από τους πρωτοπόρους στην προσπάθεια ανάπτυξης του χρηματοπιστηριακού θεσμού στην Κύπρο, υπηρετώντας για αριθμό ετών από τη θέση του Αντιπροέδρου του Cyprus Financial Services Firms Association και συμβάλλοντας στην ετοιμασία και έγκριση των σχετικών νομοσχεδίων. Την περίοδο 1998-2004, υπηρέτησε στο Διαχειριστικό Συμβούλιο της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. Από το 2008 μέχρι το 2019, εργά-

στηκε στην AXIA Ventures Group Ltd ως Director-Equities Trading (Υπηρεσίες Επενδυτικής Τραπεζικής). Παράλληλα, το διάστημα 2014-2019 υπηρέτησε ως Αντιπρόεδρος και ακολούθως ως Πρόεδρος του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Αδειοδοτημένο Πιστωτικό Ίδρυμα). Έχει υπηρετήσει στα Διοικητικά Συμβούλια σημαντικού αριθμού δημοσίων και ιδιωτικών εταιρειών, κυπριακών ή ξένων συμφερόντων, αποκομίζοντας σημαντικές εμπειρίες σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές εργασίες, ασφαλιστικές εργασίες, εμπόριο, βιομηχανία, ναυτιλία, επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες και κατασκευαστικό τομέα. Διορίστηκε ως εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Μάιο του 2019.

Μαρία Ηρακλέους

Είναι κάτοχος διδακτορικού στα Οικονομικά από το Virginia Polytechnic Institute and State University και MSc στην Οικονομετρία και Οικονομικά Μαθηματικά από το London School of Economics and Political Science.

Μεταξύ 2004 και 2009, διετέλεσε Επίκουρη Καθηγήτρια στο American University στην Ουάσιγκτον, όπου δίδαξε αρκετά μαθήματα στην οικονομετρία και τα μακροοικονομικά. Διετέλεσε επίσης μεταδιδακτορικός συνεργάτης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας στην Ιταλία, στο πρόγραμμα Max Weber. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την ανάλυση χρονοσειρών (οικονομετρία), τα εφαρμοσμένα μακροοικονομικά

**Άγγελος
Γρηγοριάδης**

**Σταύρος
Ευαγόρου**

και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Έχει δημοσιεύσει την έρευνά της σε πολλά διεθνή ακαδημαϊκά περιοδικά, όπως το *Econometric Reviews*, *Journal of International Economics* και *Journal of Risk and Uncertainty*. Το 2010 επέστρεψε στην Κύπρο και εργάστηκε ως Επισκέπτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Από το 2014 μέχρι το 2019, εργάστηκε στο Γραφείο Αντιπροσωπείας του ΔΝΤ στην Κύπρο, πρώτα ως Ανώτερη Οικονομολόγος και ακολούθως ως Επικεφαλής Οικονομολόγος, υπεύθυνη για όλες τις πτυχές της συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ΔΝΤ. Διορίστηκε ως εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Μάιο του 2019.

Άγγελος Γρηγοριάδης

Είναι κάτοχος πτυχίου BSc στη Λογιστική και τα Χρηματοοικονομικά από το London School of Economics and Political Science και Fellow Member του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών στην Αγγλία και την Ουαλία.

Είναι Επίτιμος Γενικός Πρόξενος της Δημοκρατίας της Σλοβακίας στην Κύπρο. Κατείχε ανώτερες θέσεις στην KPMG Κύπρου, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου (από την 1 Ιανουαρίου 2013 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018) και του Senior Partner (μέχρι τις 30 Ιουνίου 2019). Υπήρξε επίσης Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Επενδυτικών Ταμείων (CIFA), Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (CIPA), Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύ-

πρου (ΣΕΛΚ). Ως μέλος του φορολογικού δικτύου της KPMG, με πάνω από 30 χρόνια εμπειρίας, έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα έργα συγχώνευσης, εξαγοράς και εταιρικής αναδιάρθρωσης τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα και έχει παρουσιάσει σεμινάρια για το ρόλο της Κύπρου ως περιφερειακό χρηματοοικονομικό και εμπορικό κέντρο. Έχει εμπειρία σε θέματα διεθνούς εταιρικής φορολογίας, τραπεζών και χρηματοοικονομικών, καθώς και στον τομέα της ενέργειας. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Ιούλιο του 2019.

Σταύρος Ευαγόρου

Αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο της Πράγας στην Τσεχική Δημοκρατία, με BSc και μεταπτυχιακό στα Οικονομικά (1979-1984). Το 1993 ολοκλήρωσε ένα ερευνητικό πρόγραμμα στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά στις ΗΠΑ.

Την περίοδο 1984-1985, διετέλεσε Περιφερειακός Διευθυντής στην ελεύθερη Αμμόχωστο για την εταιρεία Photis Photiou Estates Ltd. Από το 1985 μέχρι το 1987, διετέλεσε Λογιστής και Λειτουργός Μισθοδοσίας στο ξενοδοχείο Dome, στην Αγία Νάπα και το διάστημα 1987-2016 διετέλεσε Επικεφαλής του Γραφείου Οικονομικών και Κοινωνικών Μελετών της Κ.Ε. ΑΚΕΛ. Υπήρξε επίσης Δημοτικός Σύμβουλος Λευκωσίας (1991-2001), μέλος του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (1991-2001), μέλος του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (1996-2001), Βουλευτής (2001-2016), Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Εγκληματικότητα και την Καταπολέμηση των Ναρκωτικών και Εξαρτησιογόνων Ουσιών (2006-2011), Επικεφαλής

**Μάκης
Κεραυνός**

**Γιάννης
Σαββίδης**

της Αντιπροσωπείας της Βουλής των Αντιπροσώπων στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) (2003-2009), μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού (2001-2016) και Αναπληρωτής Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος (2011-2016). Επιπλέον, διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurocypria Airlines Ltd (1993-1998), μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Κυπριακές Αερογραμμές Δημόσια Λτδ (1998-2001) και Πρόεδρος της εταιρείας Δήμητρα Επενδυτική Δημόσια Λτδ (2005-2009). Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα σε περιοδικά και εφημερίδες, καθώς και το βιβλίο «The future of Cooperative Banks in the European Union». Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Μάρτιο του 2017.

Μάκης Κεραυνός

Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1973-1977). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στα Οικονομικά της Ανάπτυξης (1978-1979) και στις Βιομηχανικές Σχέσεις (1986). Με υποτροφία του Προγράμματος Αναπτύξεως των Ηνωμένων Εθνών, έτυχε μετεκπαίδευσης στο Oxford Brookes University σε θέματα νέας τεχνολογίας και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Επίσης, έτυχε μετεκπαίδευσης σε θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στο Πρόγραμμα ETP του European Foundation for Management Development.

Εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος σε μεγάλες εταιρείες στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Από το 1983 μέχρι το 2003, εργάστηκε στην Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, στη Διεύθυνση Κατάρτισης και Ανάπτυξης και στη Διεύθυνση Έρευνας και

Προγραμματισμού ως Ανώτερος Λειτουργός. Τον Μάρτιο του 2003, διορίστηκε Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Μάιο του 2004 διορίστηκε Υπουργός Οικονομικών, όπου υπηρέτησε μέχρι το τέλος του 2005. Τον Σεπτέμβριο του 2005, ανέλαβε τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή και Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, όπου υπηρέτησε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2014. Την περίοδο 2006-2009, υπήρξε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΡΙΚ. Διετέλεσε επίσης Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας HellenicAlico Life Insurance από το 2008 μέχρι το 2014. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και για πέραν των τριάντα ετών εκλεγμένος Πρόεδρος του Παγκυπρίου Συνδέσμου Οικονομολόγων. Από το 2015, δραστηριοποιείται ως ανεξάρτητος Σύμβουλος σε χρηματοοικονομικά θέματα, καθώς και σε θέματα διοίκησης, στρατηγικού προγραμματισμού και ανάπτυξης επιχειρήσεων. Έχει δώσει διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Κέντρο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και σε διεθνή συνέδρια. Έχει δημοσιεύσει δεκάδες άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και εφημερίδες. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2018.

Γιάννης Σαββίδης

Είναι κάτοχος BA in Business Studies από το Philips College. Ταυτόχρονα, πήρε Δίπλωμα στο Μάρκετινγκ από το Chartered Institute of Marketing και MBA από το Πανεπιστήμιο του Newcastle στο Ηνωμένο Βασίλειο. Είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών (Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)) του Ηνωμένου Βασιλείου και μέλος του ΣΕΛΚ.

Από το 1997 μέχρι το 2009, εργάστηκε ως Οικο-

**Ιωάννης
Χαριλάου**

νομικός Διευθυντής σε διάφορες ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις στους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας, της ασφαλιστικής αναδοχής και της αντιπροσωπείας αυτοκινήτων. Έχει αποκτήσει εμπειριστατωμένη εμπειρία στους τομείς της αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης εταιρειών, των ειδικών έργων πληροφορικής και της εισαγωγής εταιρειών σε χρηματιστήρια. Το 2009 προσχώρησε στην Aphrodite Hills Resort Ltd, ένα από τα μεγαλύτερα θέρετρα στη Μέση Ανατολή, όπου εργάστηκε ως Οικονομικός Διευθυντής. Την περίοδο 2015-2017, προάχθηκε στη θέση του επικεφαλής των οικονομικών υπηρεσιών (CFO) του Ομίλου και Εκτελεστικού Διευθυντή των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Από το 2014 μέχρι το 2016, διετέλεσε μη εκτελεστικός Διευθυντής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου και μέλος της Επιτροπής Εσωτερικού Ελέγχου. Το διάστημα 2017-2019, ήταν συντάκτης σε ελεγκτικό γραφείο στη Λεμεσό και από τα μέσα του 2019 ίδρυσε το ελεγκτικό γραφείο YAS Audit & Consultants Ltd στο οποίο είναι ιδιοκτήτης και γενικός διευθυντής. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2018.

Ιωάννης Χαριλάου

Είναι κάτοχος MBA από το Πανεπιστήμιο του Leicester του Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι εγκεκριμένος λογιστής, μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών (FCCA) του Ηνωμένου Βασιλείου, του Συνδέσμου Διεθνών Λογιστών (FAIA) του Ηνωμένου Βασιλείου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και της Ένωσης Πιστοποιημένων Ελεγκτών κατά της

Απάτης (CFE) των ΗΠΑ. Διετέλεσε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΛΚ από το 2013 μέχρι το 2015, του οποίου υπήρξε στο παρελθόν και για σειρά ετών μέλος, Γραμματέας και Αντιπρόεδρος.

Την περίοδο 1988-1997, εργάστηκε στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Από το 1997 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2003, εργάστηκε στο Κεντρικό Εκκλησιαστικό Ταμείο και στο Ελεγκτικό Τμήμα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου. Από τον Σεπτέμβριο του 2003 μέχρι και σήμερα, είναι Διευθυντής του Κεντρικού Εκκλησιαστικού Ταμείου και του Ελεγκτικού Τμήματος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσιας Εταιρείας Λτδ το διάστημα 2005-2014, ενώ υπήρξε και Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Διετέλεσε επίσης μέλος της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής Λτδ από το 2005 μέχρι και πρόσφατα, ενώ υπήρξε κατά καιρούς Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της εν λόγω εταιρείας. Επιπλέον, διετέλεσε πρώτος Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής για τους Συμβούλους Αφερεγγυότητας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από τον Ιούνιο του 2015 μέχρι και πρόσφατα. Τέλος, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΟ Δημόσιας Εταιρείας Λτδ και Διοικητικών Συμβουλίων διαφόρων εταιρειών του Συγκροτήματος της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Λτδ. Διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ τον Οκτώβριο του 2016.

Μέλη του ΔΣ της ΚΤΚ που αποχώρησαν μέσα στο έτος 2019:

Ανδρέας Περισιάνης - 4 Φεβρουαρίου 2019.

Enter/
Exit

Full
Screen

G

iii

→

←

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

2.2 Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα

**Χρυστάλλα
Γιωρκάτζη**
Διοικητής
(μέχρι 10 Απριλίου 2019)

**Κωνσταντίνος
Ηροδότου**
Διοικητής
(από 11 Απριλίου 2019)

Κ. Παπαδόπουλος
Ανώτερος Διευθυντής
(μέχρι 30 Απριλίου 2019)

Φ. Φρανκ
Ανώτερη Διευθύντρια

Γ. Δημητρίου
Αναπληρωτής Ανώτερος
Διευθυντής
(μέχρι 31 Μαρτίου 2019)

Κ. Σταύρου
Αναπληρωτής Ανώτερος
Διευθυντής

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

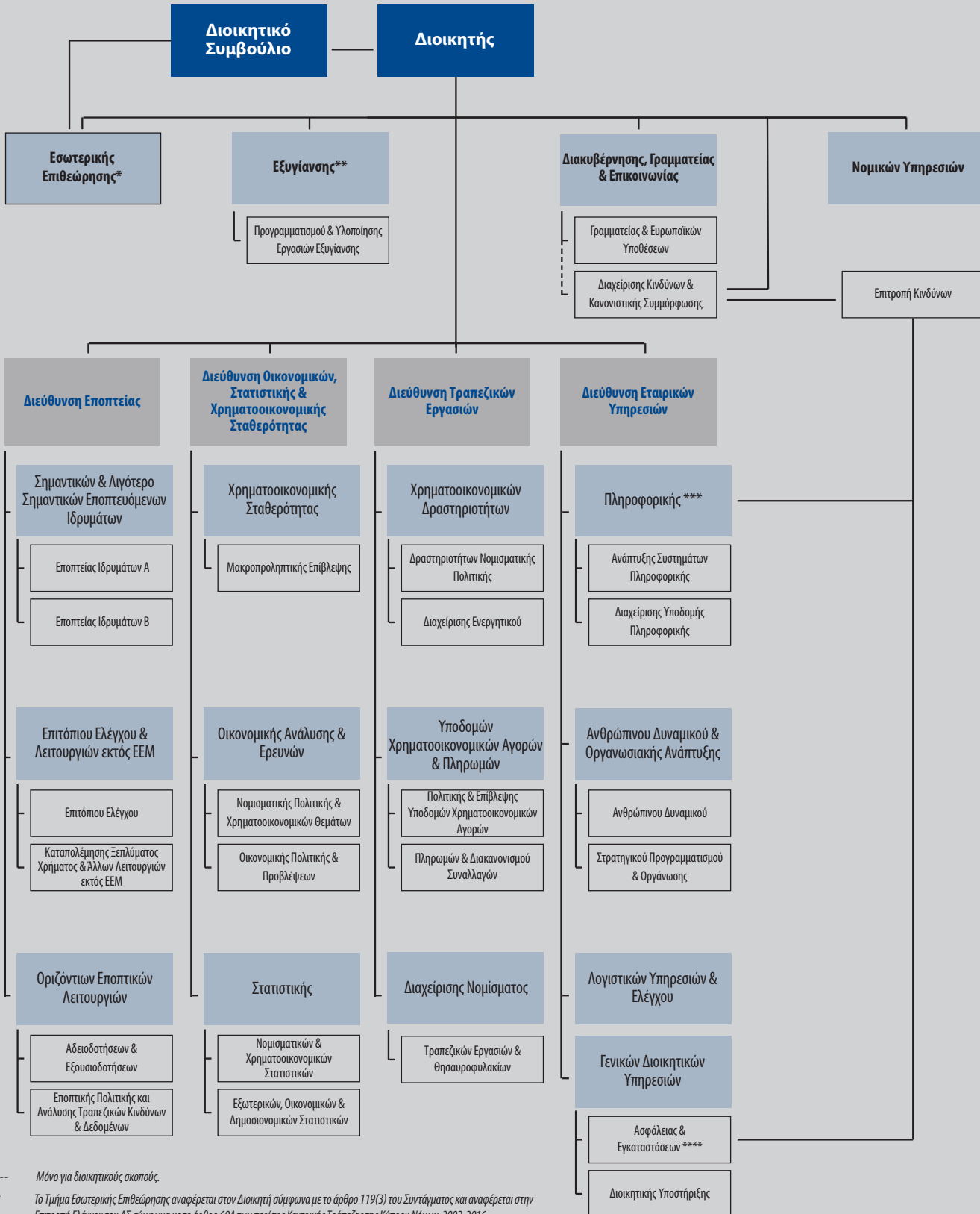
5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

2.3 Διευθυντική και Οργανική Δομή

--- Μόνο για διοικητικούς σκοπούς.

* Το Τμήμα Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται στον Διοικητή σύμφωνα με το άρθρο 119(3) του Συντάγματος και αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου του ΔΣ σύμφωνα με το άρθρο 60Α των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002-2016.

** Συμπεριλαμβάνει τη Διαχείριση Ταμείων Προστασίας Καταθετών & Επενδυτών Πελατών Τραπεζών.

*** Συμπεριλαμβάνει, μόνο για διοικητικούς σκοπούς, την Ασφάλεια Συστημάτων Πληροφορικής, η οποία λογοδοτεί για οριζόντια θέματα απευθείας στην Επιτροπή Κινδύνων.

**** Οριζόντια θέματα της Ασφάλειας & Εγκαταστάσεων αναφέρονται απευθείας στην Επιτροπή Κινδύνων.

Τμήμα   Υπηρεσία

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

3.1 Εξωτερικές Εξελίξεις

Το 2019 η παγκόσμια οικονομία κατέγραψε τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση πριν από μια δεκαετία. Οι αυξανόμενοι εμπορικοί κλυδωνισμοί, ιδιαίτερα μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, το Brexit, και η σχετική αβεβαιότητα επηρέασαν το επιχειρηματικό κλίμα και την παγκόσμια δραστηριότητα. Η επιδείνωση του μακροοικονομικού κλίματος και οι γεωπολιτικές εντάσεις συνέβαλαν επίσης στην οικονομική επιβράδυνση. Σε συνάρτηση με την ασθενέστερη οικονομική δραστηριότητα και τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας, ο πληθωρισμός διεθνώς κατέγραψε, κατά μέσο όρο, μικρή μείωση το 2019. Οι κύριες κεντρικές τράπεζες, μεταξύ των οποίων η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), αντέδρασαν στις πιο πάνω εξελίξεις μειώνοντας τα βασικά τους επιτόκια, ενώ η ΕΚΤ προχώρησε και στην επανεκκίνηση των αγορών στοιχείων ενεργητικού.

Στις αρχές του τρέχοντος έτους, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στις κύριες οικονομίες αναμενόταν να επιβραδυνθεί το 2020 και να σταθεροποιηθεί το 2021 (Διάγραμμα 3.1), ενώ ο πληθωρισμός αναμενόταν να είναι συγκρατημένα ανοδικός το 2020, λόγω κυρίως της προβλεπόμενης αύξησης στους μισθούς (Διάγραμμα 3.2). Οι προβλέψεις αυτές, όμως, ανατράπηκαν πλήρως με την έξαρση της πανδημίας του κορωνοϊού, ιδιαίτερα στην Ευρώπη και την Αμερική.

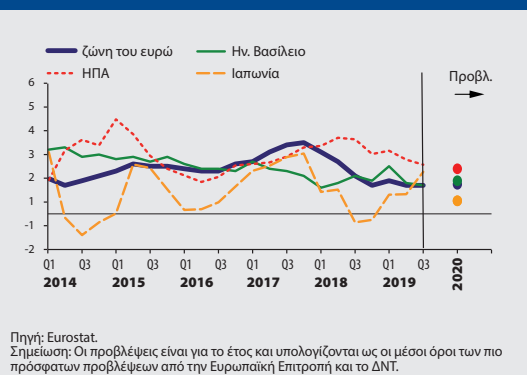
3.2 Εγχώριες Εξελίξεις

3.2.1 Πληθωρισμός

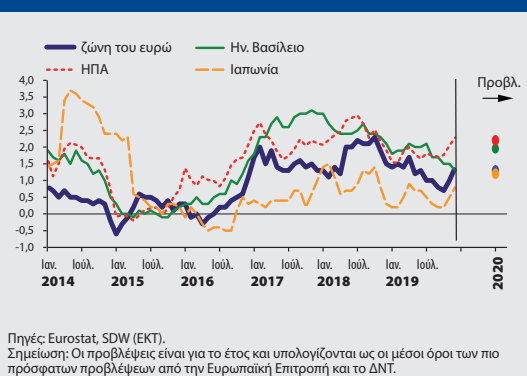
Ο εγχώριος πληθωρισμός¹ υποχώρησε στο 0,5% το 2019 σε σύγκριση με 0,8% το 2018 (Διάγραμμα 3.3).

1. Με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1 ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες (ετήσια μεταβολή %, εποχιακά διορθωμένη)

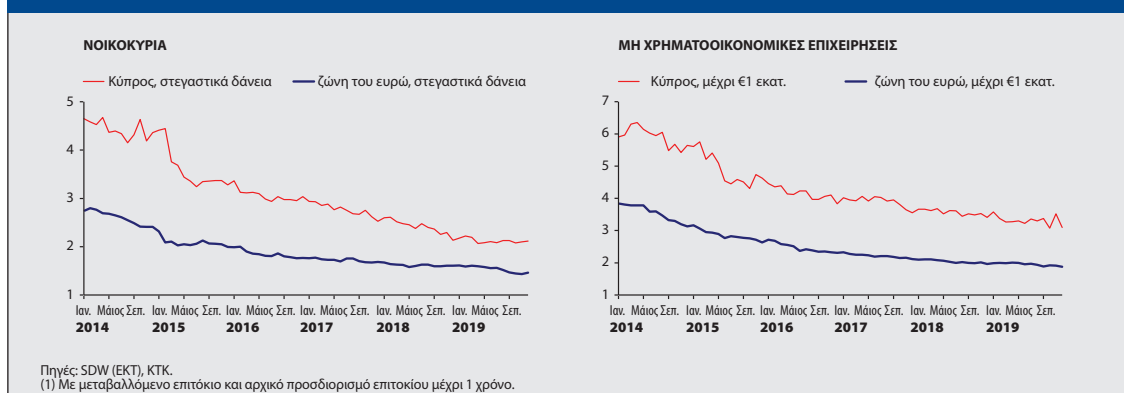
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2 Πληθωρισμός σε επιλεγμένες χώρες (ετήσια μεταβολή, %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 Πληθωρισμός στην Κύπρο (ετήσια μεταβολή, %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 Επιτόκια νέων δανείων των ΝΧΙ σε ευρώ προς κατοίκους της ζώνης του ευρώ⁽¹⁾
(% ετησίως, μέσο όρο περιόδου)

Αυτό οφειλόταν κυρίως στις μειώσεις στις τιμές της ενέργειας, λόγω της πτώσης του φόρου κατανάλωσης στα κύρια είδη πετρελαιοειδών αλλά και της υποχώρησης της τιμής του πετρελαίου. Αντίθετα, ο πληθωρισμός εξαιρουμένων των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων (δομικός πληθωρισμός) αυξήθηκε στο 0,9% το 2019 σε σύγκριση με 0,1% το 2018, λόγω της σημαντικής αύξησης στις τιμές των υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι η συνεχιζόμενη, αν και μικρότερη, μείωση στις τιμές των βιομηχανικών προϊόντων εξαιρουμένης της ενέργειας, λόγω αυξημένου εγχώριου και διαδικτυακού ανταγωνισμού συνεχίζει να έχει κατασταλτική επίδραση στους δείκτες τιμών.

3.2.2 Νομισματικές εξελίξεις^{2,3}

Το 2019 παρατηρήθηκε σταθεροποίηση στον εγχώριο χρηματοπιστωτικό τομέα, με τις νομισματικές εξελίξεις να έχουν ομαλοποιηθεί και βελτιωθεί. Σε αυτό συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό η πτώση των επιτοκίων στην Κύπρο για έκτη συνεχόμενη χρονιά, λόγω κυρίως της περαιτέρω επεκτατικής νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ. Αναλυτικά, τα δανειστικά επιτόκια μειώθηκαν κατά 31 μονάδες βάσης και 3 μονάδες βάσης το

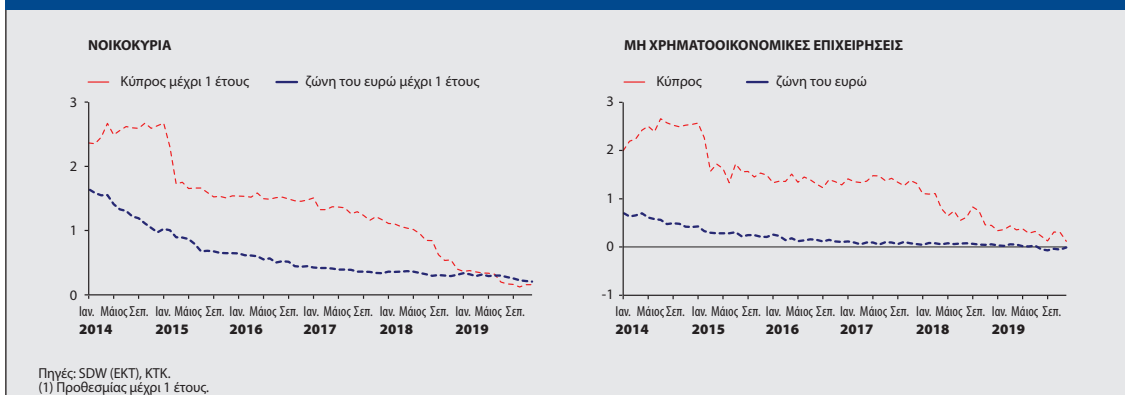
2019 για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, αντίστοιχα (Διάγραμμα 3.4). Τα εγχώρια καταθετικά επιτόκια προς επιχειρήσεις επίσης μειώθηκαν κατά 33 μονάδες βάσης, ενώ προς νοικοκυριά κατά 24 μονάδες βάσης, με τα τελευταία να είναι από τον Ιούλιο του 2019 χαμηλότερα από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά (Διάγραμμα 3.5, σελ. 21).

Το χαμηλό επιτοκιακό περιβάλλον συνέβαλε στην αύξηση της ζήτησης νέων δανείων, ενώ συνέχισε να υποστηρίζει την προσπάθεια απομόχλευσης του εγχώριου ιδιωτικού τομέα. Συγκεκριμένα, ο νέος δανεισμός αυξήθηκε στα €3,2 δισ. το 2019 από €3,1 δισ. το 2018, παραμένοντας ωστόσο συγκρατημένος, αντανακλώντας το αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο. Παράλληλα, οι αυξημένες αποπληρωμές καθώς και οι διευθετήσεις χρεών με εναλλακτικά μέσα, συγκράτησαν τον ετήσιο ρυθμό αύξησης των καθαρών συνολικών δανείων, με τα δάνεια προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα να καταγράφουν ετήσια αύξηση 0,3% το 2019 σε σύγκριση με 1% το 2018 (Διάγραμμα 3.6, σελ. 21).

Η συνολική μείωση των ΜΕΧ από την κορύφωσή τους (Φεβρουάριος 2015) μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2019 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) έφθασε τα

2. Τα νομισματικά μεγέθη συμπεριλαμβανομένων των επιτοκίων, εκτός εκεί που αναφέρεται ρητά, αφορούν στοιχεία εξαιρουμένης της ΚΤΚ ή/και του Ευρωσυστήματος. Επίσης, τα στοιχεία που αναφέρονται σε κατοίκους Κύπρου και αναλύονται στην παρούσα ενότητα της Έκθεσης εξαιρούν τις Οντότητες Ειδικού Σκοπού (ΟΕΣ) (Special Purpose Entities - SPEs).
3. Για λεπτομέρειες ως προς τον υπολογισμό, βλ. έκδοση «Νομισματικές και Χρηματοοικονομικές Στατιστικές» στον ιστοχώρο της ΚΤΚ (<https://www.centralbank.cy/el/publications/monetary-and-financial-statistics>).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 Επιτόκια νέων καταθέσεων σε ΝΧΙ σε ευρώ από κατοίκους στη ζώνη του ευρώ⁽¹⁾
(% ετησίως, μέσο όρο περιόδου)

€18,8 δισ. Παρόλα αυτά, ο ρυθμός μείωσης των ΜΕΧ επιβραδύνθηκε κατά το 2019. Λόγω του ενισχυμένου νομικού πλαισίου, καθώς και άλλων πωλήσεων ΜΕΧ, αναμενόταν για το μέλλον επιτάχυνση των διευθετήσεων των ΜΕΧ. Αναπόφευκτα, αυτή η προσδοκία δυστυχώς ανατράπηκε για το σύντομο τουλάχιστον μέλλον λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και της δυσλειτουργίας της οικονομίας το 2020.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καταθέσεων του εγχώριου ιδιωτικού τομέα κατέγραψε επιτάχυνση στο 4,5% το 2019 από 1,2% το 2018 (Διάγραμμα 3.7). Οι καταθέσεις των μη-κατοίκων Κύπρου (συμπεριλαμβανομένων των ΟΕΣ) συνεχίζουν να μειώνονται, λόγω κυρίως των αυστηρότερων κατευθυντήριων γραμμών προς τις τράπεζες για καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων, καταγράφοντας ετήσια πτώση -6,8% τον Δεκέμβριο του 2019 από -12,7% τον Δεκέμβριο του 2018.

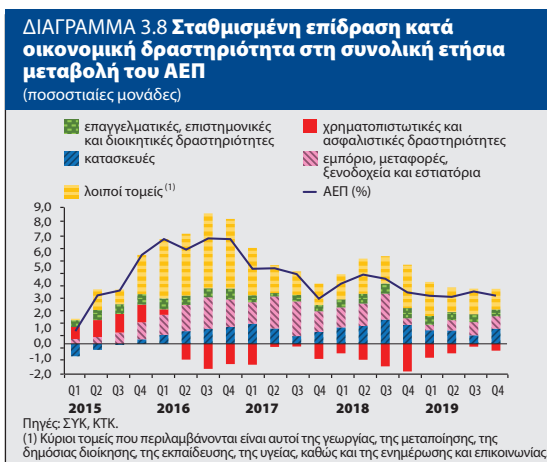
Σε γενικές γραμμές, η βελτίωση του εγχώριου χρηματοοικονομικού τομέα, σε συνδυασμό με τις ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες, είχαν θετικό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία. Τα παρατεταμένα χαμηλά επιτόκια, όμως, αποτελούν κίνδυνο για την κερδοφορία των τραπεζών, αφού οι τράπεζες υποχρεώνονται να διατηρούν υψηλό

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 Δάνεια προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα
(ετήσια μεταβολή, %)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 Καταθέσεις από τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα
(ετήσια μεταβολή, %)

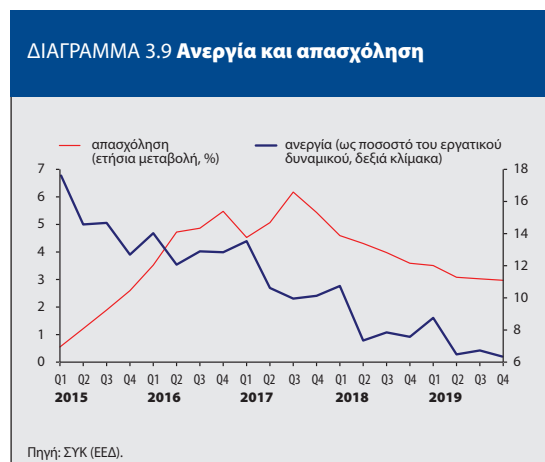

ποσοστό καταθέσεων στην ΕΚΤ με αρνητικό επίτοκιο. Ως εκ τούτου, τον Σεπτέμβριο του 2019 η ΕΚΤ υιοθέτησε σύστημα δύο βαθμίδων (two-tier system), στο πλαίσιο του οποίου μέρος της πλεονάζουσας ρευστότητας που διατηρούν οι τράπεζες ως αποθεματικό εξαιρείται από το αρνητικό επίτοκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων, μειώνοντας έτσι τις αρνητικές συνέπειες στην κερδοφορία των τραπεζών.

3.2.3 Εγχώρια οικονομία

Το ΑΕΠ στην Κύπρο κατέγραψε το 2019 θετική, αν και ελαφρώς επιβραδυνόμενη πορεία, σε συνάρτηση με την υποχώρηση της παγκόσμιας οικονομίας, της τάξης του 3,2%, κυρίως λόγω των ιδιωτικών επενδύσεων και της δημόσιας και ιδιωτικής κατανάλωσης. Παρά τη σημειωθείσα επιβράδυνση, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης παρέμεινε υψηλότερος από τον μέσο όρο στη ζώνη του ευρώ.

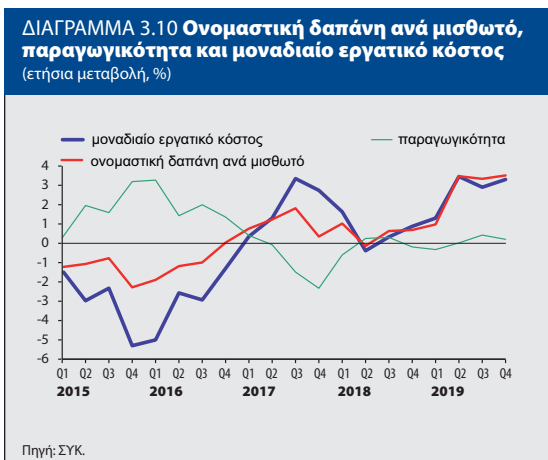
Σε τομεακό επίπεδο, ο τομέας των κατασκευών (ο οποίος περιλαμβάνει επενδύσεις σε κατοικίες, καθώς και άλλα υπό εξέλιξη ιδιωτικά έργα, π.χ. καζίνο, μαρίνες, έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.ά.) αποτέλεσε τον τομέα με τη σημαντικότερη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ το 2019 (0,8 πο-

σοστιαίες μονάδες). Θετική συμβολή είχε και ο τομέας του εμπορίου, των μεταφορών, των ξενοδοχείων και των εστιατορίων (0,7 ποσοστιαίες μονάδες) (Διάγραμμα 3.8).

Οι εξελίξεις σε επενδύσεις για κατοικίες συνδέονται, εν μέρει, με την εξωτερική ζήτηση στο πλαίσιο του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος (ΚΕΠ), η οποία όμως περιορίστηκε λόγω της εφαρμογής αυστηρότερων κριτηρίων. Συγκεκριμένα, οι πωλήσεις ακινήτων μετά τον Μάιο του 2019 σημείωσαν κάμψη. Πέραν των ξένων επενδύσεων, άλλες κύριες πηγές χρηματοδότησης αποτελούν οι προπωλήσεις και, εν μέρει, ο νέος εγχώριος βιώσιμος δανεισμός, όπως προαναφέρθηκε. Ετήσια άνοδος 2,7% το πρώτο εξάμηνο του 2019 καταγράφηκε στις τιμές των κατοικιών, με τη μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται σε συγκεκριμένες περιοχές (π.χ. σε παραθαλάσσια διαμερίσματα σε Λεμεσό και Λάρνακα), ενώ σχετικά συγκρατημένες αυξήσεις παρατηρούνται σε άλλες περιοχές.

Οι εξελίξεις σε σχέση με την πορεία του ΑΕΠ, αντικατοπτρίζονται και στην αγορά εργασίας. Το 2019 η απασχόληση σημείωσε επιβραδυνόμενη ετήσια αύξηση 3,1% και το ποσοστό ανεργίας, με βάση την ΕΕΔ, μειώθηκε στο 7,1% (Διάγραμμα 3.9).

Το τέταρτο τρίμηνο του 2019, η ανεργία έφτασε στο 6,3%, ενώ το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων με διάρκεια έξι μήνες και άνω ανήλθε στο 3,1%.

Παρά τη σημαντική μεγέθυνση στο ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια, έχει καταγραφεί σταδιακή μόνο άνοδος στις δαπάνες για απολαβές εργαζομένων (μισθοί και κοινωνικές εισφορές) ανά μισθωτό. Το 2019 παρατηρείται σημαντική ετήσια άνοδος στη δαπάνη ανά μισθωτό (2,9%), λόγω αυξήσεων στο δημόσιο και σε συγκεκριμένους τομείς του ιδιωτικού τομέα. Σημαντικά συνέβαλε επίσης η εισαγωγή εισφορών προς το ΓεΣΥ. Λόγω της στασιμότητας στην παραγωγικότητα, το μοναδιαίο εργατικό κόστος κατέγραψε σημαντική ετήσια αύξηση 2,8% (Διάγραμμα 3.10). Ωστόσο, ο σχετικός δείκτης παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τη ζώνη του ευρώ, συμβάλλοντας έτσι, εν μέρει, στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων εξαγωγών.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ)⁴ επιδεινώθηκε, φθάνοντας στα -€1.473,5 εκατ. (-6,7% του ΑΕΠ) το 2019, σε σχέση με -€931,2 εκατ. (-4,4% του ΑΕΠ) τον προηγούμενο χρόνο (Πίνακας 3.1). Διορθωμένο ως προς την επίδραση των ΟΕΣ, το έλλειμμα του ΙΤΣ το 2019, ανήλθε στα -€1.483,2 εκατ. (-6,6% του ΑΕΠ), σε σχέση με -€715,9

4. Τα στοιχεία των εξωτερικών στατιστικών επηρεάζονται σημαντικά από την ταξινόμηση των ΟΕΣ ως κατοίκους Κύπρου και ιδιαίτερα από αυτές που θεωρούνται οικονομικοί ιδιοκτήτες κινητού εξοπλισμού μεταφοράς (κυρίως πλοία). Σημειώνεται ότι οι συναλλαγές των ΟΕΣ δεν επηρεάζουν, αλλά ούτε και επηρεάζονται ουσιαστικά από τον κύκλο της εγχώριας οικονομίας.

Πίνακας 3.1 Ισοζύγιο πληρωμών (κύριες κατηγορίες)

	2018 (€ εκατ.)	2019 (€ εκατ.)	Μεταβολή (€ εκατ.)
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-931,2	-1.473,5	-542,4
Ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών	166,2	-30,8	-197,1
Ισοζύγιο αγαθών	-4.672,9	-4.714,2	-41,4
Εξαγωγές αγαθών	3.608,3	3.032,9	-575,4
Εισαγωγές αγαθών	8.281,2	7.747,2	-534,0
Ισοζύγιο υπηρεσιών	4.839,1	4.683,4	-155,7
Εξαγωγές υπηρεσιών	11.836,2	12.321,7	485,4
<i>Εκ των οποίων:</i>			
Μεταφορές	3.113,3	3.125,7	12,5
Ταξίδια	2.939,5	2.912,3	-27,2
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	2.992,4	3.018,3	25,9
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	2.022,3	2.328,3	306,0
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	225,7	279,0	53,3
Εισαγωγές υπηρεσιών	6.997,1	7.638,3	641,2
<i>Εκ των οποίων:</i>			
Μεταφορές	1.822,5	1.914,8	92,3
Ταξίδια	1.316,3	1.337,1	20,8
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	1.386,8	1.388,6	1,8
Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και πληροφόρησης	1.051,7	1.689,5	637,8
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	629,5	592,4	-37,1
Πρωτογενές εισόδημα (καθαρό)	-744,4	-1.170,6	-426,2
Δευτερογενές εισόδημα (καθαρό)	-353,0	-272,1	80,9
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ως % του ΑΕΠ)	-4,4	-6,7	
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διορθωμένο ως προς την επίδραση των ΟΕΣ (ως % του ΑΕΠ)	-3,4	-6,6	

Πηγές: ΣΥΚ, ΚΤΚ.

εκατ. (-3,4% του ΑΕΠ) το 2018. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση του ελλείμματος στο λογαριασμό του πρωτογενούς εισοδήματος, καθώς και στη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών (η αύξηση των εισαγωγών υπηρεσιών υπερκάλυψε την άνοδο των εξαγωγών υπηρεσιών). Η καθαρή Διεθνής Επενδυτική Θέση (ΔΕΘ) της Κύπρου το 2019 έφθασε στα -€25,5 δισ. (-116% του ΑΕΠ). Διορθωμένη ως προς την επίδραση των ΟΕΣ, βελτιώνεται κατά 79,6 ποσοστιαίες μονάδες, φθάνοντας στα -€8 δισ. (-36,5% του ΑΕΠ).

Τα δημόσια οικονομικά παρουσιάζουν σταθερά

ισχυρές επιδόσεις και η Κυπριακή Δημοκρατία απολαμβάνει συνεχή πρόσβαση στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές με ολοένα και ευνοϊκότερους όρους. Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της ΣΥΚ για το 2019, το δημοσιονομικό ισοζύγιο παρουσιάζει πλεόνασμα ύψους 2,7% του ΑΕΠ σε σχέση με έλλειμμα 4,4% του ΑΕΠ το προηγούμενο έτος (Πίνακας 3.2). Αυτό οφείλεται κυρίως στη μείωση των δημόσιων δαπανών, λόγω επίδρασης βάρσας από τη δημοσιονομική επίπτωση της συναλλαγής μεταξύ ΣΚΤ και Ελληνικής Τράπεζας, καθώς και στην αύξηση των δημόσιων εσόδων.

3.2.4 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις της ΚΤΚ για την κυπριακή οικονομία, όπως καταρτίστηκαν τον Δεκέμβριο του 2019⁵, είναι ξεπερασμένες λόγω των οικονομικών επιπτώσεων από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού σε παγκόσμιο επίπεδο. Η πανδημία αποτελεί σοβαρότατο εσωτερικό και εξωτερικό κλυδωνισμό που επιδρά αρχικά από την πλευρά της ζήτησης, και του οποίου η αντιμετώπιση συναρτάται και με τα απαραίτητα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία της δημόσιας υγείας αλλά και μέτρα επεκτατικής νομισματικής πολιτικής για τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι οικονομικές επιπτώσεις προς το παρόν δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν με ακρίβεια, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ακόμη επαρκή οικονομικά στοιχεία για το 2020, αλλά ούτε μπορεί να προβλεφθεί η διάρκεια της πανδημίας. Εντούτοις, θα πρέπει να αναμένεται ότι θα υπάρξει μια σημαντικά προς τα κάτω αναθεώρηση των προβλέψεων για το 2020 σε συνάρτηση με τις εκτιμήσεις όλων των διεθνών οργανισμών για βαθιά ύφεση σε παγκόσμιο επίπεδο. Το ερώτημα δεν είναι αν θα υπάρξει ύφεση αλλά πόσο εκτεταμένη θα είναι.

5. Προβλέψεις Δεκεμβρίου 2019, βλ. σχετικό *Οικονομικό Δελτίο*, σελ. 66-79 για περισσότερη ανάλυση.

Πίνακας 3.2 Λογαριασμοί γενικής κυβέρνησης

	2018 (€ εκατ.)	2019 (€ εκατ.)	Μεταβολή (%)
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Ενδιάμεση ανάλωση	805,5	1.146,4	42,3
Απολαβές προσωπικού	2.482,5	2.734,3	10,1
Κοινωνικές παροχές	2.709,3	2.872,1	6,0
Τόκοι πληρωτέοι	518,6	539,2	4,0
Επιδότησεις	59,9	70,1	17,0
Άλλα τρέχοντα έξοδα	453,7	569,4	25,5
Ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου	1.215,0	369,5	-69,6
Άλλες μεταβιβάσεις κεφαλαίου	968,8	354,2	-63,4
Σύνολο δαπανών	9.213,3	8.655,2	-6,1
Σύνολο δαπανών ως % του ΑΕΠ	43,6	39,4	
ΕΣΟΔΑ			
Φόροι επί της παραγωγής και εισαγωγές	3.328,5	3.339,7	0,3
Τρέχοντες φόροι στο εισόδημα, πλούτο κλπ	1.924,6	2.080,0	8,1
Κοινωνικές εισφορές	1.846,5	2.348,3	27,2
Άλλα τρέχοντα έσοδα	220,6	234,8	6,4
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	702,4	906,4	29,0
Μεταβιβάσεις κεφαλαίου εισπρακτέες	125,5	172,6	37,5
Εισόδημα περιουσίας	139,3	176,4	26,6
Σύνολο εσόδων	8.287,4	9.258,2	11,7
Σύνολο εσόδων ως % του ΑΕΠ	39,2	42,2	
Πρωτογενές πλεόνασμα	-407,3	1.142,2	
Πρωτογενές πλεόνασμα ως % του ΑΕΠ	-1,9	5,2	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	-925,9	603,0	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-4,4	2,7	
<small>Πηγές: ΣΥΚ, ΚΤΚ. Σημείωση: Οι δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνουν ποσό ύψους €1,5 δισ. που αφορά στη δημοσιονομική επίπτωση σε σχέση με τη λογιστική διαχείριση της συναλλαγής πώλησης μέρους των περιουσιακών στοιχείων της ΣΚΤ.</small>			

4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΤΚ

4.1 Ρύθμιση και Εποπτεία του Τραπεζικού Τομέα

4.1.1 Εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας και λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων

Κατά το 2019, τέθηκαν σε ισχύ δύο τροποποιητικοί Νόμοι επί του *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου*. Η πρώτη τροποποίηση αφορούσε κυρίως την αντικατάσταση του άρθρου 330 σχετικά με την κατάταξη των απαιτήσεων στις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας πιστωτικών ιδρυμάτων, για σκοπούς εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2017/2399/ΕΕ. Ειδικότερα, έχει δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία «μη προνομιούχου χρέους» με υψηλή εξοφλητική προτεραιότητα σε περίπτωση αφερεγγυότητας και έχουν διαφοροποιηθεί και διασαφηνιστεί στοιχεία στην υφιστάμενη κατάταξη των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Η δεύτερη τροποποίηση του *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου* αποσκοπούσε κυρίως στην αφαίρεση των αναφορών στον μηχανισμό ανταλλαγής δεδομένων ΑΙΑΝΤΑΣ, του οποίου η συμμετοχή στο Σύστημα ή Μηχανισμό Ανταλλαγής Δεδομένων αποσκοπούσε στη συλλογή των δεδομένων των συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, καθώς και στην προσαρμογή των αναφορών του Νόμου στον μηχανισμό ΑΡΤΕΜΙΣ στον οποίο συμμετέχουν πλέον όλα τα πιστωτικά ιδρύματα.

Η ΚΤΚ προβαίνει σε συνεχή βάση σε προσθήκες/τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο, που αποσκοπούν στην υιοθέτηση ευρωπαϊκών και άλλων βέλτιστων πρακτικών, καθώς και στην εναρμόνιση και ευθυγράμμιση με το ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο. Εντός του 2019, η ΚΤΚ προ-

χώρησε στην υιοθέτηση κατευθυντήριων γραμμών που εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) σε θέματα που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα και άλλες εποπτευόμενες οντότητες. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Περαιτέρω, βρίσκεται σε εξέλιξη από το 2019, η ετοιμασία αριθμού νομοσχεδίων σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, για τροποποιήσεις σε νόμους που αφορούν τα εποπτευόμενα ιδρύματα, περιλαμβανομένων νομοθεσιών που αφορούν εναρμόνιση με ευρωπαϊκές Οδηγίες, π.χ. η Οδηγία (ΕΕ) 2019/878 (Capital Requirements Directive V - CRD V), και οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2020.

4.1.2 Παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η ΚΤΚ ορίζεται, δυνάμει του άρθρου 59(1)(α) του *περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου*, ως αρμόδια εποπτική αρχή για τα πιστωτικά ιδρύματα, τα ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος και γενικότερα για όλα τα ιδρύματα τα οποία αδειοδοτεί. Στο πλαίσιο άσκησης της πιο πάνω αρμοδιότητας, η ΚΤΚ εφαρμόζει προγράμματα εξ' αποστάσεως εποπτείας και επιτόπιων ελέγχων, ως επίσης και οργανώνει και συνεισφέρει σε δράσεις που λαμβάνουν χώρα τόσο στη Δημοκρατία όσο και διεθνώς, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας που ασκείται.

Σημαντικός πυλώνας των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η ΚΤΚ είναι ο εκσυγχρονισμός του κανονιστικού πλαισίου στη βάση βέλτιστων διεθνών πρακτικών και των αξιολογήσεων, αποφάσεων και συστάσεων διαφόρων σωμάτων, όπως της ΕΑΤ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Επιτροπής Moneyval

του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - FATF) κ.ά.

Τον Φεβρουάριο του 2019, η ΚΤΚ έκδωσε αναθεωρημένη Οδηγία (Πέμπτη Έκδοση) προς τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 59(4) του *περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου*. Σχετικές οδηγίες αναμένεται να εκδοθούν μέσα στο 2020, με πεδίο αναφοράς τις δραστηριότητες άλλων εποπτευόμενων ιδρυμάτων.

Σε νομικό επίπεδο, κατά το 2019 η ΚΤΚ συνεργάστηκε με άλλες αρμόδιες αρχές για την ετοιμασία νομοσχεδίου, με το οποίο θα επιτευχθεί εναρμόνιση της Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ τον Ιούλιο του 2018.

Σημαντικό ορόσημο εντός του 2019 αποτέλεσε η ολοκλήρωση του πέμπτου γύρου αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης της Κύπρου με το πλαίσιο της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης από την Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης, από ομάδα διεθνών εμπειρογνομόνων. Η έκθεση της Moneyval, η οποία δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2020⁶, αντικατοπτρίζει τα μέτρα που έχει υιοθετήσει η Κύπρος για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας τα τελευταία χρόνια και προσδιορίζει τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις. Στην έκθεση της Moneyval επισημαίνεται επίσης το υψηλό επίπεδο της εποπτικής δράσης της ΚΤΚ, καθώς και η επιδειχθείσα ορθή κατανόηση των σχετικών κινδύνων. Οι συστάσεις στις οποίες κατέληξε η διαδικασία αξιολόγησης ευθυγραμμίζονται σε γενικές γραμμές με την πρώτη Εθνική Αξιολόγηση Κιν-

δύνων για το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁷ και το σχετικό Σχέδιο Δράσης και Στρατηγικής, που έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2018 και τον Μάρτιο του 2019, αντίστοιχα.

4.1.3 Επιτόπια εποπτεία ιδρυμάτων EEM

Στο πλαίσιο διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων από τον EEM σε σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα, η ΚΤΚ συμμετείχε με στελέχη της σε αριθμό επιτόπιων ελέγχων που διεξήχθησαν τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

4.1.4 Εποπτεία ιδρυμάτων εκτός EEM

Η ΚΤΚ ασκεί εποπτική δραστηριότητα σε πιστωτικά ιδρύματα που δεν εντάσσονται στο πεδίο του EEM, περιλαμβανομένων υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε τρίτες χώρες, ως επίσης και σε ιδρύματα πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος. Το πλαίσιο εποπτείας στη βάση των ισχυόντων νόμων και κανονισμών ασκείται τόσο με εξ' αποστάσεως παρακολούθηση όσο και με τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων.

Η ΚΤΚ ασκεί επίσης προληπτική εποπτεία σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από τράπεζες. Τέτοιες δραστηριότητες ρυθμίζονται από τον *περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο του 2017*, ο οποίος αποτελεί εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή οδηγία για τις αγορές χρηματοοικονομικών μέσων (Market in Financial Instruments Directive - MiFID II), ως επίσης και τον Κανονισμό (Market in Financial Instruments Regulation - MiFIR), που πλαισιώνονται από πληθώρα ευρωπαϊκών ρυθμιστικών και τεχνικών προτύπων, καθώς και κατευθυντήριων γραμμών. Κατά το 2019, το δεύτερο χρόνο εφαρμογής των MiFID II/MiFIR, η προληπτική εποπτεία επεκτάθηκε και σε άλλους συναφείς τομείς, όπως τη

6. <https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/cyprus>.

7. <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/national-risk-assessment-of-money-laundering-and-terrorist-financing-risks-cyprus>.

διασφάλιση της συνετής εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου που αφορά τη διανομή συσκευασμένων επενδυτικών προϊόντων προς ιδιώτες επενδυτές (packaged retail investment and insurance products - PRIIPs), τις αναφορές των συμβάσεων εξω-χρηματοστηριακών παραγώγων (OTC derivatives) στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (European Market Infrastructure Regulation - EMIR), καθώς και τις αναφορές των συναλλαγών εσωτερικοποιημένων διακανονισμών (Central Securities Depositories Regulation - CSDR). Το ζήτημα της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) απασχόλησε επίσης τόσο τις αρμόδιες αρχές όσο και την αγορά γενικότερα.

Επισημαίνεται ότι η ΚΤΚ έλαβε μέτρα παρέμβασης σε σχέση με χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλού κινδύνου υιοθετώντας τα προσωρινά μέτρα που είχε λάβει η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority - ESMA). Συγκεκριμένα, με εγκύκλιό της προς τις τράπεζες, η ΚΤΚ προέβη σε απαγόρευση προς τις τράπεζες να προωθούν, να διανέμουν ή να πωλούν δυαδικά δικαιώματα προαίρεσης (binary options) και έθεσε περιορισμούς στην προώθηση, διανομή ή πώληση συμβάσεων επί διαφορών (contracts for difference - CFDs) σε ιδιώτες πελάτες.

Επίσης, η ΚΤΚ παρακολουθεί τις εργασίες της ομάδας εργασίας για τις Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες του Συμβουλίου της ΕΕ που αφορούν τις νέες νομοθετικές προτάσεις σχετικά με τις βιώσιμες επενδύσεις (sustainable finance) και τους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης επιχειρήσεων (crowdfunding platforms).

4.1.5 Εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα

Οι τράπεζες συνέχισαν τις προσπάθειές τους για εξυγίανση των ισολογισμών τους και μείωση των ΜΕΧ, ενώ παράλληλα έστρεψαν την προσοχή τους

στην επέκταση των δραστηριοτήτων τους στο καινούριο απαιτητικό περιβάλλον.

Τα συρρικνωμένα έσοδα σε μια αυξανόμενη ανταγωνιστική αγορά, το περιβάλλον των αρνητικών επιτοκίων, τα ανελαστικά έξοδα, καθώς και το υψηλό επίπεδο των απομειώσεων, τα οποία επιβαρύνουν την κερδοφορία των τραπεζικών ιδρυμάτων, σκιαγράφησαν τις συνθήκες μέσα στις οποίες λειτούργησαν οι κυπριακές τράπεζες το 2019. Η στροφή προς τη ψηφιοποίηση και τη δικτυακή τραπεζική παρά στο παραδοσιακό τραπεζικό μοντέλο των πολλών καταστημάτων, όπως επίσης και η συνεχιζόμενη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του κόστους είναι στοιχεία στα οποία τα τραπεζικά ιδρύματα έχουν επικεντρώσει την προσοχή τους για να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους.

Η μείωση των ΜΕΧ της Τράπεζας Κύπρου το 2018 μέσω τιτλοποίησης, η οποία ολοκληρώθηκε το 2019, είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά 110 υπαλλήλων της εν λόγω τράπεζας στην εταιρεία που εξαγόρασε τις υπό αναφορά χορηγήσεις, γεγονός το οποίο βελτίωσε ακόμη περισσότερο την αποτελεσματικότητα της τράπεζας από πλευράς κόστους. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα Κύπρου εισήγαγε σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσής της και του επιχειρηματικού της πλάνου, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω συρρίκνωση του προσωπικού της κατά 470 άτομα περίπου στα τέλη του 2019.

Σε γενικές γραμμές, η οικονομική ευρωστία του τραπεζικού τομέα έχει βελτιωθεί, με το δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων να ανερχόταν στο 17,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2019, ενώ ο αντίστοιχος ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν στο 14,6% στο τέλος του ίδιου μήνα. Η ρευστότητα των τραπεζών έχει επίσης ενισχυθεί, με τους εποπτικούς δείκτες να είναι αρκετά υψηλότεροι τόσο από τους ελάχιστους

απαιτούμενους όσο και από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς.

Στο μέτωπο των MEX, η πτώση συνεχίστηκε και το 2019, με το ύψος των συνολικών MEX στον τραπεζικό τομέα να βρισκόταν λίγο πάνω από €9 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2019.

Επιπρόσθετα, το κράτος έχει αναπτύξει, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους και σε συνεχή επαφή με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές, το σχέδιο ΕΣΤΙΑ, που σκοπεύει στην προστασία της πρώτης κατοικίας, καθώς και στον περιορισμό των MEX. Το κράτος θα επιδοτεί ένα συγκεκριμένο μέρος της δόσης των δανειοληπτών που θα ενταχθούν στο σχέδιο, του οποίου η εφαρμογή αναμένεται να ξεκινήσει το 2020.

4.2 Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών

Οι κύριες εργασίες της ΚΤΚ, ως εθνική αρχή εξυγίανσης, κατά το 2019 αφορούσαν την παρακολούθηση της ολοκλήρωσης της εφαρμογής των μέτρων εξυγίανσης στη Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (CPB), την ετοιμασία σχεδίων εξυγίανσης, σε καθαρά προληπτική βάση, για τα λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου και τη συμμετοχή στην ετοιμασία σχεδίων εξυγίανσης, σε καθαρά προληπτική βάση, για τα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ), ήτοι την Ευρωπαϊκή αρχή εξυγίανσης που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Άλλες εργασίες της ΚΤΚ κατά το 2019 περιλάμβαναν την προετοιμασία της μεταφοράς κοινοτικών οδηγιών στην εθνική νομοθεσία και τη συμμετοχή στελεχών σε επιτροπές ευρωπαϊκών θεσμών για θέματα εξυγίανσης.

Τα μέτρα εξυγίανσης που εφαρμόζονται στη CPB από τον Μάρτιο του 2013 αφορούν την πώ-

ληση των εναπομεινάντων περιουσιακών της στοιχείων, κυρίως επενδύσεις σε θυγατρικές τράπεζες στο εξωτερικό. Τον Ιούλιο του 2019 ολοκληρώθηκε η πώληση των τελευταίων επενδύσεων με τη μεταβίβαση στον αγοραστή τριών θυγατρικών στην Ελλάδα (Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, CPB ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ και Laiki Factors & Forfeitors S.A.). Με την ολοκλήρωση της εν λόγω πώλησης, εξετάζεται το ενδεχόμενο της εκκαθάρισης της CPB μέσα στα πλαίσια κανονικών διαδικασιών αφερεγγυότητας.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (ΕΜΕ), το ΕΣΕ ετοιμάζει, σε συνεργασία με την ΚΤΚ, ως εθνική αρχή εξυγίανσης, ετήσια σχέδια εξυγίανσης για τα σημαντικά ιδρύματα υπό την άμεσή του ευθύνη. Το ΕΣΕ προχωρεί επίσης σε υπολογισμό, για κάθε σημαντικό ίδρυμα, του δείκτη ελάχιστων ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων με ληκτότητα πέραν του ενός έτους (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities - MREL) με τον οποίο όλα τα σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να συμμορφώνονται ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα εξυγίανσής τους. Τέλος, το ΕΣΕ έχει εκδώσει έγγραφο στο οποίο καταγράφει τις προσδοκίες του όσον αφορά τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν τα ιδρύματα υπό την άμεση ευθύνη του για τη βελτίωση της ικανότητας εξυγίανσής τους. Στη βάση του εν λόγω εγγράφου, οι σημαντικές τράπεζες έχουν κληθεί, μεταξύ άλλων, να διορίσουν αρμόδια ομάδα που να επιλαμβάνεται συναφών θεμάτων και απαιτήσεων μέσω της ετοιμασίας εσωτερικών εγχειριδίων και διαδικασιών.

Όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο εξυγίανσης, κατά το 2019 στελέχη του Τμήματος Εξυγίανσης της ΚΤΚ συμμετείχαν σε ομάδες εργασίας που συστάθηκαν υπό την αιγίδα του Υπουργείου Οικονομικών

για την ετοιμασία προσχεδίων νομοσχεδίων για: α) την τροποποίηση του Νόμου Εξυγίανσης για την καλύτερη εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2014/59/ΕΕ, β) τη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/879 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, και γ) την αναθεώρηση του πλαισίου εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων. Σημειώνεται ότι τον Μάιο του 2019 δημοσιεύθηκε ο Νόμος 80(Ι)/2019 με τον οποίο τροποποιήθηκε ο *περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμος* με σκοπό, μεταξύ άλλων, την εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/2399 όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία, η οποία απαιτούσε την ενσωμάτωση στην κατάταξη πιστωτών μιας νέας κατηγορίας «μη προνομιούχου» χρέους. Επιπρόσθετα, ο εν λόγω Νόμος έδωσε γενική προτεραιότητα στις καταθέσεις έναντι των άλλων ανασφάλιστων απαιτήσεων υψηλής προτεραιότητας σε περίπτωση εκκαθάρισης πιστωτικού ιδρύματος.

4.2.1 Διαχείριση Ταμείων Εγγύησης Καταθέσεων, Εξυγίανσης και Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών

Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων

Το Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) συστάθηκε και λειτουργεί στην Κυπριακή Δημοκρατία από το 2000 με σκοπό αφενός την καταβολή αποζημίωσης στους καταθέτες που καλύπτονται από το ΣΕΚ στην περίπτωση που πιστωτικά ιδρύματα δεν είναι σε θέση να αποπληρώσουν τις καταθέσεις τους και αφετέρου τη χρηματοδότηση της εφαρμογής μέτρων εξυγίανσης.

Το ΣΕΚ αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Το αρμόδιο όργανο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εξυπηρέτηση των σκοπών του, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των ταμείων που το αποτελούν, είναι η Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και της ΚΤΚ.

Στο ΣΕΚ συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα (ΑΠΙ). Σε αυτά περιλαμβάνονται τα υποκαταστήματά τους που λειτουργούν σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και τα υποκαταστήματα στην Κύπρο πιστωτικών ιδρυμάτων από χώρες μη μέλη της ΕΕ, νοουμένου ότι τα τελευταία δεν έχουν ισοδύναμη κάλυψη με συστήματα εγγύησης καταθέσεων στις χώρες σύστασής τους. Το ΣΕΚ παρέχει κάλυψη μέχρι €100.000 για το σύνολο των καταθέσεων που οποιοδήποτε φυσικό ή, με ορισμένες εξαιρέσεις, νομικό πρόσωπο διατηρεί με συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα.

Όσον αφορά το υπό ανασκόπηση έτος, κατόπιν της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της Promsvyazbank PJSC—Cyprus Branch και της Jointstock Company Avtovazbank—Cyprus Branch, τα εν λόγω ιδρύματα έπαψαν να είναι μέλη του ΣΕΚ. Παράλληλα, όσον αφορά την FBME Ltd—Cyprus Branch, η αίτηση για έκδοση διατάγματος εκκαθάρισης που υπέβαλε η ΚΤΚ στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας δεν έχει ακόμη εκδικαστεί. Ως εκ τούτου, η διαδικασία εκκαθάρισης του υποκαταστήματος δεν έχει ακόμη ξεκινήσει με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η ανάκτηση από το ΣΕΚ του ποσού των €83 εκατ. περίπου που είχαν καταβληθεί για την αποζημίωση των καλυπτόμενων καταθέσεων της FBME Ltd—Cyprus Branch κατά την περίοδο 2016-2018.

Το 2019 η Διαχειριστική Επιτροπή του ΣΕΚ ενέκρινε τη μεθοδολογία υπολογισμού εισφορών από

τα ΑΠΙ. Οι εισφορές αναμένεται να καταβληθούν από τα ΑΠΙ εντός της περιόδου 2020-2024, ώστε να επιτευχθεί το επίπεδο στόχος του 0,8% των καλυπτόμενων καταθέσεων μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, όπως προνοείται στην κείμενη νομοθεσία και την Ευρωπαϊκή Οδηγία.

Τέλος, κατά το 2019, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν τροποποιήσεις στην κείμενη νομοθεσία, οι οποίες, μεταξύ άλλων, καταργούν το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης

Όσον αφορά τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις εξυγίανσης, το 2019 υπολογίστηκαν και εισπράχθηκαν εισφορές για το Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης από τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων χωρών και τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών συνολικού ύψους €176 χιλιάδων περίπου. Σημειώνεται ότι τα λοιπά ΑΠΙ, εκτός από τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων χωρών, καταβάλλουν εισφορές στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης.

Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών

Το Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών (ΤΑΕΠΤ), το οποίο λειτουργεί από το 2004 υπό την αιγίδα της ΚΤΚ, παρέχει πρόσθετη εξασφάλιση προς τους πελάτες πιστωτικών ιδρυμάτων για απαιτήσεις που είναι δυνατό να εγείρουν σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Η συμμετοχή στο ΤΑΕΠΤ είναι υποχρεωτική για όλα τα ΑΠΙ τα οποία προσφέρουν επενδυτικές υπηρεσίες και έχουν συσταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία ή έχουν συσταθεί σε τρίτες χώρες και λειτουργούν στην Κυπριακή Δημοκρατία μέσω υποκαταστήμα-

τος. Το μέγιστο ύψος της αποζημίωσης που είναι δυνατό να καταβληθεί σε κάθε επενδυτή πελάτη τραπεζών ανέρχεται σε €20.000.

4.3 Χρηματοοικονομική Σταθερότητα

Η ΚΤΚ είναι η αρμόδια μακροπροληπτική αρχή της Κύπρου. Η μακροπροληπτική επίβλεψη εστιάζεται στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος της Κύπρου, καθώς και στην εφαρμογή εργαλείων μακροπροληπτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο άσκησης της πιο πάνω αρμοδιότητας, η ΚΤΚ αναλύει τις κυκλικές και διαρθρωτικές εξελίξεις στο χρηματοοικονομικό σύστημα και στο ευρύτερο μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον, με σκοπό τον εντοπισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον περιορισμό της συσσώρευσης συστημικών κινδύνων που ενδεχομένως να αποτελούν απειλή για τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος. Στο επίκεντρο βρίσκεται ο τραπεζικός τομέας, ο οποίος αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του εγχώριου χρηματοοικονομικού συστήματος και το κύριο δυνητικό μέσο μετάδοσης κινδύνων εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και προς την πραγματική οικονομία. Παρακολουθούνται επίσης οι εξελίξεις στο μη-τραπεζικό χρηματοοικονομικό τομέα, ιδιαίτερα στον ασφαλιστικό τομέα, στον τομέα των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, στον τομέα των επενδυτικών ταμείων και στον τομέα των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών. Αναλύονται και αξιολογούνται οι εξελίξεις στο μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον, με έμφαση στις μακροοικονομικές ανισορροπίες, καθώς και οι εξελίξεις στους τομείς των νοικοκυριών, των μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων, των ακινήτων και των δημοσίων οικονομικών.

4.3.1 Συγκεντρωτικά στοιχεία και χρηματοοικονομικοί δείκτες για τον τραπεζικό τομέα

Κατά το 2019, η ΚΤΚ συνέχισε την τακτική ετοιμασία και δημοσιοποίηση στο διαδικτυακό της χώρο, συγκεντρωτικών στοιχείων και χρηματοοικονομικών δεικτών για τον τραπεζικό τομέα, τα οποία χρησιμοποιούνται για σκοπούς μακροπροληπτικής ανάλυσης. Περαιτέρω, τα Ενοποιημένα Τραπεζικά Στοιχεία (Consolidated Banking Data – CBD) και τα στοιχεία που αφορούν τους Δείκτες Χρηματοοικονομικής Ευρωστίας (Financial Soundness Indicators – FSIs) για τα τραπεζικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο, υποβάλλονται σε τριμηνιαία βάση στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ, αντίστοιχα.

4.3.2 Κύριες αποφάσεις μακροπροληπτικής πολιτικής

Κατά το 2019, η ΚΤΚ:

- Καθόρισε το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας για τα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα και τις συστημικές κυπριακές επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ).
- Καθόρισε ανά τρίμηνο τον συντελεστή του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για όλα τα ΑΠΙ και ορισμένες ΚΕΠΕΥ.

4.3.3 Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Η ΚΤΚ δημοσίευσε τον Μάιο του 2019 την αξιολόγησή της για τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος στην ετήσια Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΧΣ) για το 2018, στην οποία γίνεται ενημέρωση σε θέματα που άπτονται της διασφάλισης της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος. Στην ΕΧΣ, η ΚΤΚ παρέθεσε την εκτίμησή της για τους σημαντικότερους κινδύνους και ευάλωτα σημεία που είχαν εντοπι-

σθεί ως οι κύριες πηγές κινδύνου για το χρηματοοικονομικό σύστημα της Κύπρου, ήτοι:

- Το υψηλό επίπεδο των ΜΕΧ και η χαμηλή ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Οι μειωμένες προοπτικές κερδοφορίας του τραπεζικού τομέα.
- Το υπέρμετρο χρέος του μη χρηματοοικονομικού ιδιωτικού τομέα.

Περαιτέρω, στην εξαμηνιαία Έκθεση για το Χρέος των Νοικοκυριών και των Μη Χρηματοοικονομικών Επιχειρήσεων, η ΚΤΚ παρουσίασε την ανάλυση του χρέους του μη χρηματοοικονομικού ιδιωτικού τομέα.

4.3.4 Συμμετοχή σε επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕ

Η ΚΤΚ συμμετείχε στις συναντήσεις της Επιτροπής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Committee – FSC) του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και στις υπό αυτήν ομάδες εργασίας. Η FSC παρέχει υποστήριξη προς τα αρμόδια όργανα της ΕΚΤ αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων στον τομέα της διασφάλισης της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος.

Η ΚΤΚ συμμετείχε επίσης στις συναντήσεις και εργασίες της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής (Advisory Technical Committee – ATC) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) και στις υπό αυτήν ομάδες εργασίας. Η ATC έχει συμβουλευτικό και υποβοηθητικό ρόλο σε θέματα που άπτονται των εργασιών του ΕΣΣΚ.

Περαιτέρω, η ΚΤΚ συμμετείχε στις συναντήσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Financial Stability Table – FST) της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (Economic and Financial Committee – EFC) της ΕΕ. Η EFC-FST είναι υπεύ-

θυνα για την προετοιμασία των θεμάτων που άπτονται της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και τα οποία συζητούνται στο Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων (Economic and Financial Affairs Council - ECOFIN).

4.3.5 Εθνική Επιτροπή Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Η ΚΤΚ προεδρεύει της Εθνικής Επιτροπής Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΕΧΣ) και παρέχει γραμματειακή υποστήριξη. Η κύρια αποστολή της ΕΕΧΣ είναι η συζήτηση θεμάτων που άπτονται της διασφάλισης της χρηματοοικονομικής σταθερότητας σε εθνικό επίπεδο και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της, δηλαδή των αρμόδιων αρχών του χρηματοοικονομικού τομέα και του Υπουργείου Οικονομικών.

4.4 Υποδομές Χρηματοοικονομικών Αγορών και Πληρωμών

Ο ρόλος της ΚΤΚ στον τομέα των υποδομών χρηματοοικονομικών αγορών (ΥΧΑ) και πληρωμών απορρέει από τον *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο του 2002*, όπως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί, και καθορίζεται με βάση τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ και το Καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Η ΚΤΚ έχει ρόλο υπό την ιδιότητά της ως: (i) διαχειριστής ΥΧΑ, (ii) επιβλέπουσα αρχή ΥΧΑ, και (iii) καταλύτης προς διευκόλυνση της ενοποίησης της αγοράς της ΕΕ, όπου αναλύει τις αλλαγές, εντοπίζει τάσεις, χαράσσει πολιτικές, συνεργάζεται με ενδιαφερόμενα μέρη και προωθεί την καινοτομία. Επίσης, η ΚΤΚ, ως τραπεζίτης και αντιπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας σε χρηματοοικονομικά θέματα, συμμετέχει σε εγχώριες και διασυνοριακές ΥΧΑ.

Κατά το 2019, στην Κύπρο λειτουργούσαν ένα σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή

χρόνο, τρία συστήματα λιανικών πληρωμών και ένα σύστημα διακανονισμού τίτλων.

4.4.1 Συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών

Στα ακόλουθα συστήματα η ΚΤΚ έχει ρόλο διαχειριστή ή/και προεδρεύει της διαχειριστικής επιτροπής αυτών:

Σύστημα διακανονισμού πληρωμών σε συνεχή χρόνο - TARGET2-CY

Το TARGET2-CY αποτελεί συνιστώσα του Διευρωπαϊκού Αυτοματοποιημένου Συστήματος Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system) σε Ευρώ σε συνεχή χρόνο και σε χρήμα κεντρικής τράπεζας του Ευρωσυστήματος, TARGET2.

Η ΚΤΚ ενεργεί ως Συμμετέχουσα Τράπεζα και ως Διαχειρίστρια του TARGET2-CY βάσει της Κατευθυντήριας Γραμμής ΕΚΤ/2012/27 και της περί του Συστήματος TARGET2-CY Οδηγίας της ΚΤΚ, η αναθεώρηση της οποίας κατά το 2019, εισάγει νέες διαδικασίες ανάκαμψης και διαφοροποιεί το πλαίσιο ασφαλείας για τους συμμετέχοντες, ιδιαίτερα σε σχέση με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

Επιπλέον, η ΚΤΚ προχώρησε με τη σύσταση εθνικής ομάδας ενδιαφερομένων μερών Advisory Group on Market Infrastructures for Payments – National Stakeholders Group (AMI-Pay CY-NSG) για ενεργό διάλογο και παροχή πληροφόρησης σε θέματα πληρωμών. Στο ίδιο πλαίσιο πραγματοποιείται συντονισμός και παρακολούθηση, σε εθνικό επίπεδο, του έργου του ΕΣΚΤ «T2-T2S Consolidation», το οποίο έχει στόχο τον εκσυγχρονισμό του TARGET2. Η τελική ημερομηνία μετάπτωσης στο νέο σύστημα έχει οριστεί η 21 Νοεμβρίου 2021.

Ο αριθμός και η αξία των διασυνοριακών και εγ-

χώριων πληρωμών που διακανονίστηκαν στο TARGET2-CY καταγράφονται στα **Διαγράμματα 4.1** και **4.2**, αντίστοιχα.

TIPS-CY

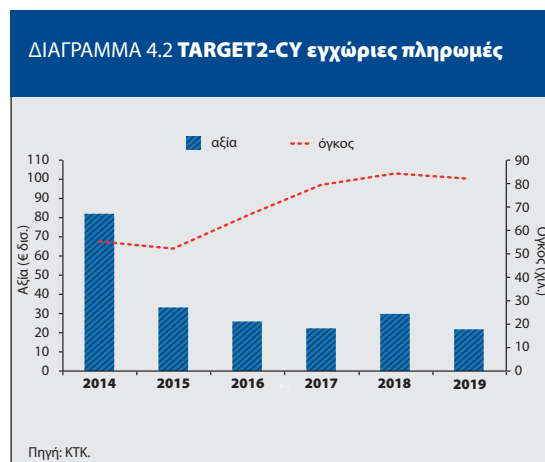
Το Ευρωσύστημα λειτουργεί την υπηρεσία TARGET Instant Payment Settlement (TIPS), προκειμένου να διασφαλίσει ότι η αυξανόμενη ζήτηση άμεσων πληρωμών θα ικανοποιείται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ΚΤΚ είναι έτοιμη να παρέχει υποστήριξη στα εγχώρια ΑΠΙ και άλλους δυνητικούς συμμετέχοντες, ως Διαχειριστής του TARGET2-CY, για την ένταξή τους στο TIPS.

Κυπριακό Γραφείο Συμφηφισμού

Το Κυπριακό Γραφείο Συμφηφισμού (ΚΓΣ) λειτουργεί από το 1964 με σκοπό την εναρμονισμένη εφαρμογή διαδικασιών για εκκαθάριση και διακανονισμό διατραπεζικών επιταγών. Η ολομέλεια του ΚΓΣ προχώρησε, σε συνεργασία με την ΚΤΚ, σε διεργασίες για εκσυγχρονισμό του συστήματος. Απότοκο των διεργασιών αυτών είναι ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας και διακυβέρνησης, το οποίο αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή εντός του 2020.

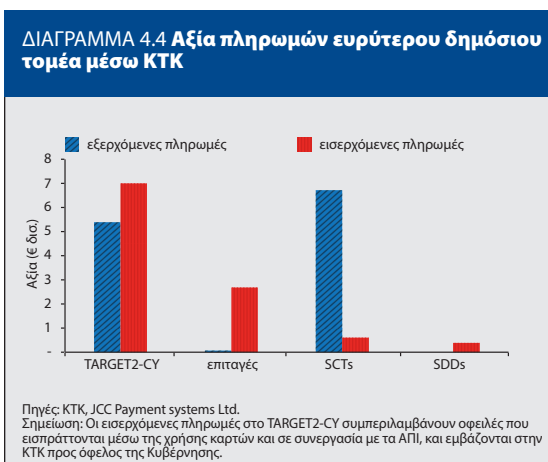
Στο **Διάγραμμα 4.3** παρουσιάζεται ο αριθμός

και η αξία των επιταγών που εκκαθαρίστηκαν στην πλατφόρμα Ηλεκτρονικού Συμφηφισμού Επιταγών (ΗΣΕ) την περίοδο 2014-2019.

4.4.2 Η ΚΤΚ ως τραπεζίτης της Κυβέρνησης για σκοπούς πληρωμών

Η ΚΤΚ συμμετέχει σε συστήματα πληρωμών, σε εγχώρια και διασυννοριακή βάση, ώστε να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες στην Κυβέρνηση και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Εντός των αρμοδιοτήτων αυτών, η ΚΤΚ προωθεί, σε στενή συνεργασία με τους πιο πάνω, την υιοθέτηση των ηλεκτρονικών πληρωμών ως μέσο πληρωμής και

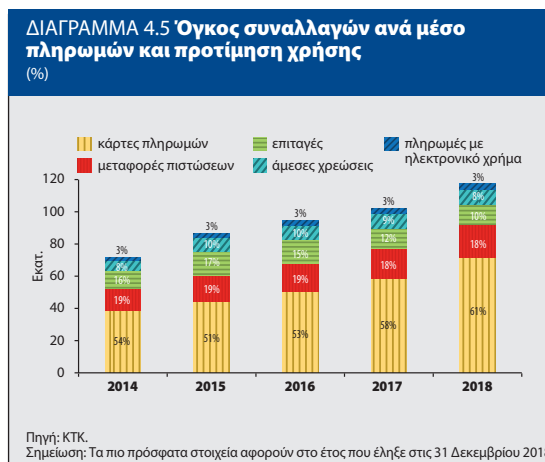
είσπραξης κυβερνητικών οφειλών. Ειδικότερα, κατά το 2019 έχουν ξεκινήσει διεργασίες για διερεύνηση της συμμετοχής σε υποδομές διακανονισμού άμεσων πληρωμών, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του κράτους στην είσπραξη οφειλών και τη διευκόλυνση της πρόσβασης του ιδιωτικού τομέα σε ηλεκτρονικές πληρωμές.

Στο **Διάγραμμα 4.4**, όπου παρουσιάζεται η χρήση των μέσων πληρωμών για εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές της Κυβέρνησης μέσω ΚΤΚ, διαφαίνεται πως οι πληρωμές της Κυβέρνησης διεκπεραιώνονται κυρίως με ηλεκτρονικά μέσα, ενώ μέρος των εισπράξεων εξακολουθεί να διεκπεραιώνεται μέσω επιταγών. Ωστόσο, οι εισπράξεις της Κυβέρνησης μέσω επιταγών εξακολουθούν να παρουσιάζουν πτωτική πορεία σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, με το μεγαλύτερο μέρος να έχει αντικατασταθεί με εισπράξεις που πραγματοποιούνται μέσω καρτών αλλά και μέσω συναλλαγών Single Euro Payments Area (SEPA).

4.4.3 Καταλύτης και Επιβλέπουσα Αρχή

Καταλύτης για προώθηση αλλαγών στις λιανικές πληρωμές

Η ΚΤΚ συνέβαλε στις ενέργειες του Ευρωσυστήματος προς διευκόλυνση της ενοποίησης της αγο-

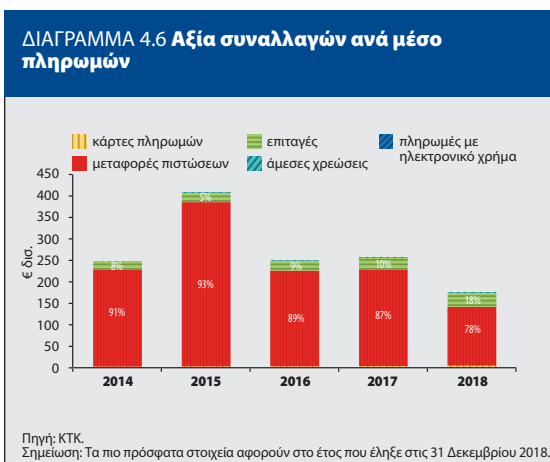

ράς της ΕΕ και ανέλυσε τη χρήση των μέσων πληρωμών στην Κύπρο, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγει, βάσει του Κανονισμού της ΕΚΤ για τις στατιστικές πληρωμών (ΕΚΤ/2013/43).

Όπως φαίνεται στα **Διαγράμματα 4.5** και **4.6** (σελ. 35), οι πληρωμές με κάρτες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο του όγκου των συναλλαγών χωρίς μετρητά, ενώ όσον αφορά στην αξία κυριαρχούν οι μεταφορές πιστώσεων και ακολουθούν οι επιταγές.

Με στόχο τη διαμόρφωση μελλοντικών τάσεων και ειδικότερα την προώθηση καινοτόμων λύσεων για την πραγματοποίηση λιανικών πληρωμών, έχει επαναδραστηριοποιηθεί η Εθνική Επιτροπή Πληρωμών (ΕΕΠ) υπό την προεδρία της ΚΤΚ. Η υιοθέτηση των άμεσων πληρωμών σε ευρώ στην Κύπρο αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕΠ, σύμφωνα με τις πρωτοβουλίες του Συμβουλίου Λιανικών Πληρωμών σε ευρώ και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για Καινοτομίες στις Πληρωμές, καθώς και με τη Στρατηγική Λιανικών Πληρωμών του Ευρωσυστήματος.

Επιπλέον, η ΚΤΚ προχώρησε με τη σύσταση εθνικής ομάδας ενδιαφερομένων μερών Advisory Group on Market Infrastructures for Securities and Collateral – CY National Stakeholders Group (AMI-SeCo CY-NSG) για θέματα εκκαθάρισης και διακανονισμού τίτλων και διαχείρισης ενεχύρου, εντός

του πλαισίου ολοκλήρωσης των χρηματοπιστωτικών αγορών σε αυτόν τον τομέα.

Επίβλεψη

Στο πλαίσιο των αξιολογήσεων καταλληλότητας των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων για χρήση τους στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος, η ΚΤΚ συνέχισε με την αξιολόγηση του Κεντρικού Αποθετηρίου και Κεντρικού Μητρώου Αξιών (ΚΑΚΜΑ) του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) έναντι σχετικών προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 που αφορούν στα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDR).

4.4.4 Άλλες δραστηριότητες

Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών για εκδότες ακάλυπτων επιταγών

Κατά το 2019, ο μέσος όρος μηνιαίων καταχωρίσεων, φυσικών ή νομικών προσώπων, στο κυρίως αρχείο του Κεντρικού Αρχείου Πληροφοριών για Εκδότες Ακάλυπτων Επιταγών (ΚΑΠ), καθώς και στον προκαταρκτικό κατάλογο παρουσίασε μικρή αύξηση (Διάγραμμα 4.7), ενώ παράλληλα καταγράφηκε μείωση στη μέση μηνιαία συνολική αξία των επιταγών που καταχωρίζονται.

4.5 Τραπεζογραμμάτια και Κέρματα Ευρώ

Η ΚΤΚ έχει την ευθύνη για την έκδοση νομίσματος (τραπεζογραμμάτια και κέρματα). Συγκεκριμένα, η έκδοση τραπεζογραμματίων αποτελεί αρμοδιότητα της ΚΤΚ, η οποία φροντίζει για την ύπαρξη του απαραίτητου νομικού πλαισίου και αναλαμβάνει την εκτύπωση της ποσότητας των τραπεζογραμματίων που της αναλογεί, μετά από κατανομή από την ΕΚΤ σε κάθε κεντρική τράπεζα του Ευρωσυστήματος. Η έκδοση κερμάτων αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών το οποίο, όμως, έχει ορίσει την ΚΤΚ ως αντιπρόσωπό του για όλα τα θέματα που αφορούν την έκδοση κερμάτων ευρώ στη Δημοκρατία. Ως εκ τούτου, η ΚΤΚ διεξάγει τις απαραίτητες ενέργειες για την κοπή κερμάτων. Περαιτέρω, η ΚΤΚ οργανώνει την επεξεργασία και διανομή τραπεζογραμματίων και κερμάτων, καθώς επίσης αποσύρει και καταστρέφει τραπεζογραμμάτια και κέρματα που δεν είναι κατάλληλα για επανακυκλοφορία.

Το συνολικό ποσό τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδόθηκε από το Ευρωσύστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2019 ανήλθε σε €1.292.742,5 εκατ., σημειώνοντας ετήσια αύξηση 5,0%.

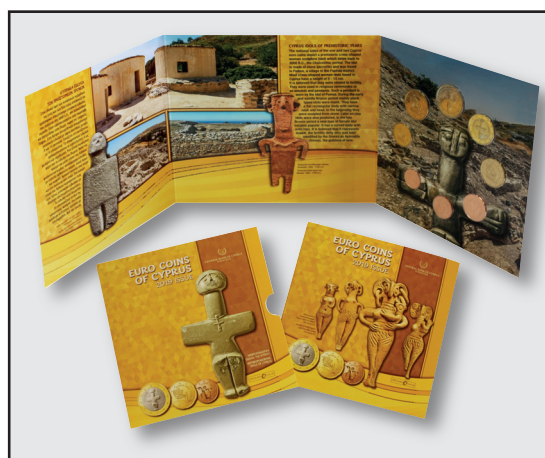
Λόγω της ελεύθερης διακίνησης ανθρώπων και

αγαθών δημιουργούνται εισροές και εκροές νομίσματος οι οποίες δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν με ακρίβεια για τους σκοπούς υπολογισμού του πραγματικού ποσού ευρώ σε κυκλοφορία σε κάθε χώρα της ευρωζώνης.

4.5.1 Κύκλος του νομίσματος

Το 2019 έτυχαν επεξεργασίας (δηλ. μετρήθηκαν, ελέγχθηκαν για γνησιότητα και καταλληλότητα πριν από την επανακυκλοφορία τους) από την εταιρεία, στην οποία επτά τράπεζες έχουν αναθέσει τις εργασίες φύλαξης και επεξεργασίας των τραπεζογραμμάτων τους, 119,8 εκατ. τεμάχια τραπεζογραμμάτων ευρώ, εκ των οποίων 25,5% (30,6 εκατ. τεμάχια) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανατοποθέτηση στην κυκλοφορία και επιστράφηκαν στην ΚΤΚ για περαιτέρω επεξεργασία. Την ίδια περίοδο, η ΚΤΚ προέβη σε ελέγχους των μηχανών που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των τραπεζογραμμάτων από την προαναφερόμενη εταιρεία. Επίσης, η ΚΤΚ προέβη σε επιτόπιους ελέγχους των τραπεζών για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες της περί των ελέγχων γνησιότητας και καταλληλότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ και την εκ νέου θέση αυτών σε κυκλοφορία Οδηγίας του 2014.

Κατά τη διάρκεια του 2019, έτυχαν επεξεργασίας από την εταιρεία στην οποία ανατέθηκαν από την ΚΤΚ οι εργασίες φύλαξης και επεξεργασίας των κερμάτων που επιστρέφονται, 10,1 εκατ. κέρματα ευρώ, εκ των οποίων 0,1% (5.950 κέρματα) κρίθηκαν ακατάλληλα για επανατοποθέτηση στην κυκλοφορία. Επίσης, κατά την υπό αναφορά περίοδο, η ΚΤΚ προέβη σε επιτόπιους ελέγχους σε πιστωτικά ιδρύματα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τηρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 1210/2010 σχετικά με την εξακρίβωση της γνησιότητας και τη διαχείριση των ακατάλληλων για κυκλοφορία κερμάτων ευρώ.

4.5.2 Παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια και κίβδηλα κέρματα ευρώ που εντοπίστηκαν στην Κύπρο κατά το 2019

Κατά τη διάρκεια του έτους, εντοπίστηκαν εντός κυκλοφορίας 414 παραχαραγμένα τεμάχια τραπεζογραμμάτων ευρώ διαφόρων αξιών, σε σύγκριση με 436 τεμάχια το 2018. Το τραπεζογραμμάτιο των €50 ήταν η συχνότερα παραχαραγμένη αξία, αντιπροσωπεύοντας το 37,7% του συνόλου. Τα πλείστα παραχαραγμένα τραπεζογραμμάτια, τα οποία αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία, εντοπίστηκαν από ταμίες πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο αριθμός των παραχαραγμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ που εντοπίστηκαν εντός κυκλοφορίας στην Κύπρο είναι πολύ μικρός και είναι από τους χαμηλότερους στις χώρες της ζώνης του ευρώ.

Κατά τη διάρκεια του έτους εντοπίστηκε μικρός αριθμός κίβδηλων κερμάτων (793 κέρματα) που αφορούν τις αξίες €2, €1 και €0,50.

4.5.3 Εκδόσεις νομισματικών ειδών

Συλλεκτικό σετ

Τον Ιούνιο του 2019, η ΚΤΚ εξέδωσε 5.000 τεμάχια του συλλεκτικού σετ κυπριακών κερμάτων ευρώ,

κοπής 2019, σε λαμπρή ακυκλοφόρητη κατάσταση. Αυτό αποτελεί το πρώτο σετ της σειράς των τρίπτυχων συλλεκτικών σετ κερμάτων (2019-2021) που είναι αφιερωμένη στις εθνικές όψεις των κυπριακών κερμάτων ευρώ. Υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για την έκδοση τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό.

Συλλεκτικό κέρμα

Το 2019, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 30 χρόνων από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου, η ΚΤΚ εξέδωσε αργυρό συλλεκτικό κέρμα, ονομαστικής αξίας €5, σε υποδειγματική κατάσταση. Στο κέρμα απεικονίζεται το έμβλημα του Πανεπιστημίου Κύπρου να περιβάλλεται από μοτίβο που σχηματίζεται από επαναλαμβανόμενο τμήμα του εμβλήματος. Το πολλαπλασιαζόμενο κυκλικό έμβλημα προσομοιάζει με ηλιακή ακτινοβολία συμβολίζοντας τη μετάδοση και μεταλαμπάδευση της γνώσης, που είναι η αποστολή του Πανεπιστημίου. Το σχέδιο φιλοτεχνήθηκε από τον καλλιτέχνη Γιώργο Σταματοπούλο. Η έκδοση έγινε τον Δεκέμβριο του 2019 στην περιορισμένη ποσότητα των 2.000 τεμαχίων.

4.6 Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

4.6.1 Διαχείριση διαθεσίμων και άλλες δραστηριότητες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019 τα διαθέσιμα της ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένου και του αποθέματος σε χρυσό αξίας €606 εκατ., ανέρχονταν σε €1.242

εκατ., σε σχέση με €1.268 εκατ. στο τέλος του 2018.

Πρώτιστος στόχος του πλαισίου Επενδυτικής Πολιτικής της ΚΤΚ είναι η ασφάλεια και η διατήρηση της αξίας των διαθεσίμων της ΚΤΚ σε ευρώ, συνάλλαγμα και χρυσό. Τηρουμένου του στόχου αυτού, επιδιώκεται η μεγιστοποίηση της μακροχρόνιας απόδοσης των διαθεσίμων. Τα έσοδα από τη διαχείριση των διαθεσίμων αποτελούν διαχρονικά την κυριότερη πηγή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της ΚΤΚ και συντελούν στη διασφάλιση της οικονομικής της ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας. Το πλαίσιο Επενδυτικής Πολιτικής διαλαμβάνει την επένδυση των διαθεσίμων και του χρυσού σε εγκεκριμένες επενδυτικές τάξεις, π.χ. κυβερνητικά χρεόγραφα, χρεόγραφα εθνικών και υπερεθνικών οργανισμών, καλυμμένα ομόλογα, εταιρικά ομόλογα, καταθέσεις χρυσού κ.ά.

Τα συνολικά διαθέσιμα έτυχαν διαχείρισης υπό το πρίσμα των χαμηλών ή/και αρνητικών αγοραίων επιτοκίων και εν μέσω της συνεχιζόμενης διευκολυντικής κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής που τηρούν οι κύριες κεντρικές τράπεζες. Το γενικό πλαίσιο στρατηγικής των επενδύσεων έχει αποδειχθεί ως αρκούντως κατάλληλο και έχει προστατεύσει την αξία των διαθεσίμων. Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, η ΚΤΚ τηρούσε διαθέσιμα κυρίως σε ευρώ και, σε πολύ μικρότερο βαθμό, σε δολάρια ΗΠΑ και σε λίρες Αγγλίας.

Η ΚΤΚ διαθέτει για δανεισμό τα ομόλογα που κατέχει, μέσω προγράμματος στρατηγικού δανεισμού ομολόγων που παρέχει διεθνής θεματοφύλακας, καθώς και μέσω προγράμματος αυτόματου δανεισμού ομολόγων που παρέχεται αποκλειστικά για σκοπούς κάλυψης περιπτώσεων αποτυχημένων διακανονισμών πράξεων πελατών του θεματοφύλακα.

Το 2019 η ΚΤΚ προέβη στην αγορά σύγχρονου και ολοκληρωμένου συστήματος που υποστηρί-

ζει δραστηριότητες της στις χρηματοοικονομικές αγορές, περιλαμβανομένων των επενδυτικών της δραστηριοτήτων. Το εν λόγω σύστημα, Market Activities Processing System (MAPS), αναπτύχθηκε, χρησιμοποιείται και προσφέρεται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες της Γαλλίας και της Ισπανίας στις κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ. Για την ΚΤΚ το MAPS αποτελεί μοναδική λύση που καλύπτει όλες τις συναφείς ανάγκες και προδιαγραφές των αρμόδιων Υπηρεσιών, εξυπηρετώντας την ΚΤΚ σαν έτοιμη εφαρμογή, όπως επίσης και σαν πακέτο προκαθορισμένων υπηρεσιών υποστήριξης και ανάπτυξης.

Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η συμφωνία για τα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Agreement on Net Financial Assets - ANFA) ορίζει τους κανόνες και τα όρια για τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με τα καθήκοντα των εθνικών κεντρικών τραπεζών πέραν της νομισματικής πολιτικής, π.χ. τα διαθέσιμα που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο και τα λογιστικά αποθεματικά τους, τα συναλλαγματικά τους διαθέσιμα ή τα συνταξιοδοτικά ταμεία των υπαλλήλων τους. Η ANFA, καθώς και σχετικό επεξηγηματικό κείμενο, δημοσιεύθηκαν στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ⁸. Κατά το 2019, τα καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της ΚΤΚ ήταν, κατά μέσο όρο, -€2.350 εκατ.

Συμμετοχή στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ

Η διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ διεξάγεται αποκεντρωτικά από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών που υιοθέτησαν το ευρώ, οι οποίες ενεργούν εκ μέρους της ΕΚΤ. Η ΚΤΚ

συμμετέχει στη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ με κοινοπρακτική διαχείριση των αναλογούντων διαθεσίμων με την Τράπεζα της Ελλάδος.

4.6.2 Εφαρμογή νομισματικής πολιτικής

Εκ μέρους της ΕΚΤ, η ΚΤΚ συμμετέχει ομοίμορφα και ισότιμα με τις άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που ανήκουν στη ζώνη του ευρώ στην εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, όπως αυτή καθορίζεται από τις αποφάσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, το οποίο είναι αρμόδιο για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ. Ως εκ τούτου, τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Κυπριακή Δημοκρατία μπορούν να συμμετέχουν και να έχουν πρόσβαση στις πράξεις ανοικτής αγοράς και στις πάγιες διευκολύνσεις του Ευρωσυστήματος, οι οποίες πράξεις νομισματικής πολιτικής εκτελούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ σύμφωνα με την αρχή της αποκέντρωσης. Τόσο οι τακτικές όσο και συμπληρωματικές πράξεις ανοικτής αγοράς του Ευρωσυστήματος συνέχισαν να διενεργούνται στη βάση δημοπρασιών με σταθερό επιτόκιο με πλήρη κατανομή της αιτούμενης ρευστότητας. Η πολιτική αυτή έχει αποφασιστεί ότι θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται για όσο διάστημα χρειαστεί και τουλάχιστον μέχρι τη λήξη της περιόδου τήρησης ελάχιστων αποθεματικών που θα ξεκινήσει τον Μάρτιο του 2021.

Τον Μάρτιο του 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε όπως μια νέα σειρά τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ-III), διάρκειας δύο ετών η καθεμία, ξεκινήσει από τον Σεπτέμβριο του 2019 και ολοκληρωθεί τον Μάρτιο του 2021. Αυτές οι πράξεις θα συμβάλουν στη διατήρηση των ευ-

8. https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/anfa_qa.en.html.

νοϊκών όρων χορήγησης τραπεζικών δανείων και στην ομαλή μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Τον Σεπτέμβριο του 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε, μεταξύ άλλων, όπως η διάρκεια των πράξεων ΣΠΠΜΑ-III παραταθεί από δύο σε τρία έτη.

Τον Μάιο του 2019, ανακοινώθηκαν τροποποιήσεις του πλαισίου εφαρμογής νομισματικής πολιτικής που αφορούσαν κυρίως τα κριτήρια καταλληλότητας για αποδεκτές ασφάλειες στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος.

Τον Σεπτέμβριο του 2019, προκειμένου να στηριχθεί η μετάδοση της νομισματικής πολιτικής μέσω των τραπεζών, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε τη θέσπιση συστήματος δύο βαθμίδων για τον εκτοκισμό των αποθεματικών, στο πλαίσιο του οποίου μέρος της πλεονάζουσας ρευστότητας που διακρατούν οι τράπεζες θα εξαιρείται από το αρνητικό επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων.

Συμμετοχή στα προγράμματα αγοράς περιουσιακών στοιχείων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα

Στο πλαίσιο δέσμης μέτρων που είχε στόχο τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας και την ενίσχυση του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, το Ευρωσύστημα συνέχισε εντός του 2019 τις επανεπενδύσεις των ποσών κεφαλαίου από την εξόφληση τίτλων αποκτηθέντων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς τίτλων (Asset Purchase Programme - APP) κατά τη λήξη τους.

Τον Σεπτέμβριο του 2019, λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ το 2019, καθώς και την προβλεπόμενη καθυστέρηση της σύγκλισης του πληθωρισμού προς επίπεδο πλησίον, σε επαρκή βαθμό, αλλά κάτω του 2%, και προκειμέ-

νου να ενισχυθεί η διευκολυντική επίδραση των επιτοκίων πολιτικής του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να ξεκινήσει εκ νέου η διενέργεια καθαρών αγορών στο πλαίσιο του προγράμματος APP για την αγορά στοιχείων ενεργητικού με ύψος €20 δισ. μηνιαίως από την 1 Νοεμβρίου 2019 και την παράλληλη συνέχιση των επανεπενδύσεων των ομολόγων που λήγουν.

Στοιχεία για τις αγορές του Ευρωσυστήματος στο πλαίσιο του προγράμματος APP αναρτώνται και επικαιροποιούνται σε μηνιαία βάση στον ιστότοπο της ΕΚΤ⁹.

Η ΚΤΚ συμμετέχει στην εφαρμογή του προγράμματος APP και συνεχίζει τη διενέργεια αγορών με σκοπό την προσέγγιση της κεφαλαιακής κλείδας της Κύπρου στο ευρωσύστημα. Κατά το 2019, η ΚΤΚ διενήργησε αγορές στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου τομέα (Public Sector Purchase Programme - PSPP), ενώ κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2019 είχε στον ισολογισμό της χαρτοφυλάκια νομισματικής πολιτικής συνολικού ύψους €5,44 δισ.

Η ΚΤΚ διαθέτει για δανεισμό τα ομόλογα που απέκτησε στο πλαίσιο του APP, μέσω προγράμματος στρατηγικού δανεισμού ομολόγων που παρέχει διεθνής θεματοφύλακας, καθώς και μέσω προγράμματος αυτόματου δανεισμού ομολόγων που παρέχεται αποκλειστικά για σκοπούς κάλυψης περιπτώσεων αποτυχημένων διακανονισμών πράξεων πελατών του θεματοφύλακα.

4.7 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Η ΚΤΚ εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, οι κυριότεροι εκ των οποίων σχετίζονται με τις επενδυτικές της δραστηριότητες, ήτοι τη διαχείριση των διαθεσίμων σε εγχώριο και ξένο νόμισμα και του αποθέματος χρυσού, καθώς και την

9. <https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omt/html/index.en.html>.

εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων διενεργείται, σε ό,τι αφορά την οργανική δομή, ξεχωριστά από τις δραστηριότητες της ΚΤΚ στις χρηματοοικονομικές αγορές και συγκεκριμένα από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, ως μέρος της «δεύτερης γραμμής άμυνας έναντι των κινδύνων» της ΚΤΚ.

4.7.1 Επενδυτικές δραστηριότητες

Η άσκηση της διαχείρισης διαθεσίμων διέπεται από την Επενδυτική Πολιτική της ΚΤΚ, η οποία εγκρίνεται από το Διοικητή και το ΔΣ της ΚΤΚ, καθώς και τις συναφείς Οδηγίες (Guidelines) που λαμβάνουν έγκριση από το Διοικητή.

Η Επενδυτική Πολιτική παραθέτει τις στοχεύσεις και αρχές της διαχείρισης διαθεσίμων και τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και το εν γένει πλαίσιο ελέγχου και διαχείρισης των σχετικών κινδύνων, περιλαμβανομένων των αποδεκτών δραστηριοτήτων (π.χ. επιλέξιμα νομίματα, χώρες, εκδότες, αντισυμβαλλόμενοι και χρηματοοικονομικά εργαλεία). Προνοεί επίσης τον καταρτισμό στρατηγικών χαρτοφυλακίων αναφοράς, τα οποία συνιστούν ερμηνευτή της επενδυτικής στρατηγικής της ΚΤΚ και παρέχουν τη δυνατότητα συγκριτικής επιμέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης και των κινδύνων που αναλαμβάνονται από τους διαχειριστές. Οι Οδηγίες καταγράφουν σε λεπτομέρεια το επιτρεπόμενο λειτουργικό πλαίσιο της διαχείρισης διαθεσίμων, περιλαμβανομένων των εξειδικευμένων μέτρων ελέγχου που εφαρμόζονται για τον περιορισμό των συναφών κινδύνων, στη βάση των προνοιών της Επενδυτικής Πολιτικής.

Η έκθεση της ΚΤΚ στους επενδυτικούς κινδύνους και η συμμόρφωση των διαχειριστών με το

εγκεκριμένο επενδυτικό πλαίσιο παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε καθημερινή βάση, ενώ τα όργανα λήψεως αποφάσεων της ΚΤΚ τυγχάνουν σχετικής ενημέρωσης μέσω τακτικών αναφορών.

4.7.2 Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που τυγχάνουν διαχείρισης είναι οι εξής:

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο μείωσης της αξίας των διαθεσίμων λόγω δυσμενών μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, τις τιμές και τα περιθώρια των επενδυτικών μέσων. Προς διαχείριση των βασικών διαστάσεων του, ήτοι του επιτοκιακού και συναλλαγματικού κινδύνου, η ΚΤΚ εφαρμόζει, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

- **Επιτοκιακός κίνδυνος:** Οριοθετείται, κατά βάση, με τον καθορισμό ανώτατης τιμής σταθμικής μέσης διάρκειας για κάθε χαρτοφυλάκιο, καθώς και με την εφαρμογή μέτρων που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ελάχιστου βαθμού διαφοροποίησης. Η έκθεση στον επιτοκιακό κίνδυνο περιορίζεται περαιτέρω με την τοποθέτηση του μεγαλύτερου μέρους των χρεογράφων σε ευρώ στο χαρτοφυλάκιο του οποίου οι θέσεις θα διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους.
- **Συναλλαγματικός κίνδυνος:** Κατά το 2019, η ΚΤΚ συνέχισε να διατηρεί τα διαθέσιμά της κυρίως σε ευρώ και, σε μικρότερο βαθμό, σε δολάρια ΗΠΑ. Πέραν των επενδυτικών σκοπών, η ανοικτή θέση σε δολάριο ΗΠΑ διατηρείται και για σκοπούς εξυπηρέτησης συναλλαγών και υποχρεώσεων στο εν λόγω νόμισμα, όπως και για ικανοποίηση τυχόν αιτήματος για έκτακτη καταβολή επιπρόσθετων συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ σε περίπτωση που προκύψει

ανάγκη για παρέμβαση στην αγορά συναλλαγματος. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος των θέσεων σε δολάριο ΗΠΑ πέραν της προβλεπόμενης ανοικτής θέσης αντισταθμίζεται με τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος θεωρείται ο κίνδυνος ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος ή εκδότης χρεογράφων να αδυνατεί να ανταποκριθεί εγκαίρως στις υποχρεώσεις του έναντι της ΚΤΚ συνολικά ή εν μέρει. Περιλαμβάνει επίσης τον κίνδυνο μείωσης της αξίας των επενδύσεων, ως συνέπεια υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας εκδοτών ή εκδόσεων αξιογράφων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στα αποδεκτά για την ΚΤΚ επίπεδα με την εφαρμογή ποιοτικών κριτηρίων και προϋποθέσεων επιλεξιμότητας αλλά και την εφαρμογή ανώτατων ποσοτικών ορίων έκθεσης, βασισμένα σε εσωτερικά καθοριζόμενες τιμές βαθμονομημένου πιστωτικού κινδύνου.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται στο ενδεχόμενο η ΚΤΚ να αδυνατεί να έχει άμεση πρόσβαση στις χρηματαγορές ή σε περίπτωση που έχει πρόσβαση το κόστος συναλλαγής να είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Ο κίνδυνος ρευστότητας σε ευρώ έχει σχεδόν εκμηδενιστεί καθώς η ΚΤΚ έχει την ευχέρεια χρήσης του λογαριασμού δολοηψιών της με το ΕΣΚΤ (TARGET2), ενώ για σκοπούς ικανοποίησης έκτακτων αναγκών ρευστότητας σε δολάριο ΗΠΑ, η ΚΤΚ διατηρεί ανοικτή θέση προκαθορισμένου ύψους. Επιπρόσθετα, σημαντικό μέρος των διαθεσίμων είναι επενδυμένο σε χρεόγραφα υψηλής εμπορευσιμότητας.

4.7.3 Ενιαία νομισματική πολιτική

Η ΚΤΚ συμμετέχει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του ΕΣΚΤ, η οποία επιλαμβάνεται θεμάτων που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή των λειτουργικών πλαισίων καθώς και των πλαισίων διαχείρισης κινδύνων που σχετίζονται με τις πράξεις και τα προγράμματα νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, όπως επίσης τη διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της ΕΚΤ. Συναφώς, είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, επιμέτρηση και διαχείριση των απορρεόντων χρηματοοικονομικών κινδύνων, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης και διατήρησης των κατάλληλων μεθοδολογικών πλαισίων, με σκοπό την εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας του Ευρωσυστήματος.

4.7.4 Ετήσια εκτίμηση κινδύνων

Οι πιο πάνω κίνδυνοι αποτιμώνται επίσης σε ετήσια βάση, στο πλαίσιο της καθιερωμένης αξιολόγησης της επάρκειας του λογαριασμού προβλέψεων της ΚΤΚ έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητές της, καθώς και των χρηματοοικονομικών της αποθεμάτων.

4.8 Οικονομική Ανάλυση και Έρευνα

Η ΚΤΚ διεξάγει και παρουσιάζει εκτενείς αναλύσεις και έρευνες για την εγχώρια οικονομία. Παράλληλα, αναλύει ενδελεχώς τα μακροοικονομικά δεδομένα στην οικονομία της ζώνης του ευρώ, ιδιαίτερα σε σχέση με τη διαμόρφωση νομισματικής πολιτικής, και παρακολουθεί ευρύτερα τις εξελίξεις στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

4.8.1 Οικονομικό Δελτίο

Κατά το 2019, δημοσιεύθηκαν δύο εξαμηνιαία Οικονομικά Δελτία¹⁰, του Ιουνίου και του Δεκεμβρίου,

10. <https://www.centralbank.cy/el/publications/economic-bulletin>.

στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα. Το *Οικονομικό Δελτίο* παρουσιάζει τις κυριότερες μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις στο εγχώριο και το διεθνές περιβάλλον, καθώς και τις προβλέψεις της ΚΤΚ για την κυπριακή οικονομία. Επίσης, περιλαμβάνει ανάλυση επίκαιρων θεμάτων. Για το 2019 αυτά αφορούσαν την πορεία του ιδιωτικού χρέους και την παραδοξότητα του χαμηλού πληθωρισμού στην Κύπρο, αντίστοιχα.

4.8.2 Στήριξη Διοικητή, συμμετοχή σε επιτροπές και επισκέψεις ξένων κλιμακίων

Κατά το 2019, συνεχίστηκε η συμβολή αρμόδιων λειτουργών στην προετοιμασία του Διοικητή στο πλαίσιο της συμμετοχής του στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, ιδιαίτερα όσον αφορά θέματα χάραξης και άσκησης της νομισματικής πολιτικής, καθώς και θέματα του Γενικού Συμβουλίου, αλλά και του ΕΣΣΚ. Εκπρόσωποι της ΚΤΚ συμμετέχουν στην Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής του ΕΣΚΤ και στις ομάδες εργασίας που υπάρχουν σε αυτήν και ετοιμάζουν αναλυτικές εκθέσεις και εισηγήσεις, οι οποίες παρουσιάζονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ.

Συγκεκριμένα, η ΚΤΚ συμμετέχει ενεργά στις τακτικές προβλέψεις του ΕΣΚΤ μέσω της Ομάδας Εργασίας Προβλέψεων, οι οποίες καταρτίζονται κάθε Ιούνιο και Δεκέμβριο για τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη. Οι προβλέψεις για την Κύπρο δημοσιεύονται στο *Οικονομικό Δελτίο*. Επιπλέον, προβλέψεις ετοιμάζονται για τον πληθωρισμό κάθε Μάρτιο και Σεπτέμβριο.

Η συμμετοχή της ΚΤΚ στην Ομάδα Εργασίας Οικονομετρικής Μοντελοποίησης συνεχίστηκε και το 2019, όπως και οι εργασίες επικαιροποίησης και περαιτέρω βελτίωσης του μοντέλου που χρησιμοποιείται στην ΚΤΚ.

Συνεχίστηκε επίσης και η συμμετοχή της ΚΤΚ

στην Ομάδα Εργασίας για τα Δημόσια Οικονομικά, με στόχο, μεταξύ άλλων, τον καταρτισμό ανεξάρτητων δημοσιονομικών προβλέψεων. Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε η συνεισφορά σε εργασίες, όπως η μεθοδολογία για την εκτίμηση του κυκλικά διορθωμένου δημοσιονομικού ισοζυγίου.

Παράλληλα, η ΚΤΚ συμμετέχει ενεργά σε ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στην πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών σε χώρες της ΕΕ. Ενεργή συμμετοχή είχε επίσης και σε ομάδα εργασίας για τον καθορισμό των μακροοικονομικών κλυδωνισμών για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων των τραπεζών.

Κατά το 2019, επισκέφθηκαν την Κύπρο οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας για εξέταση της κυπριακής οικονομίας πριν τη δημοσίευση των αξιολογήσεών τους. Επίσης, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης μεταμνημονιακής αξιολόγησης, κλιμάκια των διεθνών δανειστών επισκέφθηκαν την Κύπρο τον Μάρτιο και Σεπτέμβριο του 2019. Περαιτέρω, στο πλαίσιο του Άρθρου IV του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), κλιμάκιο του οργανισμού παράτεινε την επίσκεψή του στην Κύπρο τον Οκτώβριο του 2019, με τη σχετική Έκθεσή του να δημοσιεύεται τον Δεκέμβριο του 2019. Η ΚΤΚ συμμετείχε ενεργά σε όλες τις σχετικές συζητήσεις.

4.8.3 Ερευνητικές και συναφείς δραστηριότητες

Η ΚΤΚ ολοκλήρωσε διάφορες ερευνητικές δραστηριότητες, όπως την ανάλυση του δυνητικού ΑΕΠ, των μισθών και της μετακύλισης των μεταβολών της συναλλαγματικής ισοτιμίας στον πληθωρισμό, τα μη γραμμικά εργαλεία για προβλέψεις, καθώς και τη συμμετοχή της στις εργασίες του δικτύου του μοντέλου EAGLE.

Επίσης, η ΚΤΚ συμμετέχει στην έρευνα του Ευρωσυστήματος για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις καταναλωτικές συνήθειες των νοικοκυριών (Household Finance and Consumption Survey - HFCS¹¹). Εντός του 2019 ολοκληρώθηκε η διαδικασία της επεξεργασίας των στοιχείων του τρίτου κύματος, η διαδικασία της συμπλήρωσης στοιχείων (imputation) για τις ελλείψεις απαντήσεων, καθώς και ο ενδεδειγμένος τεχνικός έλεγχος των μικροδοσμένων, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, και η σύγκρισή τους με μακροοικονομικά και νομισματικά στοιχεία. Τα στοιχεία για την Κύπρο και των τριών κυμάτων, που αφορούν τα έτη 2010, 2014 και 2017, αξιοποιούνται για τη μελέτη διαφόρων σημαντικών ερωτημάτων και θεμάτων οικονομικής πολιτικής. Τα αποτελέσματα του τρίτου κύματος θα δημοσιευθούν από την ΕΚΤ εντός του 2020.

Όσον αφορά τη δειγματοληπτική έρευνα με θέμα τον χρηματοοικονομικό εγγραμματισμό στην Κύπρο, σε συνεργασία με ακαδημαϊκούς από το Πανεπιστήμιο του Durham και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ), συνεχίστηκε η ανάλυση των μικροδοσμένων και η εκτίμηση κύριων στατιστικών και δεικτών χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού. Η έρευνα διεξάχθηκε στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και αποτελεί την πρώτη στο είδος της σε παγκύπρια κάλυψη. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένεται να δημοσιευθούν το 2020.

Η ΚΤΚ έχει επίσης καταρτίσει μακροοικονομικά σενάρια που αφορούν την επικείμενη έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (Brexit) και τις επιδράσεις του στην κυπριακή οικονομία. Σενάρια σχετικά με το ΚΕΠ έχουν επίσης καταρτιστεί σε σχέση με τις επιπτώσεις στην οικονομία και τον χρηματοπιστωτικό τομέα από την αλλαγή των κριτηρίων του Προγράμματος.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Ακινήτων της ΚΤΚ συνέχισε την παραγωγή και δημοσίευση του Δείκτη Τιμών Κατοικιών σε τριμηνιαία βάση, καθώς και την κατασκευή άλλων υποδεικτών. Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε η διεξαγωγή της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύονται σε τριμηνιαία βάση.

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), η ΚΤΚ προσέφερε Πρόγραμμα Πρακτικής (Internship) σε φοιτητή διδακτορικού προγράμματος με σκοπό την αμφίδρομη ανταλλαγή γνώσεων. Επίσης, συμμετείχε σε πρόγραμμα καλοκαιρινής Πρακτικής Εξάσκησης φοιτητών/αποφοίτων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Το 2019 στελέχη του Τμήματος Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας δημοσίευσαν δύο Δοκίμια Εργασίας. Το πρώτο δοκίμιο αναλύει τον ρόλο των ρυθμιστικών, εποπτικών και μακροπροληπτικών πολιτικών στην ενδυνάμωση της μετάδοσης της μη συμβατικής νομισματικής πολιτικής μέσω αγοράς στοιχείων ενεργητικού¹². Το δεύτερο αναλύει τα κανάλια μετάδοσης μέσω πίστωσης και συναλλαγματικών ισοτιμιών της μη συμβατικής νομισματικής πολιτικής μέσω αγοράς στοιχείων ενεργητικού¹³.

Αρμόδια στελέχη του Τμήματος συνέχισαν να ενημερώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ για διάφορα θέματα. Τέλος, στελέχη της ΚΤΚ συμμετείχαν με παρουσιάσεις σε διάφορα οικονομικά συνέδρια.

4.9 Στατιστική

Το 2019 αποτέλεσε έτος «μείζονος» αναθεώρησης (major revision) για διάφορες στατιστικές, σύμφωνα με τις συστάσεις της σχετικής εναρμονισμένης Κοινοτικής πολιτικής αναθεώρησης.

11. <https://www.centralbank.cy/el/announcements/23122016>.

12. <https://www.centralbank.cy/images/media/pdf/Empowering-Central-Bank-Asset-Purchases-The-Role-of-Financial-Policies.pdf>.

13. <https://www.centralbank.cy/images/media/pdf/On-the-Credit-and-Exchange-Rate-Channels-of-Central-Bank-Asset-Purchases-in-a-Monetary-Union.pdf>.

Ορόσημο επίσης αποτέλεσε η εφαρμογή του έργου AnaCredit (analytical credit datasets), που αφορά τη συλλογή αναλυτικών στοιχείων ανά δάνειο/δανειολήπτη, με την πρώτη αποστολή των στοιχείων στην ΕΚΤ να πραγματοποιείται τον Απρίλιο του 2019. Στόχος είναι όπως τα εν λόγω στοιχεία δοθούν σε εξειδικευμένους χρήστες εντός του πρώτου τριμήνου του 2020. Ολοκληρώθηκε επίσης το έργο ενοποίησης των διαφόρων μητρώων νομικών/θεσμικών μονάδων που τηρούνται στην ΚΤΚ, σε μία ενιαία βάση δεδομένων. Τα εν λόγω έργα εξυπηρετούν πολλαπλές ανάγκες και συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών.

Με γνώμονα την περαιτέρω ικανοποίηση των εξειδικευμένων αναγκών των εξωτερικών και εσωτερικών χρηστών σε ό,τι αφορά τις ΟΕΣ, επεκτάθηκε η πληροφόρηση που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Στο ίδιο πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του Στατιστικού Δελτίου που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 2019 και περιλαμβάνει σημαντικά στατιστικά στοιχεία καθώς και ορισμούς, μεθοδολογικές σημειώσεις και άλλα μετα-δεδομένα.

Τέλος, στο πλαίσιο εκπλήρωσης των στατιστικών υποχρεώσεων της ΚΤΚ και στοχεύοντας στη μείωση του φόρτου αναφοράς των μονάδων παροχής στοιχείων, εντατικοποιήθηκαν οι προσπάθειες για αξιοποίηση συνεργειών και άντληση στοιχείων από διαθέσιμες διοικητικές πηγές. Συγκεκριμένα, δρομολογήθηκαν οι απαιτούμενες ενέργειες για πρόσβαση στα στοιχεία της Κεντρικής Αποθήκης Πληροφοριών, η οποία τροφοδοτείται από τα πλείστα τμήματα του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των Τμημάτων Φορολογίας, Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη καθώς και Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα στοι-

χεία των οποίων κρίνονται απαραίτητα για εκπλήρωση των προαναφερθέντων υποχρεώσεων.

4.9.1 Νομισματικές και χρηματοπιστωτικές στατιστικές

Δρομολογήθηκε η αναθεώρηση υφιστάμενων και η εφαρμογή νέων κανονισμών της ΕΚΤ σε σχέση με τον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αναθεώρησης του κανονισμού για τις στατιστικές πληρωμών, συνέχισε, εντός του 2019, η ανάλυση κόστους/οφέλους από τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις στον εν λόγω κανονισμό.

Επίσης, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εποπτείας, ετοιμάστηκαν σχετικές οδηγίες και πίνακες για τη συλλογή στοιχείων από τις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, η οποία ξεκίνησε τον Μάιο του 2019 και συνεχίζεται σε τριμηνιαία βάση.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού της ΕΚΤ που αφορά την απευθείας συλλογή στοιχείων από ταμεία προνοίας/συντάξεως, το Τμήμα Στατιστικής προχώρησε στην ετοιμασία/έκδοση των σχετικών αρχείων και οδηγιών προς τα υπόχρεα ταμεία. Υποχρέωση για υποβολή αναλυτικών στοιχείων σε τριμηνιαία βάση έχουν τα μεγαλύτερα ταμεία τα οποία καλύπτουν το 80% του συνόλου του ενεργητικού του τομέα, ενώ τα υπόλοιπα ταμεία έχουν υποχρέωση για υποβολή συνοπτικών στοιχείων σε ετήσια βάση. Η πρώτη υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019, μέσω του συστήματος που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής.

Σημαντικές εξελίξεις σημειώθηκαν και στην εφαρμογή του κανονισμού της ΕΚΤ για το έργο AnaCredit. Συγκεκριμένα, με βάση τις απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού και των σχετικών οδηγιών που εξέδωσε η ΚΤΚ, ξεκίνησε η μηνιαία συλ-

λογή και επεξεργασία των στοιχείων που υποβάλλονται από τα πιστωτικά ιδρύματα, με την πρώτη αποστολή τους στην ΕΚΤ να γίνεται τον Απρίλιο του 2019. Στο πλαίσιο αξιολόγησης της ποιότητας των στοιχείων με την εφαρμογή συγκεκριμένων ποιοτικών ελέγχων και δεικτών, ακολούθησε τον Σεπτέμβριο του 2019 η πρώτη υποβολή αναθεωρημένων στοιχείων, διαδικασία που συνεχίστηκε μέχρι και το τέλος του έτους. Επισημαίνεται ότι η Κύπρος κατάφερε να πετύχει όλα τα κριτήρια που έθεσε η ΕΚΤ αναφορικά με την ποιότητα των στοιχείων και ο στόχος είναι όπως τα στοιχεία AnaCredit δοθούν σε εξειδικευμένους χρήστες εντός του πρώτου τριμήνου του 2020.

Στο πλαίσιο του νέου έργου της ΕΚΤ αναφορικά με τη δημιουργία ενός ενιαίου πλαισίου αναφοράς (Integrated Reporting Framework), που θα ενοποιήσει την υποβολή στατιστικών στοιχείων από τα Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (NXI) σε σχέση με τη μηνιαία λογιστική κατάσταση, επιτόκια, διακρατήσεις και εκδόσεις τίτλων και το AnaCredit, πραγματοποιήθηκε η συμμετοχή σε διερευνητικό ερωτηματολόγιο της ΕΚΤ. Εντός του 2020 θα ακολουθήσει έρευνα κόστους/ωφέλειας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (NXI, επιτροπές της ΕΚΤ και χρήστες του συστήματος). Από τους βασικούς στόχους του νέου έργου είναι η μείωση του φόρτου αναφοράς στοιχείων από τα NXI.

4.9.2 Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί

Στο πλαίσιο της «μείζονος» αναθεώρησης, σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η αναθεώρηση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών λογαριασμών, η οποία περιλάμβανε κυρίως αναθεώρηση των στοιχείων του τομέα των μη κατοίκων και των ΟΕΣ.

Επίσης, ξεκίνησε η αποστολή των επιπρόσθετων σειρών που ζητήθηκαν, σε εθελοντική βάση, λόγω της εφαρμογής του G-20 Data Gaps Initia-

tive 2. Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες που έχουν αποστείλει τις περισσότερες σημαντικές σειρές (target series).

4.9.3 Στατιστικές τίτλων

Το 2019 εφαρμόστηκαν στο σύστημα της ΚΤΚ τρεις νέες κυκλοφορίες της κεντρικής βάσης δεδομένων για τίτλους (Centralised Securities Database - CSDB) της ΕΚΤ με τις ανάλογες προσαρμογές και αναβαθμίσεις. Βελτιώθηκε επίσης η αποστολή μηνιαίων στοιχείων και ενισχύθηκε η διαχείριση της ποιότητας δεδομένων βάσει της σχετικής κατευθυντήριας γραμμής της ΕΚΤ. Σημαντική εξέλιξη στο έργο αποτέλεσε και η επιτυχής σύνδεση της CSDB με το Register of Institutions and Affiliates Data (RIAD) και η υποβολή, από την ΚΤΚ, νέας πληροφόρησης για την ταυτοποίηση των στοιχείων της Κύπρου.

Συνεχίστηκε ο τακτικός καταρτισμός, ο ενδελεχής έλεγχος και η αποστολή στην ΕΚΤ των μηνιαίων στατιστικών εκδόσεων/διακρατήσεων τίτλων. Τα εν λόγω στοιχεία αποτελούν σημαντική πηγή για τον καταρτισμό των εξωτερικών στατιστικών, των στατιστικών στοιχείων για τους επενδυτικούς οργανισμούς και των Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών.

4.9.4 Εξωτερικές στατιστικές

Τον Σεπτέμβριο 2019, ολοκληρώθηκε η διαδικασία της «μείζονος» αναθεώρησης για τις εξωτερικές στατιστικές, η οποία κάλυπτε στοιχεία από το 2008. Η αναθεώρηση αφορούσε την αντικατάσταση των προκαταρκτικών εκτιμήσεων με τελικά στοιχεία και ενσωμάτωση στοιχείων από νέες πηγές, αλλά κυρίως τη διευρυμένη κάλυψη των ΟΕΣ, η οποία επηρέασε σημαντικά όλες τις παραγόμενες εξωτερικές στατιστικές.

Υιοθετήθηκαν επίσης νέες πρακτικές στη βάση των υποδείξεων της Eurostat κατά τη διαδικασία

ελέγχου των μεθόδων και πηγών πληροφόρησης του ΑΕΠ/Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (ΑΕΕ) σε όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με σχετικό Κανονισμό. Παράλληλα, συνεχίστηκε η εργασία για εναρμόνιση των δειγμάτων αναφοράς με τα αντίστοιχα της ΣΥΚ, βελτιώνοντας έτσι τη συνέπεια μεταξύ των παραγόμενων στατιστικών των δύο αρχών.

Πρόσθετα, λόγω της αλλαγής του λογιστικού πρότυπου που αφορά τις μισθώσεις ακίνητου και κινητού εξοπλισμού, δημιουργήθηκαν επιπλοκές στον καταρτισμό των στοιχείων του τομέα της ναυτιλίας, τα οποία καταρτίζονται από κοινού με τη ΣΥΚ. Συνεπεία αυτού, οι δύο αρχές αναθεώρησαν τις κατευθυντήριες γραμμές προς τις εταιρείες αναφοράς και έλαβαν μέρος σε σχετική μελέτη της Eurostat αποσκοπώντας στην ανταλλαγή πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και την εξεύρεση λύσεων.

Τον Ιούνιο του 2019, με το πέρας των επίσημων εργασιών της ειδικής ομάδας δράσης (Task Force) της Eurostat για το χειρισμό των πλοίων και αεροσκαφών στις εξωτερικές στατιστικές και τους εθνικούς λογαριασμούς, στην οποία η ΚΤΚ είναι μέλος, προχώρησε η συγγραφή εγχειριδίου σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Το εν λόγω εγχειρίδιο θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τα μοντέλα του τομέα της ναυτιλίας κάποιων χωρών, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου.

Τέλος, στο πλαίσιο συμμετοχής στην ειδική ομάδα εργασίας του ΕΣΚΤ και της Eurostat για τις άμεσες ξένες επενδύσεις, η ΚΤΚ έλαβε μέρος σε πιλοτική μελέτη για την κατανομή των άμεσων ξένων επενδύσεων κατά χώρα με βάση τη χώρα του τελικού επενδυτή.

4.9.5 Γενικές οικονομικές και δημοσιονομικές στατιστικές

Η ΚΤΚ συμμετείχε σε δύο εθελοντικές ασκήσεις που έθεσε σε εφαρμογή η ΕΚΤ στο πλαίσιο ενίσχυσης του ελέγχου, της διαφάνειας και της ανάλυσης

των δημοσιονομικών στοιχείων, ανά χρηματοοικονομικό μέσο και αντισυμβαλλόμενο μέρος. Η πρώτη άσκηση αφορούσε τα δάνεια και τις καταθέσεις και η δεύτερη τις εμπορικές και άλλες πιστώσεις της γενικής κυβέρνησης.

Εντός του 2019, ολοκληρώθηκε επίσης η πρώτη φάση του έργου της αυτοματοποίησης της συλλογής, του ελέγχου και της παραγωγής των δημοσιονομικών στοιχείων που αποστέλλονται στην ΕΚΤ.

Σχετικά με τις γενικές οικονομικές στατιστικές και ειδικά τα στοιχεία του τομέα των ακινήτων, το Τμήμα Στατιστικής, ως συντονιστής των εργασιών της διατμηματικής ομάδας εργασίας που συστάθηκε για τη συλλογική καταγραφή και αξιολόγηση των απαιτούμενων στοιχείων από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, συνέβαλε στην ετοιμασία και αποστολή σχετικής έκθεσης προς το Διοικητή με συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Αναφορικά με τα δημογραφικά στοιχεία για τις επιχειρήσεις, στάλθηκαν στην ΕΚΤ στοιχεία με πλήρη ανάλυση NACE, Rev.2 για τα έτη 2014 έως 2017.

4.9.6 Στατιστικές εκδόσεις

Το Τμήμα Στατιστικής προχώρησε στην αναβάθμιση των εκδόσεών του, στοχεύοντας στην ενίσχυση της διαφάνειας και της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης προς τους χρήστες.

Η έκδοση *Στατιστικά Στοιχεία Επενδυτικών Οργανισμών* εμπλουτίστηκε με ένα επιπλέον πίνακα, στον οποίο γίνεται διαχωρισμός των στοιχείων ενεργητικού των επενδυτικών ταμείων σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και Μη ΟΣΕΚΑ.

4.10 Πληροφορική

Κατά το 2019, η ΚΤΚ συνέχισε την ανάπτυξη νέων εφαρμογών και την αναβάθμιση των υφιστάμε-

νων, βάσει προτεραιοτήτων, όπως αυτές συμφωνήθηκαν στο επιχειρησιακό επίπεδο της Τράπεζας.

Στα πλαίσια της διαχείρισης της υποδομής πληροφορικής της ΚΤΚ, υλοποιήθηκαν έργα για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων και έγιναν αναβαθμίσεις συστημάτων και εξοπλισμού.

Παράλληλα, συνεχίστηκε η ενίσχυση της ασφάλειας της πληροφορικής μέσω συστηματικών ελέγχων στην υποδομή της πληροφορικής και η αξιολόγηση των κινδύνων σε εφαρμογές και συστήματα. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην αντιμετώπιση των κινδύνων από τις αυξανόμενες κυβερνοεπιθέσεις και συνεχίστηκαν οι ενέργειες για την υλοποίηση του 3ετούς προγράμματος ενίσχυσης της κυβερνοασφάλειας στην ΚΤΚ.

Τέλος, η ΚΤΚ συμμετείχε στην Επιτροπή Πληροφορικής του ΕΣΚΤ και τις ομάδες εργασίας της, καθώς επίσης σε ομάδα εργασίας της Επιτροπής Στατιστικής του ΕΣΚΤ, της ΕΑΤ και του ΕΜΕ και προχώρησε στην υλοποίηση των αποφάσεών τους, σε τοπικό επίπεδο.

4.10.1 Έργα ανάπτυξης, εφαρμογής και συντήρησης συστημάτων πληροφορικής

Κατά το 2019, οι κυριότερες εφαρμογές από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Συστημάτων συνοψίζονται πιο κάτω:

- Ανάπτυξη συστημάτων εποπτείας και συμμόρφωσης, όπως το κεντρικό μητρώο λογαριασμών και πληρωμών για την ενίσχυση της καταπολέμησης του ξηπλύματος παράνομου χρήματος, ανάπτυξη εφαρμογής για τη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από τα Ταμεία Συντάξεων και την περαιτέρω υποβολή τους στην ΕΚΤ, ενημέρωση των προτύπων της ΕΑΤ σχετικά με τις εποπτικές εκθέσεις της ΕΕ, αυτοματοποίηση της συλλογής και επεξεργασίας στα-

τιστικών στοιχείων από κυβερνητικά τμήματα για την παραγωγή των Κυβερνητικών Οικονομικών Στατιστικών, καθώς και ενημέρωση των συστημάτων διαχείρισης των εξασφαλίσεων της ρευστότητας των τραπεζών (Counterparty and Collateral Database - C2D) και των Ενοποιημένων Τραπεζικών Δεδομένων (CBD).

- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών, όπως η υποβολή εκθέσεων από τα τραπεζικά ιδρύματα σε μορφή XBRL για τη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που αποστέλλονται στις εποπτικές αρχές της ΕΕ, αγορά και εγκατάσταση συστήματος για τη διαχείριση των αποθεμάτων γραφικής ύλης και αναλώσιμων, καθώς και μεταποίηση της βάσης δεδομένων των μη αυτοματοποιημένων εποπτικών εκθέσεων στη νέα υποδομή της Τράπεζας.
- Αναβάθμιση και επέκταση υφιστάμενων εφαρμογών, με την αναβάθμιση του συστήματος πληρωμών SEPA βάσει των νέων προδιαγραφών που εφάρμοσε η Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας (Deutsche Bundesbank), εφαρμογή λύσης straight-through-processing για τις πληρωμές μέσω SEPA και SWIFT, επέκταση του ταμειακού συστήματος και διασύνδεσή του με τα κυβερνητικά τμήματα για τη διαχείριση των καταθέσεων μετρητών μέσω της εταιρείας G4S, προσθήκη δελτίων πληρωμής και επέκταση της λογιστικής διασύνδεσης του συστήματος διαπραγμάτευσης διαθεσίμων, επέκταση του συστήματος επιχειρησιακής ευφυίας μέσω του προγράμματος Schumann της ΕΚΤ και προσθήκη της επιλογής χειρωνακτικής καταχώρισης στοιχείων και ασφαλούς υποβολής τους στην ΚΤΚ από μικρές εταιρείες μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας.
- Διεξαγωγή μελέτης για την υιοθέτηση βελτιωμένων πρακτικών, με την αναθεώρηση των στρατηγικών στόχων του Τμήματος και τον προγραμματισμό κατανομής του προσωπικού, διε-

νέργεια μελετών και μοντέλων για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, καθώς και προσφορά εκτεταμένης βοήθειας και υποστήριξης για τις υφιστάμενες εφαρμογές.

4.10.2 Διαχείριση υποδομής πληροφορικής

Κατά το 2019, υλοποιήθηκαν έργα με σκοπό:

- Τη συντήρηση και την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της απόδοσης των υφιστάμενων συστημάτων και υπηρεσιών πληροφορικής της ΚΤΚ, που περιλάμβαναν την αναβάθμιση των υπηρεσιών εκτύπωσης, την αναβάθμιση του περιβάλλοντος SWIFT και της υποδομής των συστημάτων επιχειρησιακής ευφυίας, καθώς και την αντικατάσταση και αναβάθμιση των συστημάτων αποθήκευσης/δίσκων και συστημάτων δημιουργίας αντιγράφων ασφαλείας των βάσεων δεδομένων της Τράπεζας.
- Την επέκταση των υφιστάμενων συστημάτων και υπηρεσιών βάσει νέων επιχειρησιακών αναγκών, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με νέους εξυπηρετητές και μεγαλύτερη χωρητικότητα αποθήκευσης.
- Την εισαγωγή νέων τεχνολογιών για την παροχή περαιτέρω αυτοματοποίησης στις αναβαθμισμένες λειτουργίες της Τράπεζας και τη βελτίωση της ασφάλειας των συστημάτων, με την εγκαθίδρυση εργαλείου για την επέκταση και παρακολούθηση του privileged identity management (PIM), την εφαρμογή της λειτουργίας των network work folders στους υπολογιστές των χρηστών με στόχο την αύξηση της διαθεσιμότητας αντιγράφων ασφαλείας, καθώς και την αναβάθμιση της προστασίας του εσωτερικού δικτύου από το διαδίκτυο και της προστασίας των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παραλαμβάνονται από το διαδίκτυο.

4.10.3 Ασφάλεια συστημάτων πληροφορικής

Συνεχίστηκε η συστηματική αξιολόγηση των κινδύνων και η ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας. Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν έλεγχοι ασφαλείας σε σχέση με την εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα των πληροφοριών που διατηρούνται στα συστήματα πληροφορικής της ΚΤΚ και, όπου κρίθηκε σκόπιμο, εισήχθησαν νέα μέτρα ασφαλείας και έγιναν οι κατάλληλες αλλαγές στην υποδομή. Συνεχίστηκε επίσης η διενέργεια εκτιμήσεων κινδύνων πληροφοριών (Information Risk Management - IRM) για κρίσιμα συστήματα της ΚΤΚ, βάσει προτεραιότητας, και προωθήθηκαν νέες οδηγίες για την υποστήριξη της Πολιτικής Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής.

4.11 Ανθρώπινο Δυναμικό και Οργανωσιακή Ανάπτυξη

Κατά το 2019, το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργανωσιακής Ανάπτυξης συνέχισε να εστιάζει τις προσπάθειές του στην καλύτερη διαχείριση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας, καθώς επίσης και στη βελτίωση των υφιστάμενων εσωτερικών διαδικασιών και πρακτικών αλλά και στην εισαγωγή νέων μεθόδων ικανών να συμβάλλουν στην ενίσχυση της αποδοτικότητας και στην καλύτερη οργάνωση της Τράπεζας.

4.11.1 Ανθρώπινο δυναμικό

Εντός του 2019, ολοκληρώθηκε η διαδικασία πλήρωσης μόνιμων κενών θέσεων Λειτουργού Β' Τάξης και Νομικού Λειτουργού Β' Τάξης, με στόχο την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας.

Επίσης, στα πλαίσια της συνεχούς στήριξης των Τμημάτων για άρτια και επαρκή στελέχωση, προκηρύχθηκε αριθμός θέσεων οι οποίες πληρώθηκαν με

νέες συμβάσεις ορισμένης διάρκειας αλλά και με την επιμήκυνση της διάρκειας υφισταμένων συμβάσεων.

Στον τομέα της εκπαίδευσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για τη διοργάνωση σεμιναρίων με στόχο την ανάπτυξη γενικών δεξιοτήτων και την ενίσχυση του επιπέδου γνώσεων του προσωπικού. Παράλληλα, κατά το 2019 διοργανώθηκε αριθμός εισαγωγικών σεμιναρίων για το νεοπροσληφθέν προσωπικό. Με σκοπό τη διοργάνωση πολυεπίπεδων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που να στοχεύουν στην ανάπτυξη διευθυντικών ικανοτήτων, διενεργήθηκε διαγωνισμός για εξασφάλιση προσφορών από εκπαιδευτικούς οίκους που κατέχουν την απαραίτητη εμπειρογνομosύνη. Περαιτέρω, συνεχίστηκε η συμμετοχή μελών του προσωπικού σε πολυεπιχειρησιακά προγράμματα εντός Κύπρου, καθώς και σε εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ, σε γενικά και τεχνικά/εξειδικευμένα θέματα.

Όπως και κατά τη διάρκεια προηγούμενων ετών έτσι και κατά το 2019, στα πλαίσια ενδυνάμωσης των σχέσεων αλλά και της συμμετοχής της ΚΤΚ στο ΕΣΚΤ και τον ΕΕΜ, διοργανώθηκε στην Κύπρο αριθμός κοινών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Σε αυτές είχαν την ευκαιρία να λάβουν μέρος μέλη του προσωπικού της ΚΤΚ, της ΕΚΤ και άλλων εθνικών κεντρικών τραπεζών, καθώς και εποπτικών αρχών. Ειδικότερα, διοργανώθηκε στην Κύπρο εισαγωγικό σεμινάριο για τη λειτουργία του ΕΣΚΤ/ΕΕΜ, εργαστήριο με θέμα την εμπέδωση βασικών οικονομικών εννοιών σε προσωπικό του ΕΣΚΤ/ΕΕΜ που η κύρια ενασχόλησή του δεν αφορά οικονομικά θέματα, καθώς και το πρώτο μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος με θέμα την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων εντός του ΕΣΚΤ.

Στο πλαίσιο του θεσμού της βραχυχρόνιας ανταλλαγής προσωπικού με άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες και την ΕΚΤ, συνεχίστηκαν οι απο-

σπάσεις προσωπικού της Τράπεζας στην ΕΚΤ, στον ΕΕΜ, στο ΕΣΕ και στην ΕΑΤ, καθώς και η ενεργός εμπλοκή του σε επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωσυστήματος και του ΕΣΚΤ. Περαιτέρω, η Τράπεζα συμμετείχε στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης της Κεντρικής Τράπεζας της Γερμανίας (Deutsche Bundesbank) στο πλαίσιο του οποίου εντός του 2019 φιλοξενήθηκαν δύο από τους φοιτητές του εν λόγω οργανισμού, καθώς επίσης και στον τρίτο κύκλο του Προγράμματος Ανταλλαγής Προσωπικού Schuman.

Το Τμήμα, μέσω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Human Resource Conference του ΕΣΚΤ, συνείσφερε ενεργά στις συλλογικές προσπάθειες ενδυνάμωσης των σχέσεων μεταξύ των μελών των μεικτών εποπτικών ομάδων για τις τράπεζες, καθώς και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για θέματα που αφορούν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού στο ΕΣΚΤ/ΕΕΜ.

Στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, συνεχίστηκε ο διάλογος μεταξύ της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) και της ΚΤΚ για ζητήματα που ενέπιπταν στο πλαίσιο της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης, καθώς και για θέματα που ενέπιπταν στο πλαίσιο της γενικότερης αναδιοργάνωσης της Τράπεζας.

4.11.2 Οργανωσιακή ανάπτυξη

Η Υπηρεσία Στρατηγικού Προγραμματισμού και Οργάνωσης παρείχε συνεχή υποστήριξη στα Τμήματα της ΚΤΚ σε θέματα οργάνωσης και προγραμματισμού. Ειδικότερα, η Υπηρεσία συνέβαλε στον καθορισμό νέων ή/και επανασχεδιασμό υφιστάμενων διαδικασιών ή πλαισίων, όπως το πλαίσιο επιχειρησιακού προγραμματισμού και τη μεθοδολογία προγραμματισμού στελέχωσης. Επίσης, εκπονήθηκαν μελέτες και υποβλήθηκαν εισηγήσεις στη Διεύθυνση και Διοίκηση σε τομείς που αφορούσαν τη

διαχείριση των λειτουργικών εξόδων και χρεώσεων, καθώς και των διαθέσιμων χώρων εντός του κτηρίου της Τράπεζας. Παράλληλα, η Υπηρεσία συμμετείχε ενεργά σε οριζόντιες εμβέλειες έργα, όπως η εισαγωγή νέου συστήματος διαχείρισης αρχείων με λογισμικό OpenText Content Server, καθώς και στο πρόγραμμα εργασιών της Organisational Development Committee του ΕΣΚΤ.

4.11.3 Ασφάλεια και υγεία

Στο πλαίσιο της προαγωγής της Ασφάλειας και Υγείας, λήφθηκαν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη:

- Διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας του προσωπικού, καθώς επίσης και τρίτων προσώπων (επισκεπτών, συνεργατών κ.ά.).
- Συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις που ισχύουν στην Κυπριακή Δημοκρατία.

4.11.4 Εταιρική κοινωνική ευθύνη

Το 2019 υλοποιήθηκαν δραστηριότητες στο πλαίσιο της ΕΚΕ με στόχο την ενίσχυση της προσφοράς της Τράπεζας σε θέματα που σχετίζονται με την κοινωνία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τις τέχνες.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της ΕΚΕ, μεταξύ άλλων:

- Πραγματοποιήθηκε Χριστουγεννιάτικο Παζαράκι που ήταν προϊόν αποκλειστικά εθελοντικής εργασίας του προσωπικού, τα έσοδα του οποίου θα διατεθούν για την αγορά εξοπλισμού για ευαγή ίδρυμα.
- Χορηγήθηκε χρηματικό ποσό για ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης στον ετήσιο θεσμό των Βραβείων Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων (ΠΔΣ) για εγκατάσταση συστήματος οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (Eco-Management and Audit Scheme - EMAS) σε επιχειρήσεις και οργανισμούς και το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα (EU Ecolabel) σε προϊόντα και υπηρεσίες. Επί-

σης, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (European Week for Waste Reduction - EWWR), επιχορηγήθηκαν βραβεία για σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με την περιβαλλοντική τους δράση.

- Συνεχίστηκε η συνεργασία με κάθε ένα εκ των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στην Κύπρο που είναι αναγνωρισμένα από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ) για σκοπούς πρακτικής εξάσκησης εν ενεργεία φοιτητών ή φοιτητών που είχαν πρόσφατα αποφοιτήσει. Στο πλαίσιο αυτό απασχολήθηκαν φοιτητές/απόφοιτοι πανεπιστημίων, με στόχο την απόκτηση εργασιακής πείρας σε συνδυασμό με την παραγωγική αξιοποίησή τους στην εκτέλεση έργων και δραστηριοτήτων.
- Μεταπτυχιακός φοιτητής διδακτορικού συμμετείχε σε πρόγραμμα Πρακτικής Εξάσκησης της ΚΤΚ.
- Ο Αθλητικός Φιλανθρωπικός Όμιλος της ΚΤΚ συμμετείχε σε αριθμό αθλητικών διοργανώσεων φιλανθρωπικού/κοινωνικού χαρακτήρα.
- Συνεχίστηκε η οικονομική στήριξη από την ΚΤΚ οργανωμένων κοινωνικών συνόλων με ευαγείς δραστηριότητες και δράσεις.
- Η ΚΤΚ συμμετείχε σε πρόγραμμα απασχόλησης μαθητών για περίοδο μέχρι και μια βδομάδα στα πλαίσια του Σχεδίου Σύνδεσης Σχολείου Εργασίας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων.

4.12 Νομικά Θέματα

4.12.1 Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία

Από τον Αύγουστο του 2013 η ΚΤΚ έχει γίνει δέκτης αιτημάτων από την ανακριτική ομάδα της Αστυνομίας Κύπρου που ορίστηκε για πρώτη φορά τον

Ιούλιο του 2013 για τη διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων σε σχέση με την κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει το τραπεζικό σύστημα και γενικά η οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας («Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία»). Τα αιτήματα αυτά αφορούν παράδοση εγγράφων και παροχή πληροφοριών σε σχέση με τις εργασίες της ΚΤΚ και υποβάλλονται στην ΚΤΚ δυνάμει των σχετικών δικονομικών κανόνων. Κατά τη διάρκεια του 2019, η ΚΤΚ συνέχισε την παράδοση εγγράφων προς την Ανακριτική Ομάδα για την Οικονομία.

4.12.2 Διεθνής διαιτησία προς επίλυση επενδυτικών διαφορών

Από το 2013 η ΚΤΚ διαθέτει πόρους για την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο πλαίσιο επενδυτικών διαφορών που έχουν εγερθεί ενώπιον διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων και αφορούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Κατά τη διάρκεια του 2019, η ΚΤΚ συνέχισε να συμβάλλει μέσω της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στην τεκμηρίωση των θέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας προς αντίκρουση των ισχυρισμών που προβάλλουν οι επενδυτές και αφορούν ειδικότερα στις εργασίες της ΚΤΚ.

4.12.3 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Κατά τη διάρκεια του 2019, η ΚΤΚ συνέχισε να χειρίζεται μέσω των εξωτερικών νομικών συμβούλων της και με τη συμβολή αρμόδιων Τμημάτων και Υπηρεσιών της ΚΤΚ τις δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούν εναντίον της σε σχέση με τις εργασίες της. Στις υποθέσεις αυτές περιλαμβάνονται αγωγές που συνδέονται με τα γεγονότα των ετών 2012 και 2013 σε σχέση με συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα. Στο πλαίσιο αυτών των αγωγών η ΚΤΚ συνέχισε να προβαίνει σε αποκάλυψη

εγγράφων εφαρμόζοντας παράλληλα διαδικασία για την επιθεώρηση των εγγράφων και τη λήψη αντιγράφων από τους αντιδίκους, δυνάμει των σχετικών δικονομικών κανόνων. Οι αποφάσεις που έχουν μέχρι στιγμής εκδοθεί έχουν απορρίψει τις απαιτήσεις που οι ενάγοντες είχαν υποβάλει κατά της ΚΤΚ.

4.12.4 Συμμόρφωση ΚΤΚ με το πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων

Κατά το 2019, η ΚΤΚ συνέταξε και έθεσε σε εφαρμογή πλαίσιο εσωτερικής οργάνωσης για σκοπούς συνεχούς συμμόρφωσής της με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει απογραφή και κατηγοριοποίηση των πράξεων επεξεργασίας σε δραστηριότητες επεξεργασίας, ανάθεση ρόλων στις οργανικές μονάδες της ΚΤΚ, αξιολόγηση ή επαναξιολόγηση κινδύνου για όλες τις δραστηριότητες επεξεργασίας, υιοθέτηση καταλόγου ελάχιστων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια των δεδομένων, καθώς και ανάπτυξη μεθοδολογίας για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων. Συναφώς, για κάθε απογεγραμμένη δραστηριότητα επεξεργασίας, ανατέθηκαν σε κάποιο μέλος του προσωπικού υποστηρικτικά καθήκοντα για σκοπούς συμμόρφωσης της ΚΤΚ με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων. Προς αυτή την ομάδα υπαλλήλων πραγματοποιήθηκαν εξειδικευμένα σεμινάρια για τη διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου και εκτίμησης αντικτύπου, καθώς και για τη γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων.

4.13 Γενικές Διοικητικές Υπηρεσίες

4.13.1 Διοικητική υποστήριξη

Το 2019 συνεχίστηκε η εκπόνηση έργου για την

εισαγωγή ενιαίου συστήματος διαχείρισης αρχείων στην ΚΤΚ.

Με την εισαγωγή και εφαρμογή του ενιαίου συστήματος διαχείρισης αρχείων, θα αναβαθμιστούν/αυξηθούν τα μέτρα ασφάλειας για την προστασία και ακεραιότητα των αρχείων και θα επιτευχθεί ομοιόμορφη διαχείριση αρχείων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ως αποτέλεσμα, το όλο έργο θα συμβάλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του οργανισμού και στη μείωση του λειτουργικού του κόστους.

Το σύστημα θα αξιοποιεί λογισμικό προηγμένης τεχνολογίας που ήδη χρησιμοποιείται από την ΕΚΤ, ενώ την υλοποίησή του ανέλαβαν εξειδικευμένες εταιρείες από την Ιταλία και την Κύπρο. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2020 και τελεί υπό την επίβλεψη του Τμήματος Γενικών Διοικητικών Υπηρεσιών, με τη στήριξη της Υπηρεσίας Στρατηγικού Προγραμματισμού και Οργάνωσης και του Τμήματος Πληροφορικής.

4.13.2 Ασφάλεια και εγκαταστάσεις

Οι κύριες αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ασφάλειας και Εγκαταστάσεων αφορούν τη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας για την προστασία

του κτηρίου, των εγκαταστάσεων, του προσωπικού, των επισκεπτών και των περιουσιακών στοιχείων της ΚΤΚ, καθώς και τη συντήρηση των εγκαταστάσεων της ΚΤΚ.

Εντός του πλαισίου των πιο πάνω αρμοδιοτήτων, συνεχίστηκε η ενίσχυση των μέτρων ασφάλειας και η εκπαίδευση του προσωπικού ασφαλείας της ΚΤΚ σε συνεργασία με την αστυνομία, ενώ έγινε αναθεώρηση των εσωτερικών οδηγιών ασφαλείας.

Κατά το υπό επισκόπηση έτος, αναβαθμίστηκε και βελτιώθηκε ο μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός της ΚΤΚ, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Ως αποτέλεσμα των μέτρων που λαμβάνονται τα τελευταία χρόνια, έχει επιτευχθεί περαιτέρω μείωση στην κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας. Ο έλεγχος και η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνθηκών και της λειτουργίας του εξοπλισμού μέσω του συστήματος διαχείρισης του κτηρίου ήταν συνεχής, όπως και κατά τις προηγούμενες χρονιές.

Για το προσεχές μέλλον, μεταξύ άλλων, προγραμματίζονται η αντικατάσταση μέρους του μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού με νέο εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας ώστε να μειωθεί περαιτέρω η κατανάλωση ενέργειας.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

**5. ΕΛΕΓΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2019		31 Δεκ. 2018
	€'000	€'000	€'000
1 Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό		605.658	501.094
2 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		714.758	701.917
2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ	192.459		194.734
2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	522.299		507.183
3 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		33.177	23.843
4 Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		-	-
4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	-		-
4.2 Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	-		-
5 Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής		9.300	830.000
5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	-		-
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	9.300		830.000
5.3 Αντιστρεπτέες πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	-		-
5.4 Διαρθρωτικές αντιστρεπτέες πράξεις	-		-
5.5 Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	-		-
5.6 Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	-		-
6 Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		34	20
7 Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ		6.131.700	5.410.333
7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	5.657.861		4.778.231
7.2 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής	473.839		632.102
8 Χρέος γενικής κυβέρνησης σε ευρώ		-	-
9 Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος		10.733.188	9.755.193
9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ	39.673		39.471
9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	87.100		87.680
9.3 Απαιτήσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	-		-
9.4 Καθαρές απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	2.142.105		1.837.449
9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	8.464.310		7.790.593
10 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		49.775	38.274
11 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		107.371	92.788
11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ	-		-
11.2 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	5.501		5.437
11.3 Λοιπά Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	-		-
11.4 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	-		-
11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	81.028		67.181
11.6 Διάφορα στοιχεία	20.842		20.170
Σύνολο ενεργητικού		18.384.961	17.353.462

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 57-83 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	31 Δεκ. 2019		31 Δεκ. 2018
	€'000	€'000	€'000
1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία		2.566.093	2.431.490
2 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής		12.429.844	12.142.589
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)	8.729.844		7.292.589
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	3.700.000		4.850.000
2.3 Καταθέσεις προθεσμίας	-		-
2.4 Αντιστρεπτές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας	-		-
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	-		-
3 Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ		50.000	51.000
4 Εκδοθέντα χρεόγραφα		-	-
5 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ		1.264.795	806.474
5.1 Γενική κυβέρνηση	1.013.243		625.053
5.2 Λοιπές υποχρεώσεις	251.552		181.421
6 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		4.921	6.285
7 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ		403.443	395.068
8 Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ		-	-
8.1 Καταθέσεις, υπόλοιπα και λοιπές υποχρεώσεις	-		-
8.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ II	-		-
9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ		163.865	161.408
10 Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος		-	-
10.1 Υποχρεώσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων	-		-
10.2 Υποχρεώσεις που συνδέονται με γραμμάτια τα οποία καλύπτουν την έκδοση χρεογράφων της ΕΚΤ	-		-
10.3 Καθαρές υποχρεώσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος	-		-
10.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	-		-
11 Στοιχεία υπό τακτοποίηση		49.855	38.426
12 Λοιπές υποχρεώσεις		210.832	185.728
12.1 Διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	-		-
12.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	3.898		4.515
12.3 Διάφορα στοιχεία	206.934		181.213
13 Προβλέψεις		353.663	300.346
14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής		568.830	492.084
15 Κεφάλαιο και αποθεματικά		318.820	312.885
15.1 Κεφάλαιο	150.000		150.000
15.2 Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	168.820		162.885
16 Πλεόνασμα χρήσης		-	29.679
Σύνολο παθητικού		18.384.961	17.353.462

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 57-83 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Ευρωσύστημα

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019

	2019		2018	
	€'000	€'000	€'000	€'000
1.1 Έσοδα τόκων	100.556		99.161	
1.2 Έξοδα τόκων	(1.638)		(1.489)	
1 Καθαρά έσοδα τόκων		98.918		97.672
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	344		358	
2.2 Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	(147)		(309)	
2.3 Μεταφορές προς προβλέψεις έναντι κινδύνων	(53.471)		(15.000)	
2 Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους		(53.274)		(14.951)
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	16.563		18.489	
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-		-	
3 Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		16.563		18.489
4 Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	5.107		3.386	
5 Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	(36.456)		(37.286)	
6 Λοιπά έσοδα	10.084		705	
Σύνολο Καθαρών Εσόδων		40.942		68.015
7 Δαπάνες προσωπικού	(26.613)		(25.160)	
8 Διοικητικές δαπάνες	(7.927)		(8.112)	
9 Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού	(1.491)		(1.647)	
10 Προμήθεια και διαχείριση νομίσματος	(2.498)		(2.040)	
11 Λοιπά έξοδα	(2.413)		(1.377)	
Σύνολο Εξόδων		(40.942)		(38.336)
Πλεόνασμα χρήσης για κατανομή		-		29.679
Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο		-		5.936
Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας		-		23.743
Πλεόνασμα χρήσης κατανεμηθέν		-		29.679

24 Μαρτίου 2020

Κωνσταντίνος Ηροδότου
Διοικητής

Οι "Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις" στις σελίδες 57-83 αποτελούν μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Γενικές αρχές κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002-2017*, με βάση τις εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Οι λογιστικές αρχές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34, όπως τροποποιήθηκε.

Οι αρχές αυτές, βασίζονται σε γενικώς αποδεκτές βασικές λογιστικές παραδοχές, και έχουν διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη το ιδιαίτερο καθεστώς λειτουργίας των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος.

Βασικές λογιστικές παραδοχές

Για τη λογιστική μεταχείριση των συναλλαγών και των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και τη διαμόρφωση λογιστικών κανόνων ισχύουν οι ακόλουθες βασικές λογιστικές παραδοχές:

- **Πραγματική οικονομική κατάσταση και διαφάνεια:** Οι λογιστικές μέθοδοι και η παρουσίαση χρηματοοικονομικών στοιχείων αντανακλούν την πραγματική οικονομική κατάσταση και χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, η δε ποιότητα των στοιχείων προάγει την ευκολία στην κατανόηση, τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα τους. Οι συναλλαγές λογιστικοποιούνται και παρουσιάζονται με κριτήριο το ουσιαστικό τους περιεχόμενο και την πραγματική οικονομική κατάσταση και όχι απλώς με κριτήριο το νομικό τους τύπο.
- **Συντηρητικότητα:** Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και η ανα-

γνώριση των εσόδων γίνεται με σύνεση. Στο πλαίσιο της Κατευθυντήριας Γραμμής ΕΚΤ/2016/34, όπως τροποποιήθηκε, αυτό συνεπάγεται ότι τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, αλλά καταγράφονται απευθείας σε λογαριασμό αναπροσαρμογής και ότι οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές στο τέλος του έτους μεταφέρονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, εφόσον υπερβαίνουν συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής.

- **Μεταγενέστερα του ισολογισμού γεγονότα:** Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στο διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς και της ημερομηνίας έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ, πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, εφόσον τα εν λόγω γεγονότα επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Στην περίπτωση γεγονότων που λαμβάνουν χώρα μετά την ημερομηνία αναφοράς και εφόσον δεν επηρεάζουν την κατάσταση των ως άνω στοιχείων κατά την ημερομηνία αναφοράς και η σπουδαιότητά τους είναι τέτοια ώστε τυχόν μη αποκάλυψή τους να επηρέαζε τη δυνατότητα των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων να διαμορφώνουν ορθές εκτιμήσεις και να λαμβάνουν ορθές αποφάσεις, δεν πραγματοποιείται προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, αλλά γίνεται αναφορά των εν λόγω γεγονότων.
- **Ουσιώδεις των λογιστικών γεγονότων:** Παρεκκλίσεις από τους λογιστικούς κανόνες όπως περιγράφονται πιο κάτω, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που επηρεάζουν τον υπολογισμό

των αποτελεσμάτων χρήσης της ΚΤΚ, μπορούν να ισχύσουν μόνο εάν αφορούν λογιστικά γεγονότα που εύλογα μπορούν να κριθούν επουσιώδη στο γενικότερο πλαίσιο και την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ΚΤΚ.

- **Λειτουργούσα οντότητα:** Οι λογαριασμοί καταρτίζονται με βάση την αρχή της λειτουργούσας οντότητας.
- **Αναγνώριση δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων:** Τα έσοδα και έξοδα αναγνωρίζονται εντός της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται και όχι εντός της χρήσης κατά την οποία εισπράττονται ή πληρώνονται, αντίστοιχα.
- **Συνέπεια και συγκρισιμότητα:** Τα κριτήρια αποτίμησης του ισολογισμού και αναγνώρισης των εσόδων εφαρμόζονται με συνέπεια, σύμφωνα με μία ομοιόμορφη και σταθερή προσέγγιση εντός του Ευρωσυστήματος, προκειμένου να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις.

Λογιστικοί κανόνες

- **Αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού**
Ένα στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού αναγνωρίζεται στον ισολογισμό μόνο όταν αναμένεται ότι κάθε μελλοντικό οικονομικό όφελος ή κόστος που σχετίζεται με το εν λόγω στοιχείο θα αναγνωρίζεται από την ΚΤΚ ή θα εκρέει από αυτήν, όλοι οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω στοιχείο έχουν μεταβιβαστεί στην ΚΤΚ και το κόστος ή η αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή του παθητικού είναι δυνατό να υπολογιστούν με αξιόπιστο τρόπο.
- **Αποτίμηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού**
Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις της ΚΤΚ σε ξένα

νόμισμα και χρυσό αποτιμώνται με βάση τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία αναφοράς που αναφέρονται στο δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ.

Η αποτίμηση της αξίας του χρυσού λογιστικοποιείται με βάση την τιμή του σε ευρώ ανά ουγκία καθαρού χρυσού, όπως αυτή προκύπτει από τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ / δολαρίου ΗΠΑ την ημερομηνία αναφοράς.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών μέσων που κρατούνται μέχρι τη λήξη τους αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης. Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται στις τρέχουσες αξίες στο τέλος του οικονομικού έτους.

Η αναπροσαρμογή της αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα γίνεται κατά νόμισμα.

Κεφαλαιουχικά κέρδη ή ζημιές των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο συνάλλαγμα παρουσιάζονται χωριστά από την αναπροσαρμογή της αξίας τους λόγω μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

- **Αναγνώριση συναλλαγών**
  - Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, χρηματοοικονομικά μέσα σε ξένο νόμισμα και δεδουλευμένοι τόκοι καταγράφονται με ημερομηνία αναφοράς την ημερομηνία του καταρτισμού της συναλλαγής (μέθοδος οικονομικής προσέγγισης).
  - Οι δεδουλευμένοι τόκοι των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και οι σχετικές αποσβέσεις υπέρ ή υπό το άρτιο υπολογίζονται και λογιστικοποιούνται σε ημερήσια βάση.
  - Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία που ισχύει κατά το χρόνο της συναλλαγής.
  - Τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα μετα-

τρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Υπολογισμός εσόδων και εξόδων

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και οι πραγματοποιηθείσες ζημιές από πράξεις επί συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών μέσων μεταφέρονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης. Το κόστος των στοιχείων που έχουν διατεθεί υπολογίζεται στη βάση του μέσου κόστους των αντίστοιχων στοιχείων που αποτελούν το χαρτοφυλάκιο.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτιμήσεις σε οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό μέσο ή νόμισμα ή διαθέσιμα σε χρυσό δεν αναγνωρίζονται ως έσοδα αλλά μεταφέρονται σε λογαριασμούς αναπροσαρμογής. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από αποτιμήσεις, στο βαθμό που υπερβαίνουν συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από αποτίμηση και τα οποία έχουν καταγραφεί στον αντίστοιχο λογαριασμό αναπροσαρμογής, αναγνωρίζονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και δεν αντιστρέφονται εις περίπτωση μη πραγματοποιηθέντων κερδών που ακολουθούν τα επόμενα έτη. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επί εκάστου συγκεκριμένου τίτλου ή νομίσματος ή επί των διαθεσίμων σε χρυσό δεν συμψηφίζονται με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από άλλους τίτλους ή νομίσματα ή χρυσό. Σε περίπτωση τέτοιων μη πραγματοποιηθέντων ζημιών οι οποίες στο τέλος του έτους μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης, το κατά μέσον όρο κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μειώνεται στη συναλλαγματική ισοτιμία ή στην αγοραία τιμή του.

Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές λόγω απομείωσης μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσης και δεν αντιλογίζονται τα επόμενα έτη.

Αξίες χρεογράφων υπέρ ή υπό το άρτιο αποσβένονται μέχρι την λήξη των χρεογράφων και συυπολογίζονται με τα έσοδα από τόκους.

Λογιστική μεταχείριση

• Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

- *Χαρτοφυλάκιο για σκοπούς νομισματικής πολιτικής* - Χρεόγραφα που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.
- *Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο* - Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα που αποτιμώνται στη μέση αγοραία τιμή της ημερομηνίας ισολογισμού, χωριστά για κάθε καταχωρημένο χρεόγραφο κατά Διεθνή Αριθμό Τίτλων Αξιογράφων (International Securities Identification Number - ISIN).
- *Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο* - Χρεόγραφα που κρατούνται μέχρι τη λήξη τους και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.

• Στοιχεία πάγιου ενεργητικού

Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένα με τις αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για τη διάρκεια της προσδοκώμενης ωφέλιμης ζωής του κάθε στοιχείου ως ακολούθως:

Κατηγορία παγίων   **Περίοδος απόσβεσης***

Τα οικόπεδα και τα έργα τέχνης δεν αποσβένονται	
Κτήρια	25 χρόνια
Έπιπλα, κτηριακός εξοπλισμός και άλλος εξοπλισμός γραφείου	10 χρόνια
Εξοπλισμός πληροφορικής	
και λογισμικό	4 χρόνια
Μηχανοκίνητα	4 χρόνια

* Στοιχεία με κόστος κτήσης κάτω των €10.000 αποσβένονται πλήρως κατά το έτος κτήσεως.

- **Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία**

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ που μαζί αποτελούν το Ευρωσύστημα. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων αποτελεί στοιχείο παθητικού και κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος. Το 8% της συνολικής αξίας των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία εκδίδεται από την ΕΚΤ και το υπόλοιπο 92% από τις ΕθνΚΤ. Κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα το 92% κατανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ σύμφωνα με την προσαρμοσμένη κλείδα του Ευρωσυστήματος (κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων).

Η έκδοση των τραπεζογραμμάτων πέραν του ποσού που κατανέμεται στην ΚΤΚ δημιουργεί υποχρέωση της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ, ενώ η απόσυρση τραπεζογραμμάτων κάτω του ποσού που κατανέμεται στην ΚΤΚ δημιουργεί απαίτηση της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ.

- **Σχέδια ωφελημάτων αφυπηρέτησης**

Η ΚΤΚ παρέχει σχέδια καθορισμένων ωφελημάτων αφυπηρέτησης στα μέλη του προσωπικού της. Η υποχρέωση αναγνωρίζεται στο στοιχείο παθητικού «Π12.3 Διάφορα στοιχεία» και αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία που προκύπτει από τα σχέδια ωφελημάτων αφυπηρέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού. Ο υπολογισμός της υποχρέωσης γίνεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές και εκτιμάται βάσει της Μεθόδου Προβολής Μονάδας. Για την παρούσα αξία εφαρμόζεται προεξοφλητικό επιτόκιο το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις ομολόγων υψηλής ποιότητας σε ευρώ, κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού και χρονικό ορίζοντα που αντιπροσωπεύει την διάρκεια των υποχρεώσεων των σχεδίων. Τα αναλογιστικά κέρδη ή/και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρι-

κές προσαρμογές, καθώς και από μεταβολές των αναλογιστικών παραδοχών, αναγνωρίζονται στον ισολογισμό στο στοιχείο παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής». Στα αποτελέσματα χρήσης περιλαμβάνεται το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για τις παροχές που συσσωρεύονται για το έτος και ο τόκος επί της συσσωρευμένης υποχρέωσης. Επίσης στα αποτελέσματα χρήσης αναγνωρίζεται τυχόν κέρδος ή ζημιά υπηρεσίας προηγούμενων ετών που μπορεί να προκύψει από τροποποιήσεις των σχεδίων.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ε1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τα διαθέσιμα της ΚΤΚ σε χρυσό τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν 446.975,66 ουγγίες (31 Δεκεμβρίου 2018: 446.975,55 ουγγίες). Με αγοραία αξία €1.354,10 ανά ουγγιά (31 Δεκεμβρίου 2018: €1.120,96 ανά ουγγιά), τα διαθέσιμα χρυσού της ΚΤΚ αποτιμώνται, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, στα €605,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: €501,1 εκατ.).

Η αποτίμηση του χρυσού γίνεται με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ουγγιά καθαρού χρυσού που ισχύει στο τέλος του έτους και αναφέρεται στο ειδικό δελτίο συναλλαγματικών ισοτιμιών της ΕΚΤ. Η τιμή σε ευρώ ανά ουγγιά προκύπτει με βάση την ισχύουσα τιμή του χρυσού σε δολάρια ΗΠΑ σε συνάρτηση με την ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου ΗΠΑ κατά την ίδια ημερομηνία.

Το μη πραγματοποιηθέν κέρδος που έχει προκύψει κατά το 2019 από την αύξηση της τιμής του χρυσού ανέρχεται σε €104,6 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: €17,3 εκατ. μη πραγματοποιηθέν κέρδος). Η συνολική αύξηση των αποθεμάτων με βάση την

Πίνακας 1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Μερίδιο συμμετοχής της Κύπρου στο κεφάλαιο (Quota) του ΔΝΤ (SDR303,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και SDR303,8 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018)	374.859	369.239	5.620
Καταθέσεις ΔΝΤ σε ευρώ	(270.351)	(265.617)	(4.734)
Αποθεματικό με ΔΝΤ (Reserve Tranch Position)	104.508	103.622	886
Περιουσιακά στοιχεία SDR	87.951	91.112	(3.161)
Σύνολο απαιτήσεων έναντι του ΔΝΤ	192.459	194.734	(2.275)

Πίνακας 2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	407.934	402.923	5.011
Εμπορεύσιμοι τίτλοι χρεογράφων	114.185	104.074	10.111
Άλλες απαιτήσεις	180	186	(6)
Σύνολο	522.299	507.183	15.116

τιμή του χρυσού, στις 31 Δεκεμβρίου 2019, σε σχέση με το μέσο κόστος κτήσης λογίζεται ως μη πραγματοποιηθέν κέρδος και ανήλθε στα €591,6 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: €487,0 εκατ.). Περιλαμβάνεται στο στοιχείο του παθητικού «Π14 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής».

Ε2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (Special Drawing Rights - SDR) και άλλες απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ. Το SDR ορίζεται με βάση μια δέσμη νομισμάτων και η αξία του καθορίζεται από το σταθμικό άθροισμα των συναλλαγματικών ισοτιμιών πέντε κύριων νομισμά-

των (δολαρίου ΗΠΑ, ευρώ, γιουάν Κίνας, γιεν Ιαπωνίας και λίρας Αγγλίας).

Ε2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ

Οι απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αναλύονται στον **Πίνακα 1**.

Οι απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ αποτιμήθηκαν με την ισχύουσα στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ισοτιμία του SDR έναντι του ευρώ, όπως αναφέρεται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ, δηλαδή $SDR1 = €1,2339$ (31 Δεκεμβρίου 2018: $SDR1 = €1,2154$).

Ε2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Οι καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού, αναλύονται στον **Πίνακα 2**.

Πίνακας 3 Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	12.042	10.152	1.890
Εμπορεύσιμοι τίτλοι χρεογράφων	21.135	13.691	7.444
Σύνολο	33.177	23.843	9.334

Πίνακας 4 Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	9.300	830.000	(820.700)
Σύνολο	9.300	830.000	(820.700)

Ε3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Οι απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ, αναλύονται στον Πίνακα 3.

Ε5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 4)

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών χορηγήσεων ρευστότητας της ΚΤΚ προς τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στο πλαίσιο εφαρμογής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Στο τέλος του έτους αναφοράς, οι εκκρεμείς πράξεις νομισματικής πολιτικής του συνόλου του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €624,2 δις (2018: €734,4 δις) εκ των οποίων €9,3 εκατ. (2018: €830 εκατ.) χορηγήθηκαν σε αντισυμβαλλόμενους της ΚΤΚ.

Η χορήγηση ρευστότητας μέσω των πράξεων κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης πραγματοποιείται έναντι επαρκών εξασφα-

λίσεων τις οποίες παρέχουν οι αντισυμβαλλόμενοι. Τα περιουσιακά στοιχεία που παραχωρούνται για εξασφάλιση, διακρίνονται σε εμπορεύσιμα και μη εμπορεύσιμα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια καταλληλότητας του πλαισίου νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Ε5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης

Οι πράξεις αυτές αποσκοπούν στην πιο μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των αντισυμβαλλόμενων και διενεργούνται στη βάση δημοπρασιών σταθερού επιτοκίου με πλήρη κατανομή της αιτούμενης ρευστότητας. Το 2019 διενεργήθηκαν πράξεις διάρκειας 3 μηνών στο πλαίσιο των τακτικών πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης και διάρκειας 36 μηνών στο πλαίσιο της νέας σειράς τριμηνιαίων στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III) που εισήξε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ τον Σεπτέμβριο το ίδιου έτους.

Το επιτόκιο που εφαρμόζεται στο ποσό δανεισμού στο πλαίσιο κάθε πράξης TLTRO III είναι το μέσο επιτόκιο της πράξης κύριας αναχρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης TLTRO III. Στην περίπτωση που οι αποδεκτές καθαρές χορηγήσεις εκάστου τραπεζικού ιδρύματος κατά τη περίοδο 1η Απριλίου 2019 έως 31η Μαρτίου 2021, θα υπερβαίνουν το σχετικό όριο αναφοράς των καθαρών χορηγήσεων, τότε το επιτόκιο θα μειωθεί αναδρομικά με ελάχιστο το μέσο επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης σειράς TLTRO III.

Με δεδομένο ότι το εκάστοτε πραγματικό επιτόκιο για σκοπούς υπολογισμού του συσσωρευμένου τόκου για τις πράξεις TLTRO III θα είναι γνωστό το 2021, για σκοπούς υπολογισμού του συσσωρευμένου τόκου που αφορά πράξεις TLTRO III που διενεργήθηκαν το 2019 χρησιμοποιήθηκε το επιτόκιο διευκόλυνσης καταθέσεων, με βάση την αρχή της συντηρητικότητας.

Τον Μάρτιο 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ εισήξε την σειρά στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO II) διάρκειας τεσσάρων χρόνων με δυνατότητα αποπληρωμής μετά την παρέλευση είκοσι τεσσάρων μηνών από την κατάρτιση εκάστης πράξης. Το επιτόκιο που εφαρμόστηκε στις πράξεις TLTRO II, ήταν το επιτόκιο της MRO που ίσχυε κατά τον χρόνο κατανομής του ποσού της δημοπρασίας της κάθε πράξης TLTRO II. Στην περίπτωση που οι αποδεκτές καθαρές χορηγήσεις εκάστου τραπεζικού ιδρύματος κατά την περίοδο 1η Φεβρουαρίου 2016 έως 31η Ιανουαρίου 2018 υπερέβαιναν το όριο αναφοράς καθαρών χορηγήσεων, το επιτόκιο θα αναθεωρείτο προς τα κάτω αναδρομικά με ελάχιστο το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων κατά τον χρόνο έκαστης συναλλαγής TLTRO II της κάθε τράπεζας. Δεδομένου ότι οι

καθαρές χορηγήσεις δεν υπερέβησαν το όριο αναφοράς τον Ιούνιο 2018 επιβεβαιώθηκε το επιτόκιο πράξης κύριας αναχρηματοδότησης ως το ισχύον επιτόκιο και οι συσσωρευμένοι τόκοι που υπολογίστηκαν για το 2016 και 2017 ύψους €3,2 εκατ. έχουν αντιλογιστεί κατά το 2018 και παρουσιάζονται στο στοιχείο «Κ1.1 Έσοδα τόκων» του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης του 2018.

E6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ

Το στοιχείο περιλαμβάνει τις απαιτήσεις της ΚΤΚ έναντι των αντισυμβαλλομένων, πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ.

E7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ

E7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 5, σελ. 64)

Ο Πίνακας 6 (σελ. 64) αναφέρεται στις αγοραίες αξίες των χρεογράφων, οι οποίες δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό αλλά παρέχονται για σκοπούς σύγκρισης μόνο.

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει χρεόγραφα που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ για σκοπούς άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, τίτλους του δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος αγοράς χρεογράφων (SMP), χρεόγραφα στα πλαίσια του προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και του προγράμματος αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα στις δευτερογενείς αγορές (PSPP). Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες αξίες και υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Οι ετήσιοι ελέγχοι απομείωσης διενεργούνται βάσει των εκτιμώμενων ανακτήσιμων ποσών στο τέλος του έτους.

Το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων (SMP) ολο-

Πίνακας 5 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2019 Αναπόσβεστο κόστος €'000	31 Δεκ. 2018 Αναπόσβεστο κόστος €'000	Αλλαγή Αναπόσβεστο κόστος €'000
Χρεόγραφα SMP	119.416	153.652	(34.236)
Καλυμμένα χρεόγραφα CBPP3	228.410	271.274	(42.864)
Πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων δημοσίου τομέα (PSPP)	5.310.035	4.353.305	956.730
Σύνολο	5.657.861	4.778.231	879.630

Πίνακας 6 Αγοραίες αξίες των χρεογράφων

	31 Δεκ. 2019 Αγοραία αξία €'000	31 Δεκ. 2018 Αγοραία αξία €'000	Αλλαγή Αγοραία αξία €'000
Χρεόγραφα SMP	125.698	164.753	(39.055)
Καλυμμένα χρεόγραφα CBPP3	231.168	274.605	(43.437)
Πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων δημοσίου τομέα (PSPP)	5.522.892	4.369.470	1.153.422
Σύνολο	5.879.758	4.808.828	1.070.930

κληρώθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 2012 με απόφαση του ΔΣ της ΕΚΤ. Στο τέλος του έτους αναφοράς, το ύψος των τίτλων δημοσίου στα πλαίσια του προγράμματος SMP στο σύνολο του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €47,9 δις (2018: €73,1 δις), εκ των οποίων €119,4 εκατ. (2018: €153,7 εκατ.) αγοράστηκαν από την ΚΤΚ.

Στις 2 Οκτωβρίου 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, ανακοίνωσε το τρίτο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και στις 22 Ιανουαρίου 2015, αποφάσισε τη διεύρυνση της νομισματικής πολιτικής μέσω αγορών στοιχείων ενεργητικού, με το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα στις δευτερογενείς αγορές (PSPP). Στο τέλος του έτους αναφοράς, το ύψος του τρίτου προγράμματος αγοράς καλυμμένων ομολόγων (CBPP3) και του προγράμματος αγοράς

χρεογράφων του δημοσίου τομέα (PSPP) στο σύνολο του Ευρωσυστήματος ανήλθαν σε €263,6 δις (2018: €262,2 δις) και €2.102,9 δις (2018: €2.102,0 δις) αντίστοιχα, εκ των οποίων €228,4 εκατ. (2018: €271,3 εκατ.) και €5,3 δις (2018: €4,4 δις) αντίστοιχα αγοράστηκαν από την ΚΤΚ.

Από το τέλος του 2016 η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ στο διευρυμένο πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την αγορά τίτλων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγοράς Εταιρικού Τομέα (CSPP) στο οποίο συμμετέχουν, εκ μέρους του Ευρωσυστήματος, οι ΕθνΚΤ της Γερμανίας, Γαλλίας, Ισπανίας, Ιταλίας, Βελγίου και Φινλανδίας. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, το συνολικό ύψος των τίτλων του χαρτοφυλακίου CSPP στο Ευρωσύστημα ανήλθε στα €184,5 δις (2018: €178,1 δις).

Την 1η Νοεμβρίου 2019 το Ευρωσύστημα διε-

Πίνακας 7 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	3.078	2.999	79
Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων	470.761	629.103	(158.342)
Σύνολο	473.839	632.102	(158.263)

νεργεί καθαρές αγορές τίτλων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (asset purchase programme - APP) με ύψος 20 δις ευρώ μηνιαίως κατά μέσο όρο. Είχε προηγηθεί περίοδος δέκα μηνών από το τέλος του 2018 στη διάρκεια της οποίας το Ευρωσύστημα επανεπένδυε πλήρως, μόνο τα ποσά από την εξόφληση τίτλων αποκτηθέντων στο πλαίσιο του προγράμματος APP, δηλαδή τίτλους στα προγράμματα CBPP3, ABSPP, PSPP και CSPP. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αναμένει ότι οι καθαρές αγορές θα διενεργούνται για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να ενισχυθεί η διευκολυντική επίδραση των επιτοκίων πολιτικής του και ότι θα λήξουν λίγο πριν αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ προτίθεται επίσης να συνεχίσει τις επανεπενδύσεις για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία κατά την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα αρχίσει να αυξάνει τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ και πάντως για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί για τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας και ενός διευκολυντικού, σε μεγάλο βαθμό, χαρακτήρα της νομισματικής πολιτικής.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, το συνολικό υπόλοιπο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής ανήλθε στα €2.632,1 δις και σύμφωνα με την κλείδα κατανομής του Ευρωσυστήματος, οι επενδύσεις που αναλογούν στην ΚΤΚ με ποσοστό 0,2159% ανέρχονται σε €5,7 δις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αξιολογεί σε τακτική βάση τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους

που συνδέονται με τους τίτλους που διακρατούνται στο πλαίσιο όλων αυτών των προγραμμάτων.

Διενεργούνται έλεγχοι απομείωσης της αξίας με στοιχεία κατά το τέλος του έτους, οι οποίοι εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Στο πλαίσιο αυτών των ελέγχων, οι δείκτες απομείωσης αξιολογούνται ξεχωριστά για κάθε πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παρατηρήθηκαν δείκτες απομείωσης, διενεργήθηκε περαιτέρω ανάλυση για να επιβεβαιωθεί ότι οι τμειακές ροές των υποκείμενων τίτλων δεν επηρεάστηκαν από κάποιο γεγονός απομείωσης της αξίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων απομείωσης της αξίας για το έτος, το 2019 δεν καταγράφηκαν από το Ευρωσύστημα ζημιές σε τίτλους χαρτοφυλακίων νομισματικής πολιτικής.

Ως αποτέλεσμα του ελέγχου απομείωσης που πραγματοποιήθηκε στο τέλος του 2019, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έκρινε σκόπιμο να αποδεσμεύσει μέρος της πρόβλεψης που είχε αποφασισθεί με την απομείωση της αξίας ενός τίτλου στο χαρτοφυλάκιο χρεογράφων CSPP κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018. Η πρόβλεψη αφορούσε ζημιές απομείωσης στις πράξεις νομισματικής πολιτικής η οποία επιμερίστηκε στις ΕθνΚΤ με βάση τις ισχύουσες κλείδες συμμετοχής στο Ευρωσύστημα (βλ. σημείωση «Π13 Προβλέψεις»).

E7.2 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 7)

Το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς εκτός

της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνει χρεόγραφα και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν εκδοθεί από κυβερνήσεις και κατοίκους χωρών της ζώνης ευρώ και κατανέμονται σε επί μέρους χαρτοφυλάκια που κατέχει η ΚΤΚ για σκοπούς της επενδυτικής της πολιτικής.

Κυκλοφορούν επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αυτά αποτιμώνται στην αγοραία αξία τους και αποτελούν εμπορεύσιμο μεταβαλλόμενο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο μέσα στα πλαίσια της επενδυτικής πολιτικής. Αποτιμώνται στη μέση αγοραία τιμή κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων

Τα χρεόγραφα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και αποτελούν πάγιο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο που προορίζεται να κρατηθεί μέχρι τη λήξη του. Αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, προσαρμοσμένο με τις τυχόν υπό ή υπέρ το άρτιο αποσβεσθείσες αξίες και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Για σκοπούς συγκρισιμότητας και μόνο αναφέρεται η αγοραία αξία του πάγιου επενδυτικού χαρτοφυλακίου χρεογράφων η οποία ανέρχεται σε €480,3 εκατ. (2018: €633,9 εκατ.).

E9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος

E9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο και αποθεματικά της ΕΚΤ

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει τη συμμετοχή της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ, οι ΕθνΚΤ του ΕΣΚΤ είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της ΕΚΤ το οποίο καθορίζεται από το άρθρο 29 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια. Η εγγραφή στο

κεφάλαιο της ΕΚΤ πραγματοποιείται σύμφωνα με την κεφαλαιουχική κλείδα κάθε ΕθνΚΤ. Οι ΕθνΚΤ της ζώνης ευρώ καταβάλλουν το 100% του μεριδίου τους ενώ οι ΕθνΚΤ εκτός ζώνης ευρώ καταβάλλουν το 3,75% του μεριδίου τους. Την 1η Ιανουαρίου 2019, ως αποτέλεσμα της αναθεώρησης της κεφαλαιουχικής κλείδας των ΕθνΚΤ, το μερίδιο της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ μειώθηκε από 0,1513% σε 0,1503% (βλ. σημείωση «Κ9. Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα)»).

Η συνολική συμμετοχή της ΚΤΚ στην καθαρή αξία της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ανέρχεται σε €39,7 εκατ. ενώ κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 ήταν €39,5 εκατ.

E9.2 Απαιτήσεις που αντιστοιχούν στη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων

Αφορούν τις απαιτήσεις της ΚΤΚ που απορρέουν από τη μεταφορά συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα μεταφέρθηκαν κατ' αναλογία του μεριδίου συμμετοχής της ΚΤΚ στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ και αφορούσαν κατά 85% δολάρια ΗΠΑ και κατά 15% χρυσό.

Οι απαιτήσεις αυτές μετατράπηκαν σε ευρώ, με βάση τις ισοτιμίες που ίσχυαν κατά το χρόνο της μεταβίβασής τους. Τα υπόλοιπα που αντιστοιχούν στο δολάριο ΗΠΑ αποφέρουν τόκο που υπολογίζεται με το εκάστοτε οριακό επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης, και τα υπόλοιπα που αντιστοιχούν στο χρυσό φέρουν μηδενικό επιτόκιο.

Η απαίτηση για τη μεταφορά συναλλαγματικών διαθεσίμων από την ΚΤΚ στην ΕΚΤ, στις 31 Δεκεμβρίου 2019, ήταν €87,1 εκατ. ενώ κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2018 ήταν €87,7 εκατ. Κατά την 1η

Πίνακας 8 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Απαίτηση σε σχέση με το TARGET2	8.495.813	7.824.295	671.518
Υποχρέωση σε σχέση με την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος	(36.610)	(37.088)	478
Απαίτηση σε σχέση με τη διανομή κερδών της ΕΚΤ	5.107	3.386	1.721
Σύνολο	8.464.310	7.790.593	673.717

Ιανουαρίου 2019 η απαίτηση μειώθηκε κατά €580 χιλιάδες, στα €87,1 εκατ., λόγω της μείωσης της κεφαλαιουχικής κλειδας της ΚΤΚ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

E9.4 Καθαρές απαιτήσεις που συνδέονται με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ σε σχέση με την κατανομή των τραπεζογραμμάτων ευρώ στο Ευρωσύστημα (βλ. στοιχείο παθητικού «Π1 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία»). Η καθαρή απαίτηση που προκύπτει από την κατανομή τραπεζογραμμάτων ευρώ είναι έντοκη και φέρει το οριακό επιτόκιο που εφαρμόζει το Ευρωσύστημα για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης το οποίο κατά το 2019 και 2018 ήταν μηδενικό.

E9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)

Υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος (Πίνακας 8)

Τα υπόλοιπα αποτελούν τις καθαρές απαιτήσεις της ΚΤΚ έναντι της ΕΚΤ που απορρέουν από τις διασυνοριακές συναλλαγές των συμμετεχόντων στο σύστημα TARGET2 (Διευρωπαϊκό Αυτόματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο).

Επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνεται η υποχρέωση που προκύπτει στο τέλος του έτους από τη συγκέντρωση και αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης 2019, Σημείωση «Κ5 Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος») καθώς και η απαίτηση σε σχέση με την ενδιάμεση διανομή κερδών της ΕΚΤ (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης 2019, Σημείωση «Κ4 Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές»).

E10. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Περιλαμβάνονται υπόλοιπα υπό τακτοποίηση και αφορούν, κατά κύριο λόγο, επιταγές που διακανονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού.

E11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

E11.2 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού (Πίνακας 9, σελ. 68)

E11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα

Τα υπόλοιπα περιλαμβάνουν κυρίως τους δεδουλευμένους τόκους των χρεογράφων νομισματικής πολιτικής ύψους €48,3 εκατ. (2018: €36,9 εκατ.).

Πίνακας 9 Στοιχεία πάγιου ενεργητικού

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Κόστος			
Οικόπεδα και κτήρια	23.052	23.052	-
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	13.724	13.569	155
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό	10.288	8.890	1.398
Μηχανοκίνητα	693	693	-
Συνολικό κόστος	47.757	46.204	1.553
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Οικόπεδα και κτήρια	19.811	19.720	91
Έπιπλα, κτηριακός και άλλος εξοπλισμός	12.258	12.067	191
Εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό	9.494	8.296	1.198
Μηχανοκίνητα	693	684	9
Σύνολο συσσωρευμένων αποσβέσεων	42.256	40.767	1.489
Καθαρή λογιστική αξία	5.501	5.437	64

ΠΑΘΗΤΙΚΟ**Π1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία (Πίνακας 10, σελ. 69)**

Το στοιχείο αυτό αφορά στο μερίδιο της ΚΤΚ στο σύνολο των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ που τέθηκαν σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων κατανέμεται στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος κατά την τελευταία εργάσιμη μέρα κάθε μήνα σύμφωνα με την προσαρμοσμένη κλείδα του Ευρωσυστήματος.

Από την 1η Ιανουαρίου 2019 η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων για την ΚΤΚ ανέρχεται σε 0,1985% (σχετική αναφορά γίνεται στη σελίδα 82).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2019, η συνολική αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ που τέθηκαν σε κυκλοφορία από το Ευρωσύστημα αυξήθηκε κατά 5%. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν τε-

θεί σε κυκλοφορία και αναλογούν στην ΚΤΚ σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της, ανέρχονται σε €2,6 δις έναντι €2,4 δις το 2018.

Η μεταβολή στην συνολική αξία οφείλεται στην αύξηση της συνολικής κυκλοφορίας τραπεζογραμμάτων ευρώ σε όλες τις χώρες, εντός και εκτός ζώνης ευρώ, η οποία ανήλθε σε €1.292,7 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2019, έναντι €1.231,1 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Π2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ, σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής (Πίνακας 11, σελ. 69)**Π2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)**

Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν τις καταθέσεις των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων με την ΚΤΚ οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης τους για τήρηση ελάχιστων

Πίνακας 10 Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Καθαρή αξία τραπεζογραμματίων ευρώ που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ	423.988	594.041	(170.053)
Υποχρέωση που απορρέει από το μερίδιο που εκδίδεται για λογαριασμό της ΕΚΤ ⁽ⁱ⁾	(223.276)	(211.697)	(11.579)
Απαίτηση (Υποχρέωση) που απορρέει από την κατανομή εντός του Ευρωσυστήματος των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ	2.365.381	2.049.146	316.235
Καθαρή απαίτηση που συνδέεται με την κατανομή των τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος (Ε9.4)	2.142.105	1.837.449	304.656
Συνολική αξία τραπεζογραμματίων ευρώ σε κυκλοφορία από την ΚΤΚ με βάση την κλείδα κατανομής τραπεζογραμματίων	2.566.093	2.431.490	134.603

(i) Υπολογίζεται ως 8% επί της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ επί την κλείδα συμμετοχής στο Ευρωσύστημα.

Πίνακας 11 Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
2.1 - Τρεχούμενοι λογαριασμοί (συμπεριλαμβανομένων υποχρεωτικών καταθέσεων)			
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	8.244.719	6.800.838	1.443.881
Υποχρεωτικές καταθέσεις	485.125	491.751	(6.626)
2.2 - Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	3.700.000	4.850.000	(1.150.000)
Σύνολο	12.429.844	12.142.589	287.255

αποθεματικών στο Ευρωσύστημα. Τα ποσά των υποχρεωτικών καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 ήταν €485,1 εκατ. σε σύγκριση με €491,8 εκατ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Π2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων

Αφορά την πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων που παρέχει το Ευρωσύστημα στα πιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις

μίας ημέρας (overnight) με προκαθορισμένο επιτόκιο από πιστωτικά ιδρύματα στην ΚΤΚ, στο πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ.

Π5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ

Π5.1 Γενική κυβέρνηση

Περιλαμβάνει τα υπόλοιπα των καταθέσεων της κυβέρνησης και άλλων οργανισμών του ευρύτε-

ρου δημόσιου τομέα, ύψους 1.013,2 εκατ. (2018: €625,1 εκατ.).

Π5.2 Λοιπές υποχρεώσεις

Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα υπόλοιπα των καταθέσεων των ιδρυμάτων υπό εξυγίανση ύψους €250,8 εκατ. (2018: €180,5 εκατ.).

Π7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ

Αφορούν κατά κύριο λόγο έντοκες καταθέσεις θεσμικών οργανισμών σε συνάλλαγμα.

Π9. Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ

Στο λογαριασμό ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ, εμφανίζονται οι υποχρεώσεις της ΚΤΚ προς το ΔΝΤ €163,9 εκατ. (2018: €161,4 εκατ.) από κατανομές ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων ύψους SDR132,8 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: SDR132,8 εκατ.). Η αύξηση του ποσού σε ευρώ κατά €2,5 εκατ. οφείλεται στην μεταβολή της ισοτιμίας του SDR προς το ευρώ.

Π11. Στοιχεία υπό τακτοποίηση

Αφορά κατά κύριο λόγο υποχρέωση προς την κυβέρνηση σε σχέση με τις επιταγές που διακανονίζονται μέσω του Κυπριακού Γραφείου Συμψηφισμού επιταγών, ύψους €49,7 εκατ. (2018: €38,3 εκατ.).

Π12. Λοιπές υποχρεώσεις

Π12.3 Διάφορα στοιχεία

Αφορά κυρίως την καθαρή υποχρέωση ωφελημάτων αφυπηρέτησης, η οποία ανέρχεται στα €190,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: €159,1 εκατ.) και την υποχρέωση για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων η οποία

ανέρχεται στα €7,7 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: €15,2 εκατ.).

Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η ΚΤΚ παρέχει στους υπαλλήλους που κατείχαν μόνιμη και συντάξιμη θέση πριν την 1η Οκτωβρίου 2011, σχέδιο συντάξεων το οποίο προνοεί συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Οι υπάλληλοι κατέβαλλαν μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2011 εισφορές μόνο για σκοπούς μεταβίβασης της σύνταξής τους στον χήρο ή στη χήρα και στα ορφανά τέκνα τους. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από την 1η Οκτωβρίου 2011, αποκόπτεται 3% από τις μηνιαίες απολαβές των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του σχεδίου, χωρίς αυτό να το καθιστά ως σχέδιο με εισφορές, για σκοπούς του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου 2010. Από τον Οκτώβριο 2012 οι αποκοπές συνυπολογίζονται από την ΚΤΚ έναντι του κόστους του σχεδίου και της υποχρέωσης που απορρέει από τη λειτουργία του.

Η υποχρέωση της ΚΤΚ αναφορικά με τη συντάξιμη υπηρεσία των υπαλλήλων υπολογίζεται ετησίως από οίκο αναλογιστών. Η αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2019 έδειξε καθαρή αναλογιστική ζημιά €30,5 εκατ. σε σύγκριση με την 31η Δεκεμβρίου 2018 η οποία έδειξε καθαρό αναλογιστικό κέρδος €9,7 εκατ. Κύριος λόγος της αναλογιστικής ζημιάς είναι η μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο, από 1,96% σε 1,06%.

Η υποχρέωση για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων έχει μειωθεί στα €7,7 εκατ. ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ). Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ θα επανεξετάσει την υποχρέωση μετά την πλήρη εφαρμογή του ΓεΣΥ. Το ποσό που προέκυψε από την μείωση της υποχρέωσης καταχωρή-

Πίνακας 12 Κύριες αναλογιστικές παραδοχές

	2019	2018
Παραδοχές για το σχέδιο συντάξεων		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,06%	1,96%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Γενική αύξηση μισθών	0,50%	0,50%
Ολική αύξηση μισθών	1,25%	1,25%
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	1,50%	1,50%
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1,00%	1,00%
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	2,00%	2,50%
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90	60% του PA90
Παραδοχές για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,28%	2,18%
Πληθωρισμός ιατρικών εξόδων 2020–2021	0,00%	0,00%
Πληθωρισμός ιατρικών εξόδων μετά το 2021	0,00%	2,50%
Αύξηση συντάξεων	1,00%	----
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90	60% του PA90

θηκε στο στοιχείο Λοιπά Έσοδα (βλ. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως 2019, Σημείωση «Κ6 Λοιπά έσοδα»).

Για τις αναλογιστικές μελέτες χρησιμοποιήθηκαν οι πιο πάνω κύριες αναλογιστικές παραδοχές που παρουσιάζονται στον Πίνακα 12.

Λαμβάνοντας υπόψη τη μειωμένη κάλυψη ωφελημάτων με την εφαρμογή του ΓεΣΥ και την κατάργηση της κάρτας νοσηλείας, η υποχρέωση σχετικά με το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων της ΚΤΚ, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη, ανέρχεται στα €7,7 εκατ. Η μελέτη λαμβάνει υπόψη τα ωφελήματα τα οποία δεν θα καλύπτει το ΓεΣΥ με πιθανό σενάριο που αντιπροσωπεύει την καλύτερη εκτίμηση της ΚΤΚ για τη μετεξέλιξη του σχετικού σχεδίου. Ως εκ τούτου, έχει γίνει αναγνώριση ποσού των €9,0 εκατ. που αποδεσμεύτηκε από την υποχρέωση της ΚΤΚ στο σχέδιο της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων της.

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης παρουσιάζεται στον Πίνακα 13, σελ. 72.

Π13. Προβλέψεις

Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ (Πίνακας 14, σελ. 72)

Η ΚΤΚ σχηματίζει και διατηρεί γενική πρόβλεψη έναντι των κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητες της, εφαρμόζοντας αρμόζουσες παραδοχές, παραμέτρους και κανόνες αποτίμησης οι οποίοι διέπονται από την αρχή της συντηρητικότητας ενώ η επιμέτρησή τους διενεργείται με βάση το μέτρο της Αναμενόμενης Απώλειας (Expected Shortfall) σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και χρονικό ορίζοντα ενός έτους.

Οι εν λόγω εκτιμήσεις εστιάζονται στους ακόλουθους κινδύνους:

Πίνακας 13 Κίνηση της καθαρής υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης

	2019 €'000	2018 €'000	Αλλαγή €'000
Υποχρέωση για το σχέδιο συντάξεων			
Καθαρή υποχρέωση κατά την 1η Ιανουαρίου	159.059	166.171	(7.112)
Υπάλληλοι			
Επιβάρυνση έτους	2.334	2.659	(325)
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	29.422	(9.762)	39.184
Αξιωματούχοι			
Επιβάρυνση έτους	57	68	(11)
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	1.110	39	1.071
Κεφαλαιοποίηση τόκων	3.102	3.154	(52)
Εισφορά υπαλλήλων και αξιωματούχων	695	708	(13)
Ωφελήματα που πληρώθηκαν	(5.115)	(3.978)	(1.137)
	190.664	159.059	31.605
Υποχρέωση για το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων			
Καθαρή υποχρέωση κατά την 1η Ιανουαρίου	15.209	14.592	617
Επιβάρυνση έτους	226	522	(296)
Καθαρό (κέρδος)/ζημιά αναλογιστικής επανεπιμέτρησης	1.119	-	1.119
Κεφαλαιοποίηση τόκων	313	300	13
Ωφελήματα που πληρώθηκαν	(186)	(205)	19
Κέρδος σχεδίου που προκύπτει λόγω εφαρμογής ΓεΣΥ	(8.970)	-	(8.970)
	7.711	15.209	(7.498)
Συνολική υποχρέωση κατά την 31η Δεκεμβρίου	198.375	174.268	24.107

Πίνακας 14 Προβλέψεις

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Πρόβλεψη έναντι κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ	353.471	300.000	53.471
Πρόβλεψη για ζημιές στις πράξεις νομισματικής πολιτικής	192	346	(154)
Σύνολο	353.663	300.346	53.317

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μείωσης της αγοραίας αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στις τιμές συναλλαγματος (συναλλαγματικός κίνδυνος), στα επίπεδα των επιτοκίων (επιτοκιακός κίνδυνος) και στις συνθήκες στις αγορές κεφαλαίου και χρήματος.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αναφέρεται στην πιθανότητα αθέτησης λόγω αδυναμίας ή αποφυγής ενός συμβαλλόμενου με την ΚΤΚ μέρους ή εκδότη ενός αξιογράφου στην κατοχή της ΚΤΚ να ανταποκριθεί πλήρως και εγκαίρως στις υποχρεώσεις του.

Λειτουργικός κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιών που δύναται να προκύψουν από ανεπαρκείς εσωτερικές διαδικασίες και συστήματα ελέγχου ή μπορεί να καταλογιστεί στον ανθρώπινο παράγοντα ή σε εξωτερικούς παράγοντες ή στην αδυναμία αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών ή κρίσεων.

Ειδικότερα, οι εκτιμήσεις της ΚΤΚ για σκοπούς προσδιορισμού του ενδεδειγμένου ύψους προβλέψεων έναντι κινδύνων αφορούν κυρίως τους εξής κινδύνους:

- Κίνδυνο αγοράς και πιστωτικό κίνδυνο που είναι εγγενής στην διαχείριση των ιδίων επενδυτικών διαθεσίμων και άλλες σημαντικού ύψους αξίες στον ισολογισμό της ΚΤΚ.
- Πιστωτικό κίνδυνο ο οποίος είναι εγγενής στην εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, ήτοι πράξεις ανοικτής αγοράς (πράξεις παροχής ρευστότητας) και προγράμματα αγοράς τίτλων του Ευρωσυστήματος.
- Λειτουργικό κίνδυνο.

Αξιολογώντας το ύψος του λογαριασμού προ-

βλέψεων έναντι επικαιροποιημένης εκτίμησης των κινδύνων που απορρέουν από τις κύριες δραστηριότητες της ΚΤΚ, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ αποφάσισε την αύξηση της εν λόγω πρόβλεψης κατά €53,5 εκατ. στα €353,5 εκατ.

Σημειώνεται ότι η εκτίμηση κινδύνων και η δημιουργία προβλέψεων απαιτεί από τη Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ την άσκηση κρίσης και τη διατύπωση εκτιμήσεων. Οι εκτιμήσεις κινδύνων και οι υποστηρίζουσες παραδοχές αυτών βασίζονται σε παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί και επαρκώς συντηρητικοί για τον εν λόγω σκοπό.

Πρόβλεψη για ζημιές στις πράξεις νομισματικής πολιτικής

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έκρινε σκόπιμο να μειώσει κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 την πρόβλεψη έναντι ζημιών στις πράξεις νομισματικής πολιτικής, σε σχέση με χρεόγραφα που κατέχει ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος σε €89,4 εκατ. από €161,1 εκατ. που ήταν στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Η πρόβλεψη αυτή επιμερίστηκε σε όλες τις ΕθνΚΤ της ζώνης ευρώ κατ' αναλογία με την ισχύουσα κλείδα του Ευρωσυστήματος κατά το 2018. Ως εκ τούτου, είχε γίνει πρόνοια για €346 χιλιάδες, ποσό ισοδύναμο με το 0,2149% της συνολικής πρόβλεψης που δημιουργήθηκε και κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 η πρόβλεψη μειώθηκε στις €192 χιλιάδες.

Π14. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής (Πίνακας 15, σελ. 74)

Το στοιχείο αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (σχετική αναφορά στις σημειώσεις Λογιστικές Αρχές: Αποτίμηση στοιχείων

Πίνακας 15 Λογαριασμοί αναπροσαρμογής

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Αναπροσαρμογές προ-σταδίου III			
- Χρυσός	240.030	240.030	-
- Συνάλλαγμα	977	977	-
	241.007	241.007	-
Άλλες αναπροσαρμογές			
- Χρυσός	351.550	246.986	104.564
- Συνάλλαγμα	12.967	10.937	2.030
- Τιμές χρεογράφων	2.087	284	1.803
	366.604	258.207	108.397
	607.611	499.214	108.397
Επανεπίμετρηση υποχρέωσης σχεδίου συντάξεων	(38.554)	(8.022)	(30.532)
Επανεπίμετρηση υποχρέωσης σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης συνταξιούχων	(227)	892	(1.119)
Σύνολο	568.830	492.084	76.746

ενεργητικού και παθητικού καθώς και υπολογισμό εσόδων και εξόδων).

Κατά την αποτίμηση στο τέλος της χρήσης 2019, τα συνολικά μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, εξαιρουμένης της επανεπίμετρησης ωφελημάτων αφυπηρέτησης, αυξήθηκαν κατά €108,4 εκατ. (2018: αύξηση €21,5 εκατ.) και εμφανίζονται αναλυτικά στον πιο πάνω πίνακα. Με την επανεπίμετρηση της υποχρέωσης ωφελημάτων αφυπηρέτησης, το σύνολο των λογαριασμών αναπροσαρμογής ανέρχεται σε €568,8 εκατ. (2018: €492,1 εκατ.) παρουσιάζοντας αύξηση, €76,7 εκατ.

Οι αναπροσαρμογές προ σταδίου III αφορούν συσσωρευμένες αναπροσαρμογές μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή πριν την υιοθέτηση του ευρώ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Οι αναπροσαρμογές αυτές παραμένουν σταθερές. Μετέπειτα αναπροσαρμογές εμφανίζονται ξεχωριστά στον ανωτέρω πίνακα.

Την 31η Δεκεμβρίου 2019, η μεγαλύτερη ανα-

προσαρμογή σε αξία πηγάζει από την αποτίμηση των διαθεσίμων της ΚΤΚ στο δολάριο λόγω της μείωσης της αξίας του έναντι του ευρώ.

Οι κυριότερες ισοτιμίες που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναπροσαρμογές έναντι του ευρώ όπως αναφέρονται στο Δελτίο Ισοτιμιών Αναφοράς της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2019 είναι: Στερλίνα €0,8508 (31 Δεκεμβρίου 2018: €0,8945) και Δολάριο ΗΠΑ €1,1234 (31 Δεκεμβρίου 2018: €1,1450).

Π15. Κεφάλαιο και αποθεματικά (Πίνακας 16, σελ. 75)

Το κεφάλαιο της ΚΤΚ ανέρχεται σε €150,0 εκατ. και κατέχεται εξ ολοκλήρου από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ΚΤΚ έχει αποθεματικό, καλούμενο Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο, το οποίο σχηματίζεται με παρακράτηση από τα καθαρά κέρδη της ΚΤΚ, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο με κριτήριο τη διασφάλιση της διαρκούς και

Πίνακας 16 **Κεφάλαιο και αποθεματικά**

	31 Δεκ. 2019 €'000	31 Δεκ. 2018 €'000	Αλλαγή €'000
Κεφάλαιο	150.000	150.000	-
Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο	168.820	162.885	5.935
Σύνολο	318.820	312.885	5.935

εύρυθμης λειτουργίας της ΚΤΚ και της απαραίτητης οικονομικής ανεξαρτησίας για επίτευξη των σκοπών της.

Στο Γενικό Αποθεματικό Κεφάλαιο μεταφέρθηκαν €5,9 εκατ. του καθαρού πλεονάσματος κατά το 2018, όπως προνοείται στο άρθρο 59 των *περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων*. Το υπόλοιπο ποσό του πλεονάσματος του 2018, δηλαδή €23,7 εκατ. μεταφέρθηκαν στο Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό σε πίστη του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας.

Άλλες σημειώσεις

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Την 31η Δεκεμβρίου 2019 εκκρεμούσαν δικαστικές υποθέσεις εναντίον της ΚΤΚ σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σε πολλές από αυτές ως συνεναγόμενου μετά του κράτους καθώς και άλλων προσώπων. Η πλειονότητα των αγωγών αυτών προέκυψαν συνεπεία των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης κατά το 2013, καθώς επίσης και

για αξιόγραφα που είχαν εκδώσει εποπτευόμενα ιδρύματα.

Η ΚΤΚ λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των νομικών της συμβούλων και τη βάση υπεράσπισης, που προκύπτει από το νομικό και θεσμικό πλαίσιο καθώς και τα πραγματικά γεγονότα, δεν κρίνει αναγκαία σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί τις εξελίξεις όσον αφορά την εξάπλωση του κορωνοϊού και τυχόν επιπτώσεις στις αξίες των ιδίων, σχετικών στοιχείων ενεργητικού της ΚΤΚ. Αναφορικά με τους δυνητικούς κινδύνους που συνδέονται με στοιχεία που πηγάζουν από την εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, και τα οποία στην παρούσα περίοδο αποτελούν την πλειονότητα των εμπορεύσιμων στοιχείων ενεργητικού στον ισολογισμό της ΚΤΚ, η παρακολούθησή τους πραγματοποιείται μέσα από την συμμετοχή της ΚΤΚ στο Ευρωσύστημα.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Κ1. Καθαρά έσοδα τόκων

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει έσοδα από τόκους μείον έξοδα από τόκους. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά €1,2 εκατ. και ανήλθαν σε €98,9 εκατ. έναντι €97,7 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

Κ1.1 Έσοδα τόκων (Πίνακας 17, σελ. 77)

Αυξήθηκαν κατά €1,4 εκατ. και ανήλθαν σε €100,6 εκατ. έναντι €99,2 εκατ. στην προηγούμενη χρήση.

- **Χρεόγραφα για σκοπούς νομισματικής πολιτικής**
Περιλαμβάνει τόκους χρεογράφων από τίτλους του δημοσίου που αγοράστηκαν από την ΚΤΚ στα πλαίσια του Προγράμματος Αγοράς Χρεογράφων (SMP), τόκους χρεογράφων στο πλαίσιο του προγράμματος του Ευρωσυστήματος για την αγορά Καλυμμένων Ομολόγων (CBPP3) και από το πρόγραμμα αγοράς χρεογράφων του δημοσίου τομέα (PSPP) (βλ. σημείωση «E7.1 Χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για σκοπούς νομισματικής πολιτικής»).
- **Πράξεις ανοικτής αγοράς**
Περιλαμβάνει τόκους που πηγάζουν από δάνεια της ΚΤΚ προς τα πιστωτικά ιδρύματα μέσω των πράξεων ανοικτής αγοράς, καθώς και της πάγιας διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης που διενεργούνται από το Ευρωσύστημα για τη χορήγηση ρευστότητας στο πλαίσιο της άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής στις χώρες της ζώνης ευρώ.
- **Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής**
Οι τόκοι της κατηγορίας αυτής σε ευρώ αυξήθηκαν κατά €0,6 εκατ. σε €3,8 εκατ. το 2019, έναντι €3,2 εκατ. το 2018. Στα έσοδα τόκων χρεογράφων σε συνάλλαγμα παρατηρήθηκε αύξηση κατά €1,8 εκατ.

ογράφων σε συνάλλαγμα παρατηρήθηκε αύξηση κατά €1,8 εκατ.

- **Μακροχρόνιο δάνειο στην κυβέρνηση**
Αφορά τόκους επί του μακροπρόθεσμου δανείου, με επιτόκιο 3%, που προέκυψε από οφειλές της Κυπριακής Κυβέρνησης προς την ΚΤΚ πριν την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, το οποίο εξοφλήθηκε πρόωρα στις 4 Δεκεμβρίου 2018.
- **Αρνητικά επιτόκια**
Με απόφαση της ΕΚΤ, από 11 Ιουνίου 2014 επιβλήθηκαν αρνητικά επιτόκια σε συγκεκριμένες καταθέσεις. Αρνητικοί τόκοι από τις καταθέσεις τραπεζών αποτελούν έσοδα για σκοπούς του νομισματικού εισοδήματος.

Κ1.2 Έξοδα τόκων (Πίνακας 18, σελ. 77)

- **Έξοδα τόκων σε ευρώ**
Τα έξοδα τόκων σε ευρώ αφορούσαν κυρίως συσσωρευμένους τόκους επί της νέας σειράς στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO III), τα οποία υπολογίστηκαν με το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων στην βάση της αρχής της συντηρητικότητας (βλ. σημείωση «E5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης»).
- **Έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα**
Τα έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα αφορούν κυρίως τόκους €1,6 εκατ. (2018: €1,5 εκατ.) που η ΚΤΚ πλήρωσε για τις υποχρεώσεις της σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της Κύπρου στο ΔΝΤ (βλ. σημείωση «Π9 Λογαριασμός ειδικών τραβηκτικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ»).

Κ2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, αποσβέσεις και προβλέψεις για κινδύνους

Enter/Exit

Full Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

Πίνακας 17 Έσοδα τόκων

	2019 €'000	2018 €'000	Αλλαγή €'000
Έσοδα τόκων σε ευρώ			
Από πράξεις νομισματικής πολιτικής			
Χρεόγραφα	31.300	23.670	7.630
Πράξεις ανοικτής αγοράς	-	3	(3)
Έσοδα τόκων – TLTRO II	-	3.210	(3.210)
	31.300	26.883	4.417
Άλλα έσοδα τόκων			
Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής	3.759	3.200	559
Μακροχρόνιο δάνειο στην κυβέρνηση	-	13.805	(13.805)
Δάνεια στο προσωπικό της τράπεζας	80	84	(4)
Αρνητικά επιτόκια	52.404	47.395	5.009
Λοιποί τόκοι	15	16	(1)
	56.258	64.500	(8.242)
Σύνολο εσόδων τόκων σε ευρώ	87.558	91.383	(3.825)
Έσοδα τόκων σε συνάλλαγμα			
Χρεόγραφα βάσει επενδυτικής πολιτικής	3.511	1.711	1.800
Λοιποί τόκοι	9.487	6.067	3.420
Σύνολο εσόδων τόκων σε συνάλλαγμα	12.998	7.778	5.220
Σύνολο εσόδων τόκων	100.556	99.161	1.395

Πίνακας 18 Έξοδα τόκων

	2019 €'000	2018 €'000	Αλλαγή €'000
Έξοδα τόκων σε ευρώ	7	-	7
Έξοδα τόκων σε συνάλλαγμα	1.631	1.489	142
Σύνολο εξόδων τόκων	1.638	1.489	149

Κ2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις

Το στοιχείο περιλαμβάνει κέρδη συναλλαγματικών διαφορών που για το 2019 ήταν €0,3 εκατ. (2018: €0,4 εκατ.).

Κ2.2 Αποσβέσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων

Οι αποσβέσεις χρηματοοικονομικών μέσων και τοποθετήσεων περιλαμβάνουν τη μείωση της αγοραίας αξίας χρεογράφων που αποτιμούνται στις

μέσες αγοραίες τιμές και μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές ζημιές που προκύπτουν από την υποτίμηση του ευρώ κατά το τέλος του έτους.

K3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει κυρίως την ανάκτηση εξόδων εποπτείας εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων που για το 2019 ανήλθαν σε €11,1 εκατ. (2018: €10,2 εκατ.).

K4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές

Διανομή κερδών της ΕΚΤ

Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, στις 31 Ιανουαρίου 2020, έγινε η πρώτη διανομή από τα κέρδη της ΕΚΤ του 2019 ύψους €1.430,9 εκατ. Το ποσό που αναλογεί για την ΚΤΚ είναι €3,1 εκατ. (2018: €2,6 εκατ.).

Με την έγκριση των Ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων της ΕΚΤ τον Φεβρουάριο 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έγκρινε τη διανομή του υπολειπόμενου καθαρού κέρδους για το 2019 το οποίο ανέρχεται στα €934,8 εκατ. δηλαδή μερίδιο για την ΚΤΚ €2,0 εκατ. (2018: €0,8 εκατ.).

K5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος

Το στοιχείο αυτό περιλαμβάνει το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος που οι ΕθνΚΤ συγκεντρώνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος για κάθε ΕθνΚΤ προσδιορίζεται με υπολογισμό των πραγματικών ετήσιων εσόδων όλου του Ευρωσυστήματος ως εξής:

Η νομισματική βάση αποτελείται κυρίως από τα ακόλουθα στοιχεία του παθητικού:

- τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία,
- υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων της ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- καθαρές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Άλλα έξοδα που έχουν πληρωθεί επί των πιο πάνω υποχρεώσεων που αποτελούν τη νομισματική βάση αφαιρούνται από το νομισματικό εισόδημα κάθε ΕθνΚΤ.

Τα στοιχεία του ενεργητικού, τα εισοδήματα των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, είναι κυρίως τα ακόλουθα:

- δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ,
- καθαρές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δοσοληψιών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (TARGET2),
- καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ,
- ένα ελάχιστο ποσό διαθεσίμων χρυσού για κάθε ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία της κλειδας κατανομής

κάθε ΕθνΚΤ. Ο χρυσός θεωρείται ότι δεν παράγει εισόδημα.

Στις περιπτώσεις που η αξία των στοιχείων του ενεργητικού, τα εισοδήματα των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του νομισματικού εισοδήματος, υπερβαίνει ή υπολείπεται της αξίας της νομισματικής βάσης, η απόδοση της διαφοράς υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο κύριας αναχρηματοδότησης επί του ύψους της ημερήσιας προαναφερθείσας διαφοράς.

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους, το συνολικό ποσό του συγκεντρωθέντος νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος αναδιανέμεται μεταξύ των ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος, κατ' αναλογία των αντίστοιχων καταβεβλημένων μεριδίων συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ.

Η διαφορά, ύψους €36,6 εκατ. (2018: €34,7 εκατ.), μεταξύ του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €61,0 εκατ. (2018: €60,9 εκατ.), που η ΚΤΚ συγκέντρωσε στη χρήση 2019 και του νομισματικού εισοδήματος, ύψους €24,4 εκατ. (2018: €26,2 εκατ.), που της αναλογεί από την αναδιανομή, σύμφωνα με το μερίδιο της στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, αποτελεί το καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος και πληρώθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2020.

Επιπλέον η ΚΤΚ πλήρωσε €34,4 χιλιάδες λόγω αναθεώρησης του νομισματικού εισοδήματος για τα έτη 2017-2018.

Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνεται επίσης το μερίδιο της ΚΤΚ €154,1 χιλιάδες από την αποδέσμευση της πρόβλεψης για ζημιές στις πράξεις νομισματικής πολιτικής, σε σχέση με ένα χρεόγραφο που κατέχει μια ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος στο χαρτοφυλάκιο CSPP (βλέπε σημείωση Π13 «Προβλέψεις»).

Κ6. Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα συνιστούν κυρίως το ποσό των €9,0 εκατ. που αποδεσμεύτηκε από την υποχρέωση της ΚΤΚ στο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής συνταξιούχων της, λόγω του μειωμένου κόστους κάλυψης ωφελημάτων μετά την εφαρμογή του ΓεΣΥ. Επίσης €1,0 εκατ. προέρχεται από τις εισπράξεις της ΚΤΚ από το ΔΝΤ έναντι του αποθεματικού της (Reserve Tranche Position), το οποίο αποτελεί μέρος του στοιχείου ενεργητικού «Ε2.1 Απαιτήσεις έναντι του ΔΝΤ» (2018: €815 χιλιάδες). Το αποθεματικό προκύπτει όταν οι καταθέσεις του ΔΝΤ σε ευρώ είναι λιγότερες από το ποσό εισφοράς της Κύπρου ως μέλους στο ΔΝΤ (Quota). Επιπρόσθετα, στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνονται έσοδα από εκδόσεις συλλεκτικών κερμάτων ύψους €104 χιλιάδων (2018: €119 χιλιάδες).

Κ7. Δαπάνες προσωπικού (Πίνακας 19, σελ. 80)

Στις απολαβές των αξιωματούχων, καθώς και των υπαλλήλων, εφαρμόζονται όλες οι μειώσεις και αποκοπές που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα είτε κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, είτε με απόφαση του ΔΣ της ΚΤΚ, στην περίπτωση όπου οι πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην ΚΤΚ.

Απολαβές αξιωματούχων (Πίνακας 20, σελ. 81)

Στους αξιωματούχους περιλαμβάνονται ο Διοικητής και οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι οι οποίοι είχαν τις εξής ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος και επιδόματα) μετά από τις μειώσεις που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στις απολαβές αυτές εφαρμόζονται οι αποκοπές που ισχύουν για τους αξιωματούχους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα:

Πίνακας 19 Δαπάνες προσωπικού

	2019 €'000	2018 €'000	Αλλαγή €'000
Ωφελήματα υπαλλήλων			
Ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος, επιδόματα, υπερωρίες)	16.713	15.659	1.054
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα – Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	2.334	2.659	(325)
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	3.237	2.725	512
Σύνολο	22.284	21.043	1.241
Ωφελήματα αξιωματούχων			
Ακαθάριστες απολαβές (βασικός, τιμάρθμος, επιδόματα)	343	383	(40)
Συνταξιοδοτικά ωφελήματα – Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	57	68	(11)
Εργοδοτικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλες εισφορές	42	37	5
Αντιμισθία μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων	129	131	(2)
Σύνολο	571	619	(48)
Δαπάνη τόκου επί του σχεδίου σύνταξης	3.102	3.154	(52)
Σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνταξιούχων			
Κόστος τρέχοντος έτους	226	522	(296)
Τόκος	313	300	13
Σύνολο	539	822	(283)
Κόστος αδειών που εκκρεμούν	117	(478)	595
Σύνολο δαπανών προσωπικού	26.613	25.160	1.453

Κ8. Διοικητικές δαπάνες (Πίνακας 21, σελ. 81)

Κατά τη διάρκεια του έτους οι διοικητικές δαπάνες μειώθηκαν κατά €0,2 εκατ. σε €7,9 εκατ. (2018: €8,1 εκατ.).

Κ9. Αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού

Οι αποσβέσεις ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού για το 2019 είναι ύψους €1,5 εκατ. (2018: €1,6 εκατ.).

Κ10. Προμήθεια και διαχείριση νομίματος

Αφορά έξοδα για την προμήθεια και διαχείριση

τραπεζογραμματίων και κερμάτων για το 2019 ύψους €2,5 εκατ. (2018: €2,0 εκατ.).

Κ11. Λοιπά έξοδα

Το στοιχείο αφορά διάφορα λειτουργικά έξοδα της ΚΤΚ για το 2019 ύψους €2,4 εκατ. (2018: €1,4 εκατ.).

Κ12. Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (Κεφαλαιουχική κλείδα) (Πίνακας 22, σελ. 82)

Η κεφαλαιουχική κλείδα αποτελεί το μέτρο του σχετικού εθνικού μεγέθους κάθε χώρας μέλους του ΕΣΚΤ και ισούται με το άθροισμα του 50% του μεριδίου του κράτους-μέλους στο ακαθάριστο εγ-

Πίνακας 20 Απολαβές αξιωματούχων

	2019 €'000	2018 €'000
Διοικητής		
Κωνσταντίνος Ηροδότου (Διοικητής από 11 Απριλίου 2019)	113	-
Χρυστάλλα Γιωρκάτζη (Διοικητής από 11 Απριλίου 2014 μέχρι 10 Απριλίου 2019)	43	154
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι		
Σταύρος Αγγρότης (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 15 Μαΐου 2019)	77	-
Μαρία Ηρακλέους (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 15 Μαΐου 2019)	77	-
Κωνσταντίνος Ηροδότου (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 1η Μαρτίου 2017 μέχρι 10 Απριλίου 2019)	33	120
Γιώργος Συρίχας (Εκτελεστικός Σύμβουλος από 19 Σεπτεμβρίου 2013 μέχρι 19 Σεπτεμβρίου 2018)	-	109
Σύνολο	343	383
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι		
Άγγελος Γρηγοριάδης (από 1η Ιουλίου 2019)	14	-
Σταύρος Ευαγόρου (από 1η Μαρτίου 2017)	28	28
Μάκης Κεραυνός (από 24 Οκτωβρίου 2018)	28	5
Φίλιππος Μαννάρης (από 16 Οκτωβρίου 2013 μέχρι 15 Οκτωβρίου 2018)	-	22
Ανδρέας Περισιάνης (από 5 Φεβρουαρίου 2014 μέχρι 4 Φεβρουαρίου 2019)	3	28
Μιχάλης Πολυδωρίδης (από 26 Ιουλίου 2013 μέχρι 24 Ιουλίου 2018)	-	15
Γιάννης Σαββίδης (από 24 Οκτωβρίου 2018)	28	5
Ιωάννης Χαριλάου (από 18 Οκτωβρίου 2016)	28	28
Σύνολο	129	131

Πίνακας 21 Διοικητικές δαπάνες

	2019 €'000	2018 €'000	Αλλαγή €'000
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	84	319	(235)
Νομικές δαπάνες	1.886	2.921	(1.035)
Συντήρηση, επιδιορθώσεις, καθαριότητα	1.628	1.384	244
Οδοιπορικά και επιδόματα εκτός έδρας	861	827	34
Τηλεπικοινωνίες	243	254	(11)
Ηλεκτρισμός, θέρμανση και τέλη υδατοπρομήθειας	583	561	22
Φιλοξενία και συνέδρια εντός Κύπρου	59	72	(13)
Ασφάλιση κτηρίου, εξοπλισμού και οχημάτων	56	56	-
Διάφορα	2.527	1.718	809
Σύνολο	7.927	8.112	(185)

Πίνακας 22 Κλείδα συμμετοχής στο κεφάλαιο της ΕΚΤ (κεφαλαιουχική κλείδα)

	31/12/2019 %	31/12/2018 %
Nationale Bank van Belgie/Banque Nationale de Belgique	2,5280	2,4778
Deutsche Bundesbank	18,3670	17,9973
Eesti Pank	0,1968	0,1928
Bank of Greece	1,7292	2,0332
Banco de Espana	8,3391	8,8409
Banque de France	14,2061	14,1792
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1754	1,1607
Banca d'Italia	11,8023	12,3108
Banque centrale du Luxembourg	0,2270	0,2030
De Nederlandsche Bank	4,0677	4,0035
Oesterreichische Nationalbank	2,0325	1,9631
Banco de Portugal	1,6367	1,7434
Suomen Pankki Finlands Bank	1,2708	1,2564
Banka Slovenije	0,3361	0,3455
Latvijas Banka	0,2731	0,2821
Central Bank of Malta/ Bank Centrali ta' Malta	0,0732	0,0648
Central Bank of Cyprus	0,1503	0,1513
Narodna banka Slovenska	0,8004	0,7725
Lietuvos bankas	0,4059	0,4132
Σύνολο ΕΘΝΚΤ ζώνης ευρώ	69,6176	70,3915
Ceska narodni banka	1,6172	1,6075
Danmarks Nationalbank	1,4986	1,4873
Magyar Nemzeti Bank	1,3348	1,3798
Narodowy Bank Polski	5,2068	5,1230
Sveriges Riksbank	2,5222	2,2729
Bank of England	14,3374	13,6743
Bulgarian National Bank	0,8511	0,8590
Banca Nationala a Romaniei	2,4470	2,6024
Hrvatska Narodna Banka	0,5673	0,6023
Σύνολο ΕΘΝΚΤ εκτός ζώνης ευρώ	30,3824	29,6085
Σύνολο ΕΘΝΚΤ ΕΣΚΤ	100,00	100,00
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
Κλείδα Ευρωσυστήματος	0,2159	0,2149
Κλείδα Κατανομή Τραπεζογραμματίων	0,1985	0,1975

χώριο προϊόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και του 50% του μεριδίου του κράτους-μέλους στον πλη-

θυσμό της ΕΕ (άρθρο 29 παρ. 1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ).

Η κλείδα του Ευρωσυστήματος αποτελεί την κεφαλαιουχική κλείδα προσαρμοσμένη για τις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος μόνο και χρησιμοποιείται ως βάση για την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος, των τραπεζογραμμάτων σε κυκλοφορία και των κερδοζημιών της ΕΚΤ, καθώς επίσης και για τον πιθανό καταμερισμό προβλέ-

ψεων και ζημιών που μπορεί να προκύψουν από τις πράξεις νομισματικής πολιτικής.

Η Κλείδα Κατανομής Τραπεζογραμμάτων ισούται με την κλείδα του Ευρωσυστήματος προσαρμοσμένη στο 92% που αναλογεί στις ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος.

Enter/
ExitFull
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητική

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έκθεση επί του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (η 'Τράπεζα'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 54 μέχρι 83 και οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιληψη λογιστικών αρχών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002-2017*, και με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34, όπως αυτή τροποποιήθηκε.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, σύμφωνα με τον Διεθνές Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις

απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών. Η ετήσια έκθεση αναμένεται ότι θα είναι διαθέσιμη σε μας μετά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης Ανεξάρτητων Ελεγκτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε και δεν θα εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό.

Αν αφού διαβάσουμε την ετήσια έκθεση, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτή, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός στην Επιτροπή Ελέγχου και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με το Άρθρο 57(2) των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002-2017*, και με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34, όπως αυτή τροποποιήθηκε, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την καταλληλότητα της βάσης ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας σύμφωνα με βάση εγκεκριμένες λογιστικές αρχές που εκάστοτε ισχύουν για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2016/34 όπως αυτή τροποποιήθηκε και με βάση των *περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, 2002-2017*.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες

από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλό βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελε-

σματικότητα των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως απο-

τέλεσμα η Τράπεζας να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του *περί Ελεγκτών Νόμου του 2017* και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Άννα Λοΐζου

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής εκ μέρους και για λογαριασμό της

PricewaterhouseCoopers Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

City House, Οδός Καραϊσκάκη 6, Τ.Τ. 3032, Λεμεσός, Κύπρος

Λευκωσία, 24 Μαρτίου 2020

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

**6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΚΤΚ**

Enter/
Exit

Full
Screen

1

Εισαγωγή
Διοικητή

2

Διοίκηση και
Οργάνωση
της ΚΤΚ

3

Οικονομικές
Εξελίξεις

4

Εργασίες
της ΚΤΚ

5

Οικονομικές
Καταστάσεις
2019

6

Παράρτημα

6.1 Επιτροπή Ελέγχου

Συστάθηκε βάσει του άρθρου 60Α του περί *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, με αρμοδιότητα τον έλεγχο της εφαρμογής κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, την εποπτεία της διενέργειας εσωτερικού διαχειριστικού ελέγχου και την υποβολή εκθέσεων προς το ΔΣ της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Ιωάννης Χαριλάου ⁽¹⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Γιάννης Σαββίδης ⁽²⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μάκης Κεραυνός ⁽²⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Διορίστηκε ως Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου στις 21 Ιανουαρίου 2019.
(2) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Ελέγχου στις 21 Ιανουαρίου 2019.

6.2 Επιτροπή Προσωπικού

Συστάθηκε βάσει του άρθρου 22 του περί *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, 2002*, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Γνωμοδοτεί προς το Διοικητή για διορισμούς και μισθολογικές τοποθετήσεις, ενώ επιλαμβάνεται διαδικασιών για πειθαρχικά παραπτώματα και πτωχεύσεις υπαλλήλων. Έχει αποφασιστική αρμοδιότητα σε σχέση με την καταλληλότητα των προσόντων και της πείρας για κάθε συγκεκριμένη θέση, την αποκατάσταση υπαλλήλων των οποίων η προαγωγή ακυρώθηκε, την επιβολή πειθαρχικής ποινής και τη διαθεσιμότητα υπαλλήλων για ορισμένα αδικήματα.

Μέλη	Τίτλος	
Κωνσταντίνος Ηροδότου	Διοικητής	Πρόεδρος
-----	Υποδιοικητής ⁽¹⁾	Μέλος
Σταύρος Αγρότης ⁽²⁾	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μαρία Ηρακλέους ⁽²⁾	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Ιωάννης Χαριλάου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Σταύρος Ευαγόρου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Η θέση του Υποδιοικητή προνοείται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και επί του παρόντος είναι κενή.
(2) Αποτελεί μέλος της Επιτροπής Προσωπικού ex officio από τις 15 Μαΐου 2019.

6.3 Επιτροπή Επενδύσεων

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης προς το ΔΣ, περιλαμβανομένης της υποβολής προτάσεων επί θεμάτων που σχετίζονται με την Επενδυτική Πολιτική της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Άγγελος Γρηγοριάδης ⁽¹⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Γιάννης Σαββίδης ⁽²⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μάκης Κεραυνός ⁽²⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Επενδύσεων στις 22 Ιουλίου 2019.
(2) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Επενδύσεων στις 30 Μαΐου 2019.

6.4 Επιτροπή Προϋπολογισμού

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ και επιμελείται την προκαταρκτική κατάρτιση του Προϋπολογισμού προτού υποβληθεί στο ΔΣ για έγκριση.

Μέλη	Τίτλος	
Κωνσταντίνος Ηροδότου	Διοικητής	Πρόεδρος
Σταύρος Αγρότης ⁽¹⁾	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Μαρία Ηρακλέους ⁽¹⁾	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Σταύρος Ευαγόρου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Γιάννης Σαββίδης ⁽¹⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Προϋπολογισμού στις 30 Μαΐου 2019.

6.5 Επιτροπή Κινδύνων

Συστάθηκε με απόφαση του ΔΣ και έχει ως σκοπό να υποβοηθά το ΔΣ στην εκπλήρωση των ευθυνών και υποχρεώσεών του σε σχέση με την αναγνώριση, εκτίμηση, παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τις εργασίες της ΚΤΚ.

Μέλη	Τίτλος	
Μάκης Κεραυνός ⁽¹⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Πρόεδρος
Γιάννος Χαριλάου ⁽¹⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος
Άγγελος Γρηγοριάδης ⁽²⁾	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέλος

(1) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Κινδύνων στις 30 Μαΐου 2019.
(2) Διορίστηκε μέλος της Επιτροπής Κινδύνων στις 22 Ιουλίου 2019.